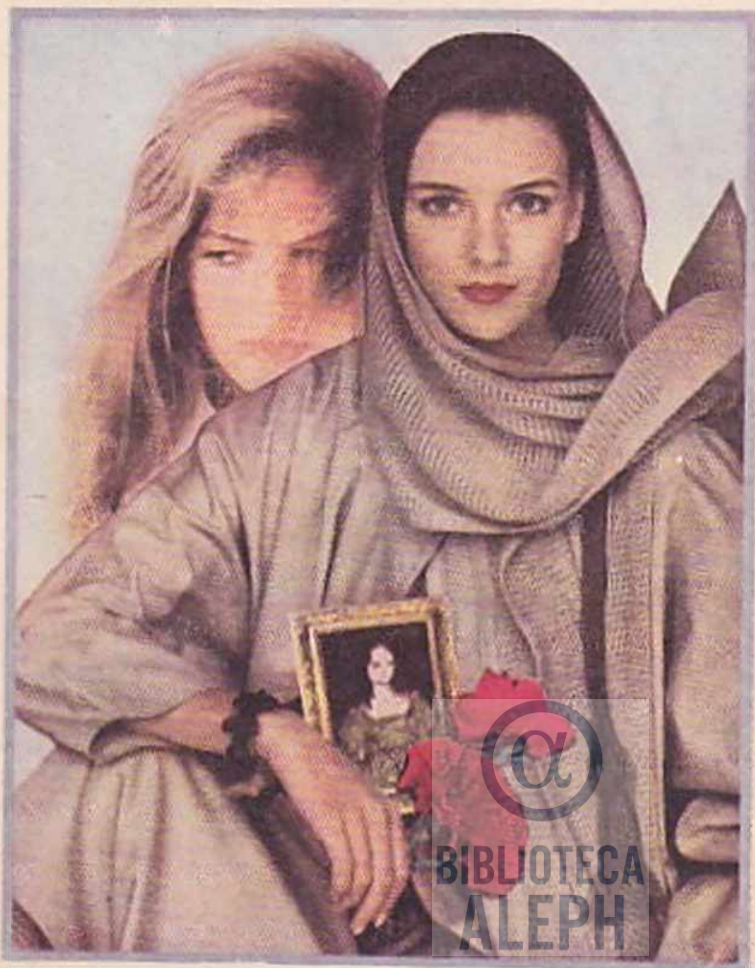

A.J. CRONIN
**DOAMNA
CU GAROAFE**
•roman•

A.-J. CRONIN
DOAMNA CU GAROAFE

A.-J. Cronin
La dame aux oeillets
Roman
(Version française de Paul du Bochet)
Éditions du Milieu du Monde
Genève, 1941

A.-J. Cronin

DOAMNA CU GAROAFE

Roman

Traducere de TEODORA POPA-MAZILU

EDITURA ULISE

1991

Coperta de TEODORĂ POPA-MAZILU

ISBN 973-550-010-8

Capitolul întâi

În acea zi umedă de noiembrie numai miniatura lui Holbein putuse atrage în sala Vernon atîția amatori și negustori. Căci întrecea cu mult ca interes și valoare toate celelalte obiecte puse în vânzare. Era dealtfel foarte cunoscută sub numele de *Doamna cu garoafe*. Faptul că familia Kneller din Wroxon Abbey acceptase să se despartă de ea, constituia un eveniment cu totul neașteptat. Miniatura o reprezenta pe domnișoara de Quercy, fata unui ambasador al Franței la Curtea lui Henric al VIII-lea. Holbein o pictase în 1532, la puțină vreme după reîntoarcerea ei din Bâle la Londra și regăseai în acel tablou cea mai bună manieră a maestrului, din epoca cea mai fericită și mai fecundă a sa.

Cînd la ora patru și jumătate fix miniatura a fost scoasă la licitație, Galeria era plină pînă la refuz. Primele oferte lansate pe un ton de politețe cordială și un pic și-reată, începură de la două mii de lire și urcară foarte

---

* Aparent, lucrarea lui Cronin pe care o publicăm într-o elegantă versiune franceză (datorată domnului Paul du Bochet) nu a fost tipărită în limba engleză. Neputîndu-se trimite — pe cale normală — un exemplar din textul original al romanului său, autorul ne-a rugat, printr-o radiogramă, să-l realizăm pe al nostru după o traducere germană recent apărută în librării. Iată o urmare destul de neprevăzută a războiului care domnește în jurul nostru.

Datorăm această explicație cititorilor *Doamnei cu garoafe*, această operă atît de dragă ilustrului romancier englez, fiindcă în cazul de față este vorba de o singularitate ce va fi consemnată de Istoria Literelor, Geneva, iunie 1941. (N. ed. fr.).

repede la cinci mii. După o mică pauză, ajunseră la șapte mii. Apoi urmă o nouă șovăire. În sfârșit competiția continuă într-o cadență alternată, semn că numai doi concurenți se mai înfruntau. La nouă mii patru sute, urmă o nouă pauză.

— Nouă mii patru sute de lire !

Funcționarul însărcinat cu prețuirea tablourilor care trona pe estrada sa roșie, plin de o binevoitoare atenție, cu părul bine pieptănat și cu o perla înfiptă în cravată, repetă cifra pe un ton de rugă stăruitoare fixându-și privirea pe chipul impasibil al lui Bernard Rubin. Oferta era dirijată împotriva lui Rubin ; dar acesta nu părea a se gândi cîtuși de puțin să accepte sfidarea. Cu un ochi abia vizibil de sub borul pălăriei, făcu simplu, în trecere, un mic semn furios. Imediat funcționarul care se ocupa cu prețuirea tablourilor, strigă :

— Nouă mii cinci sute !

O ripostă aproape imperceptibilă țîșni din celălalt colț al sălii.

— Nouă mii șase sute ! strigă funcționarul cu o voce angajantă.

— Nouă mii șapte sute.

Cuprins de o mînie ascunsă, Rubin îi urmărise mișcarea. Dar din nou, în față, replica abia se auzi.

— Nouă mii opt sute ! zise funcționarul întorcîndu-se spre Rubin.

De data asta însă Rubin își spusese ultimul cuvînt.

Suma pe care și-o fixase fusese depășită și chipul lui căpătă o expresie de indiferență stoică. Bătrînul Rubin își datora succesul în comerțul cu antichități însușirii pe care o avea de a ști, aproape la centimă, cînd trebuia să se oprească.

— Nouă mii opt sute ! repetă funcționarul aruncînd o privire interogativă asistenței.

Nimeni nu mișcă.

— Nouă mii opt sute pentru prima oară... pentru a doua oară...

Tăcere. Ciocanul căzu fatidic și sonor.

— Nouă mii opt sute pentru a treia oară ! Adjudecat domnişoarei Lorimer.

Catherine Lorimer se ridică de pe scaunul ei din spaatele mesei lungi şi traversînd marea sală cu arhitectură pompoasă, se îndreptă spre uşa deschisă. Cînd trecu, unii dintre negustori mormăiră cîteva felicitări ; ea nu le răspunse decît printr-un suris abia schiţat şi nu le acordă nici o atenţie. Dealtfel nici n-ar fi ştiut, în acel moment, ce să le spună. În ciuda unei energii căpătată cu preţul unor experienţe dure, acele ultime secunde i se păruseră interminabile şi după aceea crudă tensiune, o durea inima. Se jurase că va avea miniatura şi dacă Rubin ar mai fi supralicitat, ar fi fost silită să se declare învinsă.

În timp ce cobora scara, Bernard Rubin se apropie de ea şi o însoţi în tăcere. Avea în el ceva enigmatic. Maşina sa, o limuzină neagră şi argintie, de o dimensiune şi de un lux extraordinare — Rubin nu-şi refuza niciodată plăcerea de a se folosi de primul lucru apărut indiferent cît ar fi costat — îl aştepta la marginea trotuarului. Se opriră o clipă în pragul uşii. Se şi simţeau cuprinşi de agitaţia şi de zgomotul străzii, de luminile şi de tumultul Londrei şi nu mai păstrau în minte din sala de licitaţie, decît o imagine ireală şi îndepărtată.

— Nu cumva din întîmplare, avem acelaşi drum ? întrebă Rubin.

Era felul lui de a se oferi să conducă pe cineva. Bătu ora cinoi. Catherine se decise brusc să nu se mai întoarcă la birou ci să se ducă acasă. Făcu semn că acceptă să fie condusă. O ploaie vijelioasă o făcu să tremure. Se vîrî repede în maşină. Pe King Street nu avansară aproape deloc, dar cînd ajunseră în Picadilly fu şi mai rău : o mişurare de autobuze şi de taxiuri. Siliţi să se oprească şi să pornească din nou, izbutiră totuşi să ajungă în Curzon Street. De sub sprîncenele dese şi proeminente, ochii lui Rubin o priveau pe Catherine cu o expresie de şiretenie şi de ironie.

— Ai mers prea departe, domnişoară Lorimer, murmură el.

— Vrei să spui prea departe pentru dumneata ?

Rubin surise cu blîndete.

— Poate, poate, concedă el pe un ton nonşalant.

Tăcu un moment pentru a-şi contempla magnificul diamant care strălucea în degetul mic de la mîna stîngă.

— Probabil că afacerile dumitale merg admirabil, domnişoară Lorimer, din moment ce poţi plăti un asemenea preţ...

— Într-adevăr, nu merg prea rău, răspunse Catherine cu cel mai firesc glas.

— Perfect ! Foarte bine ! Sint cît se poate de fericit. Fiindcă noi, aştilalţi negustori de opere de artă, ne aflăm într-o situaţie foarte tristă. Nu bani, nu cilenţi, nu afaceri ! În vreme ce dumneata, oferi pur şi simplu, zece mii de lire pentru un minuscule Holbein. Complimentele mele. E aproape prea frumos ca să fie adevărat.

Buzele Catherinei se şi întredeschisese pentru a riposta, dar preferă să tacă. Surise doar, un suris vag care crea în jurul ei o barieră de tăcere şi cu o privire îndepărtată, se așeză comod pe scaun. Expresia hotărîtă care n-o părăsea niciodată, acum era şi mai pronunţată. Sub aparenţa sa calmă se ghicea totuşi o fire deosebit de impulsivă, gata întotdeauna de elanuri, iar prin ochii ei întunecaţi trecură nişte scînteieri fugare care trădau o vitalitate neistovită. Chipul în schimb, purta amprenta melancoliei iar ridul care-i brăzda fruntea înaltă dezvăluia griji mari şi necazuri îndelungate. Avea trăsături fine, un ten luminos, păr frumos castaniu, nişte ochi bruni şi calzi, o faţă ovală şi palidă. Dinţii îi erau atît de albi încît îi luminau cu o prospeţime aparte cel mai mic suris. Încă nu împlinise treizeci şi cinci de ani. Atitudinea sa liniştită, gravitatea sa gînditoare şi felul în care îşi controla orice gest, trădau, un nu ştiu ce, impenetrabil şi aproape neliniştit.

Rochia de lînă era de o culoare închisă, foarte simplă, aleasă vizibil în grabă şi fără prea mare grijă. Pălăria pe care o purta, dată puţin spre spate, era lipsită de eleganţă. Era limpede că nu dădea nici o importanţă ţinutei sale. Numai pantofii, făcuţi pe măsură şi dintr-o piele foarte fină, dezvăluiau mica vanitate pe care o simţea pentru picioarele sale care erau lungi şi frumoase.

— Firește, observă răutăcios Rubin, dacă poți conta pe un beneficiu de... să zicem zece la sută și mai ales pe o plată imediată, cu banii jos...

Catherine își înalță brusc capul.

— Îți mulțumesc, Rubin. Dacă m-am înverșunat astfel să cumpăr acest tablouaș de Holbein, am făcut-o pentru că trag nădejde să mă aleg cu un câștig frumos.

— Un câștig frumos? Crezi că încă se mai poate realiza așa ceva? Aici, în orice caz, e dificil. Nu, nu aici, ricană el parodiind un cântec popular: „Aici nu vei găsi nimic...”

— Tot ce se poate, mărturisi Catherine. Dar ascultă-mă, Rubin, și încetează să mă mai tachinezi. Luna viitoare mă voi duce cu miniatura la New-York și i-o voi vinde lui Brandt. El se află acum în Argentina, dar se va întoarce în 12 decembrie. Îmi va cumpăra acest Holbein și-mi va da pe el douăzeci de mii de lire.

— Aha, deci e vorba de Brandt, spuse Rubin pe un ton plin de respect. Ești o femeie cu cap de negustor, dar ca să ți-o spun deschis, draga mea, eu n-aș fi înfruntat un asemenea risc.

— Pot să mi-l ofer, răspunse Catherine pe un ton cordial.

— Respectele mele.

Și Rubin se înclină ușor.

— Sigur că-ți cunoști posibilitățile mai bine decât mine.

O privi din nou cu o insistență curioasă în care se amesteca un sentiment de respect involuntar. Dar ea își reluase expresia serioasă și liniștită vrînd desigur să indice astfel că acea discuție durase destul. Tăcură deci pînă în clipa în care Rubin ce nu voia să-i dea impresia că fusese indiscret, găsi un alt subiect de discuție.

— Ce mai face nepoata dumatăle, mica actriță Nancy Sherwood?

Catherine își schimbă imediat înfățișarea și trăsăturile ei exprimară cea mai însuflețită tandrețe.

— Face bine. Tocmai s-a logodit.

— Da ? Și cine e fericitul muritor ?

Catherine își mușcă buzele.

— Voi afla și eu astăzi. Sînt invitată la serata ei ca să-l cunosc. Ce epocă ciudată ! În tinerețea mea lucrurile se petreceau altfel.

— Dar, draga mea, ești încă tinărară, o întrerupse Rubin cu căldură.

— Îți mulțumesc mult ! Știu ce vreau să spun... Nancy pleacă pentru două săptămîni la Nisa ca să se odihnească un pic înainte de a interpreta noul rol și ni-l aduce pe viitorul soț ca și cum ar fi fost vorba de o poșetă pe care și-a cumpărat-o !

— Da, da, în ziua de astăzi treaba asta merge repede, zise Rubin rîzînd, dar în fond cîntecul e același.

Cînd mașina intră pe Curzon Street și se opri în fața casei unde locuia Catherine, Rubin mai încercă un ultim șiretlic.

— Deci ai găsit un plasament sigur pentru Holbein...

În timp ce Catherine se ridica o bătu încetișor pe mîină. — Dacă nu izbutești să te descotorosești de el, poate că ar fi un frumos dar de nuntă.

Aceste cuvinte ironice încă îi mai răsunau în urechi Catherinei cînd intră în apartamentul ei. Locuia în vecinătatea unui luxos imobil modern. Splendoarea rece a edificiului îi ofensa gustul, dar cartierul îi convenea pentru afacerile sale căci profesia ei îi cerea o adresă măgulitoare. Portarul îi deschise ușa și o însoți pînă la lift. Un al doilea servitor, la fel de galant ca și primul, o conduse pînă la etajul șase, salutînd-o.

De origine modestă și ducînd o viață foarte simplă, Catherine se amuza de toată acea punere în scenă și simțea adesea o bucurie copilărească în fața aparatului pneumatic care-i aducea scrisorile, ca și în fața ciorapilor albi ai valetului. Dar în seara aceea era complet absorbită de gînduri. Cu sprîncenele încruntate, își aduse aminte de vorbele lui Rubin și se întrebă pînă la ce punct bătrîna vulpe era la curent cu dificultățile sale financiare. În sfîrșit, cu un oftat, își spuse că nu putea ști nimic precis.

În clipa în care trecu pragul apartamentului său, trăsăturile i se destinseseră și Catherine păru dintr-odată tristă și preocupată. Se gândi la ziua grea pe care o avusese. După o discuție laborioasă dar sterilă, cu un client, abia dacă avusese timp să mănânce. Apoi urmaseră frigurile licitației. Acum avea o violentă durere de cap care-i dădea o stare de amețeală și un frison îi stăbătu trupul obosit. Cu un gest nervos își smulse pălăria din cap și o aruncă pe divan împreună cu mănușile. Pe urmă, se îndreptă spre mica ei bucătărie pentru a-și face un ceai și a-și fierbe un ou.

După un sfert de ceas, în fața ceștii de ceai și a păhăruțului de ou, amîndouă goale, măsură neantul vieții sale. Plătea patru sute de lire pe an chiria apartamentului și alte șase sute pentru magazin. Iar acum dăduse zece mii pe o simplă miniatură. Iar masa n-o costase nici patru pence. Izbucni brusc în rîs pînă în clipa în care ochii i se umplură de lacrimi. Erau niște lacrimi amare și dacă le-ar fi dat frîu liber s-ar fi prăbușit în ea însăși hohotind de plîns. Intră în odaia sa. Era o cameră liniștită care nu conținea decît cîteva mobile alese cu gust. Scoțîndu-și pantofii se trînti într-un fotoliu și-și aprinse o țigară. Fuma rar numai cînd era fericită sau foarte tristă. Și în seara aceea se simțea abandonată de toți. În ultima vreme afacerile sale merseseră foarte prost. În negoțul de antichități exista o continuă mișcare de flux și reflux. Cunoscutese și ea ca și alții prosperitatea; acum însă se afla la pămînt și nu mai avea nici o nădejde să se redrezeze. Sigur că va continua să lupte cu mult curaj; își și impusese toate restricțiile cu putință. Neputînd economisi nimic cu cele două locuințe, renunțase la mașină și sacrificase tot ceea ce nu-i era strict necesar. Totuși situația se înrăutățea din ce în ce. Se-meată, își interzise să se mai gîndească multă vreme la încurcăturile sale bănești. Va avea tot timpul pentru acest lucru luni, cînd urma să aibă o întrevvedere la Bancă cu domnul Farrer. În momentul de față, tristețea sa avea cauze mai profunde și mai intime. Se simțea atît de îngrozitor de singură! În ochii prietenilor mai apropiați și ai rudelor sale, în ochii întregii lumi viața sa fusese

încununată de succes. Își aminti de vremea începuturilor, se revăzu fată tânără de șaptesprezece ani, după ce părăsise școala, în casa pe jumătate goală din Tulse Hill. Nu era pe atunci decît o mică și timidă dactilografă la „*Twis și Wardrop*“, articole de fier engros. În acel bazar de categorie superioară i se dăduse un loc de ucenică pentru că tatăl său cunoștea pe unul dintre proprietari, ca și el un fervent adorator al celor bisericești. Dar în ciuda acestei recomandări de fiecare dată cînd domnul Twis îi adresa cuvîntul sau domnul Wardrop își încrunta sprîncelele, o apuca tremuratură. Mai tîrziu viața sa se schimbă în bine. Acum conducea magazinul *Antica* de pe King Street cu sucursale în St. James și în Park Avenue din New-York și era renumită pentru gustul și competența sa. Era considerată drept specialistă în aranjarea stilurilor vechi ca și în toate problemele privind artele decorative și pictura. Se prea poate ca dintre toate femeile care se ocupau cu negoțul de antichități din lumea întreagă, să fi fost cea mai cunoscută. Totuși, toate acestea nu trezeau în ea decît gînduri sumbre. Reușise pentru că era înzestrată cu o voință de fier, pentru că strînsese din dinți și se hotărîse la orice sacrificiu. Ca să-și facă o carieră impusese inimii sale tinere și temătoare, disciplina cea mai severă și cele mai crunte privațiuni. Voise cu orice preț să parvină, să devină cineva. Acum își atinsese scopul și orgoliul său era satisfăcut. Dar vai ! Ca orice lucru ajuns la capăt, totul i se părea găunos și zadarnic...

Telefonul aflat alături începu să sune. Cu un gest obosit — căci unul dintre chinurile vieții sale consta în a fi tot timpul la dispoziția acelui instrument de tortură — ridică receptorul. Era mama sa care o sunase din confortabila vilăsoară în care o instalase Catherine în urmă cu cinci ani, la Wimbledon.

— În sfîrșit, ai venit, Catherine...

Chiar și la telefon bătrîna doamnă Lorimer vorbea adesea pe tonul de reproș al unei femei părăsite.

— Prin ce miracol am fericirea să te găsesc ? Toată ziua am încercat să te prind ! Se pare că n-ai timp nici

să schimbi cîteva cuvinte cu bătrîna ta mamă. Aproape niciodată !

— Dar nu te-am sunat ieri seară ? întrebă Catherine cu indulgență.

— Da, dar totuși... replică bătrîna doamnă pe un ton supărat. Alo, alo. Mă auzi ?

— Da, mamă, te aud.

— Bine, dar nu mai pleca ! Am o mulțime de lucruri să-ți spun. Așteaptă o clipă... mi le-am notat. Unde-mi sînt ochelarii ? A, îi am pe nas ! Deci pentru început, spune-mi, vii aici împreună cu Nancy și cu logodnicul ei ?

— Da, probabil...

— Bine, draga mea. Acum ascultă... Aș vrea să-mi aduci cîteva fleacuri : niște lînă, migdale pralinate, prăjituri cu ciocolată și un roman nou și frumos. Să nu uîți mai ales migdalele pralinate, Catherine. Da, și să-mi mai cumperi și niște pastă de anșoa. Îmi place atît de mult pe feliile de piine prăjită ! E nemaipomenit de bună în serile de iarnă, cu ceai, cînd stau în colțul șemineului. Ascultă, Catherine... Mă auzi ? Și lîna cu fir triplu de care am nevoie pentru noul meu șal, am uitat să-ți spun...

Catherine care asculta cu răbdare, surise ușor.

— Foarte bine, mamă, ordinele tale vor fi executate.

— Ordine ! Nici pomeneală !

Imediat vocea căpătă un accent plîngăcios.

— Îți cer cîteva fleacuri și tu ești gata imediat să te superi. Felul cum o tratezi pe bătrîna ta mamă, depășește orice limită... Dacă ar mai fi trăit sărmanul tău tată...

Obişnuita aluzie la mormîntul patern o făcu pe Catherine să tresară.

— Haide, mamă, o întrerupse ea împăciuitoare, nu m-ai înțeles ...

Urmă o pauză.

— Nu mai vrei să discuți cu mine ?

— Nici pomeneală de așa ceva, mamă.

— Bine.

Pe fir se auzi un slab oftat de ușurare.

— Dealtfel era și firesc. Mă auzi? Domnișoara asta năîngă de la centrală ne întrerupe mereu... Noapte bună. Domnul să te aibă în pază, draga mea! Și nu uita migdalele pralinate...

Catherine puse telefonul la loc, clătîînd dîn cap.

Bine că mama sa, de cîîd avea casa ei, devenise mai înîelegătoare fiindcă era obsedată de ideea că e o veșnică victimă. Îi plăcea să se plîîgă atingîînd adesea limita suportabilului.

Dar aruncîîd o privire asupra ceasului, Catherine își izgoni din mîînte, cu hotărîîre, orice preocupare. Adunîîndu-și întreaga energie, trecu în sala de baie și dădu drumul robinetelor. Deși n-ar mai fi vrut să iasă nicăieri, nu voia pentru nimic în lume s-o decepîioneze pe Nancy. Își scoase repede hainele și se cufundă în apă. În vreme ce trupul său se înviora în apa limpede a băii, Catherine se gîîdea la nepoata sa și, pe nesimîîte, ridurile i se șterseră de pe frunte; un surîîs plin de tandrețe îi înflori pe buze.

O adora pe Nancy, fiica surorii sale mai mari, Grăce, care se măritase împotriva voinîei mamei sale, cu Joe Sherwood. Grăce cunoscuse alături de Joe cincisprezece ani de fericire. Dar conform unei sumbre preziceri uitată de multă vreme, amîîndoi își găsiseră o moarte obscură și neașteptată într-un accident de automobil, pe un drum de țară. Din acea tristă zi, Catherine își asumase sarcina să aibă grijă de Nancy care nu era pe atunci decîît o fiinîță plăpîîndă în vîîrstă de paisprezece ani. Catherine o copleșise cu solitudinea sa, o dăduse la o școală de artă dramatică și, cedîînd insistenîtelor sale rugăminîți îi îngăduise, cu douăsprezece luni mai înainte, să se urce pe scenă.

În debordanta ei afecîiune, Catherine ar fi vrut ca toîți cei din jur să-i răsfeîte nepoata. În ochii ei, Nancy era cea mai drăguîță și mai bună fată din lume și nimic nu era destul de frumos pentru ea.

I se părea ciudat să vadă că acum era mare, că se întorsese de pe Coasta de Azur pentru a o anunîta cu răceală, că se logodise. Era totuși lucrul cel mai bun care i se putuse întîîmpla și anume să se mărite, să-și creeze

cît mai repede cu putință un cămin și să-și petreacă cei mai buni ani ai vieții între soț și între copii. Catherine nu i-ar fi putut dori nimic cu mai multă înflăcărare ca acest lucru și i-l dorea în seara aceea cu mai multă fervoare ca niciodată.

Ieșind din baie își frecționează cu putere frumoasa ei piele albă. Îi era recunoscătoare trupului ei plin de sănătate care fusese nevoit să-i suporte oboselile și încercările din ultimii ani.

Se îmbracă mai încet ca de obicei alegîndu-și o rochie pe care și-o cumpărase în timpul ultimei sale călătorii la Paris. În general nu se sinchisea cîtuși de puțin de toaleta sa. Socotea că nu avea nici vreme nici vreun motiv special să cheltuiască bani pentru a fi elegantă; adopta adesea chiar o ținută neglijentă care-i făcea pe cei din jur să suridă pentru că li se părea că văd în această ținută o manifestare de originalitate din partea unei femei bogate și atît de copleșită de succes. Acum însă voia să fie frumoasă pentru Nancy.

La ora opt și jumătate era gata și în fața oglinzii înguste de Vauxhall așezată deasupra măsutei de toaletă, constată că în ciuda urmelor de oboseală care-i marcau chipul, nu era deloc de neprivit. Cîteva umbre mici îi subliniau ochii, dar tenul ei pe care nu-l dădea cu nici un fel de fard, era proaspăt și luminos. Culoarea frumoasă a buzelor sale care se închideau peste albul strălucitor al dinților, dezvăluia un sînge curat și viguros.

Afară ploaia încetase să mai cadă. Asfaltul, uscat de un vînt ușor, invita la plimbare. Nu exista nimic pe lume care să-i placă mai mult Catherinei, decît să meargă pe jos, pe străzile liniștite, dar gîndindu-se la pantofii ei de seară, rezistă tentației.

Luă deci un taxi pentru a se duce la Adelphi unde locuia Nancy, la ultimul etaj al unei case vechi, în vecinătatea lui John Street. Nu exista ascensor în acel imobil care adăpostea mai ales birouri și în timp ce urca scara, Catherine și distinse rumoarea glasurilor. Cînd frumoasa cameristă a lui Nancy îi deschise ușa și după ce valetul special angajat pentru această împrejurare o scăpă de mantou, văzu că cele două camere în anfiladă

erau pline de lume și pline de fum de țigară și de larmă. Catherine nici n-apucă bine să facă trei pași că Nancy se și năpusti spre ea îmbrățișînd-o cu multă efuziune.

— O, Catherine, strigă ea, cît sînt de fericită că te văd !
Îți simt lipsa în orice zi petrecută fără tine !

Catherine surîse.

— Atunci de ce nu-mi faci cîte o scurtă vizită ? Te-ai întors totuși de miercuri la Londra !

— Aș fi venit cu plăcere, scumpo, dar nu poți să-ți închipui cît sînt de ocupată cu repetițiile, cu probatul rochiilor, cu Chris și cu toate celelalte.

— Îmi dau seama.

Catherine o cercetă cu tandrețe pe Nancy. Cît era de încîntătoare în seara aceasta ! Deși nu avea decît douăzeci și patru de ani, frumusețea ei zveltă și rasată ajunsese la deplina sa înflorire. Chipul îi era delicat dar ferm, cu pomeții înalți, cu ochii albaștri și migdalați și cu sprîncene subțiri, arcuite. Părul, decolorat după ultima modă, strălucea ca aurul. Gura mică era roșie, fiindcă fata nu făcuse economie la ruj. Sub o aparență de nonșalanță, o vioiciune electrizantă îi însufleți trupul delicat.

— Știi, zise Catherine făcînd-o pe severa, eu am crezut întotdeauna că arta îți va ține loc de soț.

— E foarte adevărat, dar asta nu mă va împiedica să mă mărit cu Chris.

— Ca să vezi, răspunse Catherine cu un surîs, aruncînd o privire în jurul ei. Dar unde este Chris ?

— Pun rămașag scumpo, că n-ai să-l recunoști printre invitații mei.

— Dacă e un gentlemann, observă Catherine pe un ton amuzat, mi se pare că el ar trebui să mă recunoască !

În aceeași clipă, intrară mai mulți invitați. După o năzbitie la adresa Catherinei, Nancy se grăbi să le iasă înainte. Catherine se îndreptă spre bufet și se instală într-un fotoliu aproape de un platou plin cu tartine cu caviar. Era prea obosită pentru a se amesteca imediat printre musafiri și prefera ca mai întîi să întîrzie în compania unui sandviș. Avea o nemaipomenită siguranță pe care nu o datora atît frecventării societății — cu care

dealtfel era obișnuită — cît simplității sale innăscute. Îi plăcea lumea, dar remarca lui Nancy era îndreptățită ; majoritatea prietenilor pe care nepoata sa îi adunase în seara aceea, îi era complet străină. I se păru că recunoaște pe cîțiva dintre ei, pe tînărul actor David Almoner care juca în roluri din Shakespeare și pe soția acestuia, Nina George, pianistă, pe fotograful Arnold Rigby, pe John Harris, directorul dramatic de la Radio Londra, apoi pe Tony Ulrick ale cărui poeme comice, ilustrate de el însuși, avuseseră un mare succes, deși Catherine i se păruseră destul de fade. Dar majoritatea chipurilor nu-i spuneau absolut nimic. Bău un pahar de șampanie și mîncă un sandviș. Bufetul era excelent. Aprecia cu atît mai mult acele gustări cu cît, în general, nu putea să și le ofere.

Invitații se succedau întruna. Intrară David Chesham, autorul piesei *Noapte cu lună în Arcadia* în care trebuia să apară Nancy, urmat îndeaproape de Sam Bertram, celebrul Bertie, care-i eclipsa pe toți ceilalți directori de spectacole. Amîndoi au fost primiți de Nancy cu o explozie de bucurie. Bertram îi adresă Catherinei un mic semn în care se citea o profundă prietenie și care arăta că va veni în curînd să-i țină companie. Ea îi răspunse printr-un suris. Îl cunoștea pe Bertie de cîțiva ani, îi furnizase adesea decorurile necesare montării unei piese și aprecia natura lui robustă și jovialitatea sa de scoțian de treabă.

Hărmălaia crescă. În toiul tumultului, Ulrich începu să recite unul din poemele sale iar Nina George improviză la pian un acompaniament vesel. Catherine începu a se simți obosită cînd brusc, auzi lîngă ea un glas ce se deosebea de toate celelalte prin tonul său calm și de asemenea, prin accentul său american.

— Mi se pare că noi doi sîntem singurele ființe rezonabile de aici.

Catherine se întoarse mirată. Un bărbat slab și puțin cam palid stătea în picioare lîngă ea, într-o atitudine nepăsătoare, cu minile în buzunare răspunzînd privirii sale curioase cu un suris plin de malitie.

Era brunet și bine clădit și putea să aibă cam treizeci și cinci de ani. O cicatrice fină și albă îi tăia buza superioară puțin mai plină ca cealaltă și-i dădea chipului său o expresie de încăpăținare și de răceală. Siguranța plină de liniște pe care o dezvăluiră cuvintele sale, nu-i plăcu deloc Catherinei.

— Vrei să spui că eu sînt aici numai de formă ? întrebă ea ridicînd ușor din sprîncene.

— Cîtuși de puțin, replică el, dacă acest lucru nu-ți convine...

— Atunci dumneata ești aici ultimul reprezentant al unei omeniri înțelepte și suferinde...

El începu să rîdă și o veselie discretă îi însufleți micile riduri pe care le avea în jurul ochilor.

— Sînt uluit, domnișoară Lorimer. Mi se pare că ai mult mai mult spirit decît mi-a spus Nancy. Și dacă o auzi, ai și așa destul.

Catherine rămase stupefiată.

— Cred că nu vrei să spui că dumneata ești...

— Ba da, răspunse el cu o mică înclinare a capului și cu un rîs scurt. Sînt Chris Madden. Hai, nu fă mutra asta posomorîta. Știu bine că nu sînt cîtuși de puțin demn de Nancy, dar voi face eforturi imense ca să fiu.

Cu un gest mecanic, Catherine strînse mîna ce se întindea spre ea și dădu să se așeze.

— Cît sînt de proastă ! spuse ea. Dar nu m-aș fi așteptat ca Nancy să se mărite cu un american !

— Da, nici eu, replică el pe același ton liniștit, nu m-aș fi gîndit vreodată că voi sfîrși prin a lua de soție o englezoaică.

Catherine fu nevoită să-și spună că lecția nu era nemeritată. Roși și-l examină pe ascuns. Cu multă ușurință și sînge-rece, el continuă : — Numai că vezi, totul se întîmplă altfel de cum ai prevăzut. Cînd am întîlnit-o pe Nancy la Nisa... Dumnezeuule, nu voi uita niciodată acea clipă ! Era un soare strălucitor, nu ca ceața voastră de aici, pur și simplu mi-am pierdut răsufierea ! Șovăi, dar își regăsi calmul. — Da, continuă el, acest lucru s-a

petrecut și cu noi cum se petrece în mod obișnuit de la Adam și Eva încoace.

— Deci o adevărată idilă...

Tonul pe care Madden rostise acele cuvinte ce păreau să fie un fel de declarație, era atît de puțin convingător, încît Catherine strecură în răspunsul ei o notă de îndoială, dacă nu cumva chiar de ostilitate. Poate că era un pic invidioasă pe Madden. Își mușcă buzele și-l măsură din nou cu privirea. La cel de al doilea examen mai sever decît primul, observă că costumele său nu amintea prin nimic de eleganța din West-End, apoi că atît cămașa cît și cravata erau departe de a fi noi. Ochii i se îngustară. Toată solitudinea sa pentru Nancy i se deșteptă brusc.

— Și ce ai făcut la Nisa, domnule Madden ?

— Mi-am îngăduit o mică vacanță. A fost prima după foarte multă vreme. Am vizitat Roma, Florența și Veneția și pe neașteptate m-a apucat dorul de Franța. N-oi mai revăzusem de douăzeci și doi de ani, din timpul războiului. Sînt ani nu glumă, și totuși cît de repede au trecut.

— Sigur, zise Catherine cu indiferență. Timpul trece repede. Socoți să stai mai mult la Londra, domnule Madden ?

— Asta depinde de Nancy, domnișoară Lorimer. Mi-ar plăcea să ne putem căsători cît mai repede cu putință. Dar ea e atît de ocupată cu teatrul... Rolul din noua piesă o tracasează grozav. Prima reprezentație urmează să aibă loc peste două săptămîni, la Manchester așa că-și petrece zilele cu repetițiile și cu pregătirile. Atît timp cît vor dura aceste lucruri, voi rămîne lingă ea, apoi voi încerca s-o conving să vină cu mine în America.

— Toate astea mi se par puțin cam precipitate, domnule Madden, nu crezi ?

Catherine arboră un surîs rece. — O iubim cu toții pe Nancy iar cît despre mine îi sînt profund atașată...

— O, știu ! replică el tăindu-i vorba. Nancy mi-a vorbit mult despre dumneata. Te-ai comportat admirabil față de ea.

— Numește-o cum vrei. Fericirea lui Nancy este totul pentru mine ! Îți dai deci seama că doresc să știu și eu câte ceva despre omul cu care se va mărita.

Păru că se repliază în el, iar chipul îi căpătă o înfățișare aspră.

— Sînt la dispoziția dumată, răspunse el privind în lături.

Urmă o tăcere. Își întoarse privirea fiindcă își dădu seama că însufletirea sa îl jignise puțin pe Madden și-și reproșă în gînd, nerăbdarea de care dăduse dovadă. Dar, se întrebă ea enervată, cum ar fi putut proceda altfel ? Îi fu un pic ciudă pe Nancy că nu-i spusese nimic. Se așteptase să întâlnească un bărbat cu totul diferit, un bărbat căruia nu i-ar fi fost greu să-i citească gîndurile și să-i cunoască viața. Dar acel străin, acel american ce-ți tăia cheful de discuție, care i se impusese cu atîta lipsă de jenă, îi inspira nu antipatie ci un soi de neîncredere la care de dragul lui Nancy, trebuia să mediteze îndelung. Cufundată în astfel de gînduri se simți destul de prost alături de el, cînd iată că Nancy, apropiindu-se de ei, le adresa un surîs luminos.

— Mă bucur să văd că ați și făcut cunoștință ! Acum, după ce-ai văzut ce-i mai rău, ce părere ai, Catherine ? Nu-i așa că e înfricoșător ?

Madden o privi pe Nancy și chipul lui își regăsi buna dispoziție.

— Mă tem într-adevăr că mătușa ta mă găsește înfricoșător. Partea proastă e că eu nu eram pregătit să descopăr o domnișoară Lorimer atît de tînără și de frumoasă iar ea, la rîndul ei, nu se aștepta să aibă de a face cu un personaj atît de necioplit. Trebuie să-ți mărturisesc că încă n-am isprăvit disputa.

— E teribil de trufașă, zise Nancy, dar după ce o cunoști mai bine nu mai este chiar așa.

Catherine se sili să surîdă. Se simțea la capătul nervilor.

— Vorbind serios, scumpo, să știi că mi-ar plăcea să te înțelegi cît mai bine cu Chris. N-ai să crezi, dar e cu

totul alt om cînd îl cunoști de aproape. Ai să-ți dai seama de acest lucru dacă mergem sîmbătă la Wimbledon.

— Foarte bine, sînt gata la orice, răspunse Catherine cu o nuanță de sarcasm destul de surprinzătoare la ea.

— În orice caz te-am avertizat, încheie Nancy plină de încredere. Și acum veniți amîndoi să ne distrăm !

Dar deși se strădui să se stăpînească totuși, Catherine nu izbuti să fie în ton cu ei. Avea o ciudată senzație de nesiguranță și de rău.

Capitolul II

Veni și ziua de sîmbătă. Un vînt umed și rece sufla în rafale prin colțurile străzilor. De cîteva zile timpul se înrăutățise și Nancy răcise. Stătea în pat și i se interzisese să se scoale pînă nu-i scădea febra. Ea insistă totuși ca măcar Madden să fie prezent la întîlnire și să petreacă o seară la Wimbledon. În felul acesta nu-și va pierde vremea venind la logodnica sa și pendulînd de la o casă la alta. Dealtfel nu avea nimic de făcut la Londra.

Catherine, care nu era prea mulțumită de întorsătura pe care o luaseră evenimentele, întîrzie cît mai mult ora plecării. Era aproape patru cînd îi telefona, de la birou, lui Madden, să-i spună că ea era gata. Sigur că așteptase un semn din partea ei fiindcă după cîteva minute și ajunsese în King Street. Catherine închiriasse pe acea stradă primele două etaje ale unui imobil îngust a cărui fațadă era în arc de cerc și care, în spate, dădea într-o curte cu pavajul grosolan unde se intra printr-o veche străduță străjuită de felinare cu venerabile becuri cu gaz. Era un cadru ideal pentru o activitate ca a sa pe care se

străduia cu o adevărată dragoste, să-l pună în valoare. Decorația exterioară, de bun-gust, evoca epoca regelui George. Ai fi căutat zadarnic aici o reclamă sau o pancartă, iar placa îngustă de alamă fixată pe postamentul de culoare roșie avea doar următoarea inscripție simplă : *Antica Ltd.*

Prin geamurile în tonuri opaline se distingeau o încăpăre vastă cu lambriuri de lemn, aranjată armonios unde patina întunecată a mobilelor din nuc stil „Regina Anne“ tempera strălucirea greoaie a brocarturilor din secolul al XVIII-lea. La etaj, unde se ajungea datorită unei scări largi a cărei balustradă curbă era foarte frumoasă, Catherine își instalase biroul particular. Era o încăpăre lungă și luminoasă, cu un șemineu și în mijloc cu un mare secreter patrat. Într-un colț o casă de bani. Pe jos un prețios covor persan și ici și colo, atârșate pe pereți, câteva schițe în tonuri vii. Una dintre specialitățile Catherinei era într-adevăr realizarea proiectelor privind restaurarea caselor vechi. În acest domeniu își făcuse o reputație deosebită. Ajutase de mai multe ori la transformarea interioarelor unor vaste domenii senioriale engleze din care se alesese cu un profit frumos. Pe de altă parte, nu era doar o simplă negustoreasă de mobile și evita să se încurce cu piese heteroclite. Nu păstra în depozit decât un număr mic de lucruri și toate alese cu grijă. Nu cumpăra ceva decât după o matură gândire și într-un scop precis. Siguranța gustului său constituia cel mai bun capital al ei. Tocmai acel fler deosebit pe care-l avea de a presimți utilizarea unei opere de artă o determinase să achiziționeze miniatura lui Holbein pe care socotea s-o vândă faimoasei galerii Brandt din New-York.

Când vechea pendulă de lac sună ora patru, Madden intră în birou. Catherine îi ieși înainte și-i întinse mîna. După întâlnirea lor la Nancy, ea mai reflectase și ascultînd de loialitatea sa înăscută, se hotărîse să treacă peste părerile preconcepțute cu privire la Madden și să-i acorde totuși o șansă.

— Cum se mai simte Nancy ? întrebă ea.

— Nu prea bine, răspunse el. Trebuie să stea în pat fiindcă nu-i scade febra. Dar a ținut totuși ca măcar eu să vin.

Catherine făcu un semn că era la curent.

— M-a înștiințat prin telefon. Regret că te-am făcut să aștepți.

— N-are importanță, domnișoară Lorimer. Am așteptat-o atît pe Nancy la teatru încît m-am obișnuit. Pentru mine e o mare schimbare să am timp și să nu-mi calculez secunde. Pariez că pînă la urmă o să-mi facă chiar plăcere.

În timp ce Catherine își punea mănușile, el privi îndelung biroul, cu o privire calmă în care se citea curiozitatea unui cunoscător.

— Foarte frumos. Dă-mi voie să-ți spun că toate aceste lucruri îmi plac enorm și mai ales acest minunat covor.

— Da, zise Catherine.

Apoi, pe un ton prevenitor, ea adăugă : — E un persan din secolul al XVIII-lea. Cel care l-a făcut se pare că a lucrat zece ani la el. Iar toate aceste nuanțe sînt vechi culori vegetale...

— Firește, completă el, e un Kirman din Laver, nu-i așa ?

Catherine îl privi puțin mirată. Îți trebuia o adevărată competență ca să recunoști nu numai provincia, dar și locul de baștină al covorului care fusese adus chiar din Laver.

— Te pricepi la antichități ? îl întrebă ea curioasă.

El răspunse cu multă seriozitate.

— Nu, cîtuși de puțin, sau nu așa cum crezi dumneata. Dar mă interesează și încerc să mă instruiesc și eu puțin. Am citit multe lucruri iar în Europa am colindat prin multe muzee. Am văzut că există, domenii de care civilizația noastră americană habar n-are, cum sînt de pildă, covoarele persane și vechile mobile italiene. Da, și firește, dacă nu te deranjează, salata franțuzească.

El izbucni în rîs. — În ceea ce privește prepararea salatei franțuzești, să știi că sînt un mare specialist...

— Ca să vezi... zise Catherine.

Simțea cum își pierde tot mai mult cumpătul în fața aspectelor neprevăzute ale acelei personalități a cărei originalitate nu putea să n-o recunoască. Gânduri din ce în ce mai contradictorii îi treceau prin minte și în timp ce cobora scara se simți năpădită de o senzație de amărăciune care nu era totuși lipsită de haz.

În stradă îi aștepta o mașină albastră de două locuri.

— Sper, zise el repede, că mașina asta îți convine. Nancy mi-a spus că ai renunțat la mașina dumitale așa că am adus-o pe asta.

— E a dumitale ?

— O, nu, răspunse el surprins. Am închiriat-o.

— Nu s-ar spune că e prea luxoasă... murmură ea pe un ton ironic.

Dar chiar în clipa în care rostise aceste vorbe le și regretă ; el însă nu reacționează prefăcându-se că nu le auzise.

Mașina mergea frumos iar cel ce-o conducea cunoștea bine drumul. Străbătu parcul St. James, apoi continuă să meargă pe cheiul Tamisei pe ale cărui unde soarele ce apunea răspindea o plăcută ceață aurie. Madden se aplecă ușor în față și cu pălăria mototolită între genunchi, contemplă cu multă atenție peisajul ce defila prin fața ochilor sai.

Mi se pare deosebit de atrăgător, spuse el în sfârșit. Acest spectacol e atât de diferit de cel din Cleveland încât sînt fascinat.

— Există multe lucruri care te fascinează, domnule Madden.

El ezită să răspundă.

— Sigur. Văd că ți-am făcut impresia unui necioplit, dar ce vrei... Vreme de cincisprezece ani am muncit atîta încît abia mi-am putut trage sufletul. După moartea tatălui meu, în perioada războiului, am trecut printr-o epocă foarte grea. Apoi am început să urc panta și a trebuit să mă agăț zdravăn de ea ca să nu cad. Dumneata, domnișoară Lorimer, nu-ți poți imagina situația unui bărbat pe care munca îl ia de gît, care nu are vreme să ad-

mire un apus de soare și care nu are niciodată timp — dacă pot spune asta — să cunoască o tânără ca Nancy.

O scîlpire de simpatie trecu prin ochii Catherinei, dar revenindu-și adăugă imediat.

— Sper că nu vei fi dezamăgit de ceea ce vei vedea în timpul acestui *week-end*.

— Îmi place să fac noi cunoștințe. Și apoi e vorba de rudele lui Nancy și ale dumitale.

Rosti aceste ultime cuvinte pe un ton de deplină bună-dispoziție. Catherine dimpotrivă, schiță un surîs încurcat.

— Eu oricum, mă văd obligată să te previn. Poate că ne vei găsi prea simple, pe mama și pe mine. Dar aparținem clasei mijlocii, domnule Madden și sîntem descurajant de mici burgheze. Nu te lăsa indus în eroare de luxul din biroul meu. Am adesea relații de afaceri cu mai marii acestei lumi, dar nu mi-e jenă să spun că mi-am început cariera ca dactilografă, cu cincisprezece șilingi pe săptămînă. Îmi luam mîncarea de prînz cu mine, într-o pungă de hîrtie. Și te rog să mă crezi că nu m-am schimbat prea mult.

— Într-adevăr ?

Întorcîndu-se spre ea, Catherine văzu că vorbea foarte serios.

— Ei bine, declară el, începi să crești în ochii mei.

Ea nu se putu abține să nu ridă auzind acest răspuns rostit pe un ton de maximă demnitate. Cel puțin, își spuse Catherine, are darul umorului ceea ce face ca lucrurile să se aranjeze de la sine. Totuși neîncrederea încă nu-i dispăruse. După o pauză, continuă cu calm :

— Te deranjează faptul că nu știi nimic despre mine, nu-i așa, domnișoară Lorimer ?

— Te-aș ruga, zise ea, reluîndu-și tonul serios, să mă înțelegi corect. Nu mă gîndesc la lucruri exterioare. Mă gîndesc la omul în sine, la omul care vrea să se însoare cu Nancy.

Urmă o tăcere. Ciudat de mișcat de simpatia pe care i se păru că o discerne în cuvintele ei, deși acest lucru îl costa, simți tentația să-i vorbească de unele lucruri,

dar nu despre cele exterioare la care făcuse ea aluzie. Remarcase încă de la început că nu avusese încredere în el. Cu lipsa lui de pretenții și cu felul neglijent de a se îmbrăca, se punca adesea în astfel de situații, dar se simți mai mult amuzat decît contrariat. Detesta poza și o detestase întotdeauna. Disprețuia eleganța modernă, restaurantele șic, hotelurile de lux, agitația vieții moderne. Așa se și explica de ce călătorise din America în Europa cu un vapor de emigranți, de ce străbătuse continentul ca un turist modest care trăgea la hanuri mediotre, călătorea cu clasa a treia pentru plăcerea de a se afla în mijlocul oamenilor simpli și se mulțumea adesea în loc de o masă copioasă, cu un sandviș și un pahar cu vin. Poate că moștenise acea simplitate de la strămoșii săi și mai ales de la mama sa, o femeie din Vermont, pe nume Suzane Emmet la care marea ei blindețe se împletea cu un inflexibil simț al datoriei. Tatăl său, Seth Madden, care era originar din Virginia, poseda la rîndul său, toată amabilitatea oamenilor din sudul Statelor-Unite, dar nu și indolența lor. Era un om scund, plătînd, osos și bărbos, cu ochii înfundați în orbite și cu un rîs care te lua peste picior fără să-ți dai seama. Se fixase în Cleveland și, prăvăliaș muncitor, începuse a fabrica un clei special pentru care primise un brevet și pe care-l numise *Fixfast*. Modesta sa fabrică nu mersese niciodată foarte bine dar, după moartea sa, în 1917, atunci cînd Chris lupta pe frontul din Europa, au urmat degringolada și încurcăturile. Cînd tînărul Madden, după ce s-a reîntors acasă, a preluat conducerea afacerilor, a avut multă bătaie de cap pînă să le pună pe picioare. Apoi s-a hotărît să dezvolte fabrica și să se extindă și s-a pus, cu trup și suflet, pe muncă.

Trecuseră de atunci cincisprezece ani și cei care cunoscuseră uzina, n-o mai recuroscură. Madden nu bătea toba, nu folosea fraze sforăitoare, dar sub atitudinea lui liniștită se ascundea o energie metodică și chibzuită. Lansă pe piață un nou clei, roșu ca cireșa și care se usca foarte repede. Comerțul său se lărgi în mod progresiv. Cu multă prudență, începu să cumpere micile fabrici de clei din regiune ca și brevetele lor, și închise

atelierele care lucrau după metode depășite ; apoi își concentră întreaga activitate la Cleveland. Capitalul i se dublă, se triplă, se cvadruplă, se multiplică și pînă la urmă ajunse la milioane. Madden era mult mai bogat decît își închipuise vreodată în visurile sale din tinerețe. La drept vorbind, îi păsa prea puțin de bani, în afară de faptul cînd era vorba s-o răsfețe pe bătrîna sa mamă pe care o iubea cu tandrețe. În 1929 îi cumpăraseră în Vermont — căci ea era foarte atașată de ținutul său natal — o mică și confortabilă vilă în stil colonial.

Președinte al „Fabricilor reunite de clei“, Madden era una dintre cele mai cunoscute personalități din Cleveland. Își păstrase însă ținuta simplă și se exprima prin fraze scurte, cu o liniștită modestie. Avea acum treizeci și cinci de ani și muncise ca un ocnaș. Atingîndu-și scopul pe care și-l fixase, își spusese că venise momentul să se mai și oprească puțin. În primăvara care trecuse, își încuiase deci biroul și plecase în vacanță în Europa.

Toate acele imagini din trecut îi veniră în minte în vreme ce mergea cu mașina alături de Catherine și se simțea îmboldit de dorința de a i le împărtăși și ei.

Dar nu se putea hotări și încă mai șovăia cînd ajunseră în fața lui „Beechwood“, cum își botezase doamna Lorimer, locuința. Era aproape cinci după masă și fațada frumos împodobită a casei, se și afla învăluită în umbrele serii. Madden parcă mașina, luă geanta și pachetele Catherinei și o urmă pe tînăra femeie de-a lungul unei poteci ce ducea la poarta de intrare. Doamna Lorimer, aproape de șemineu, se legăna nerăbdătoare, în balansoarul ei.

— Cît de mult v-ați lăsat așteptați ! strigă ea energică fără să-i dea prin cap să-i salute pe noii sosiți. Încă un minut și ceaiul ar fi fost de nebăut.

Era o persoană scundă, de șaptezeci de ani, dolofană și cu picioare scurte, ai cărei ochi clipeau fără încetare întocmai ca cei ai păsărilor și care clătina din cap într-un mod agresiv. Era îmbrăcată într-o rochie de mătase neagră, căci nu părăsise doliul de la moartea soțului ei, survenită cu nouă ani în urmă. Peste părul în care ai fi

căutat zadarnic unele fire cărunte, purta o bonetă albă de dantelă; și acea bonetă împreună cu vârsta și cu felul ei de a fi — și mai ales cu fălcile lăsate — îi confereau o curioasă asemănare cu bătrîna regină Victoria, asemănare de care era perfect conștientă și de care, în forul ei interior, era foarte mîndră.

Pe moment, e adevărat, nu avea nimic dintr-o „gratioasă majestate“, ci părea dimpotrivă, animată de intenții vădit belicoase. Fără să-i pese prea mult de Madden pe care-l gratifică, în trecere, doar cu o înclinare din cap, o supuse pe fiica sa unui bombardament de întrebări privitoare la micile cumpărături pe care o rugase să i le facă și la cum se simțea Nancy. Apoi după ce Catherine îi satisfăcu în sfîrșit, curiozitatea, se ridică și, foarte dreaptă, trecu în sufragerie.

Masa era plină cu gustări neprevăzute și din belșug. Nu era nici masă de dimineată, nici gustare, nici masă de prînz ci o bizară combinație din toate trei. Existau pîine albă și neagră, prăjită și tartine, două feluri de prăjituri, felii de brînză garnisite cu țelină și niște biscuiți pe un platou de argint. În centru, sub lampă, un pudding cu frișcă se învecina cu o compotieră cu prune fierte. Peggy, micuța servantă, aduse apoi un impozant pateu de pește din care ieșeau aburi iar pe o tavă mare apăru în sfîrșit un ceainic impunător.

Bătrîna doamnă turnă ceaiul și servi pateul. Își puse cea mai bună bucată, o gustă, clătină din cap cu un aer critic apoi, printr-o ușoară grimasă dădu de înțeles că era pe gustul ei. Abia atunci își făcu timp să-l privească pe Madden. Deși tardiv, examenul se vădi a fi foarte sever. Iar concluzia a fost și mai severă.

— Deci dumneata vrei s-o iei pe Nancy? Pot să-ți spun doar atît tinere, că nuca va fi greu de spart.

— Nancy și cu mine, răspunse el pe un ton calm, vom fi totdeauna de acord unul cu celălalt, doamnă Lorimer.

— Poate, declară cu trufie bătrîna doamnă. Dar îți va trebui timp și trudă ca să ajungi aici. Iar dacă nu vei reuși, apoi tinere, Domnul să te aibă în pază!

Acesta a fost debutul unei serii de remarci, de întrebări, de chestiuni, de proverbe și de citate din *Biblie* pe care bătrâna doamnă, i le-a aruncat în capul lui Madden. Datorită rigorii cu totul puritane care ținea de educația sa și datorită unui egoism profund înrădăcinat, doamna Lorimer era o persoană de temut. Dar stimulată de mai multe cești de ceai tare și de multe considerații morale, părea — în seara aceea — să fie într-o formă ce te călca pe nervi.

Catherine își cunoștea mama și se obișnuise să-i suporte hachițele. Înghițind cu greu cumplitul pateu de pește pe care nu-l putea suferi din cea mai fragedă copilărie, îl privi pe Madden și-i admiră felul în care știa să înfrunte focurile încrucișate ale mamei sale. Fără să vrea, îi admiră și spiritul și puterea lui de abținere. Fi-rește că juca teatru fiindcă datorită întorsăturii imposibile pe care o luase discuția, probabil că se simțea ca un pește eșuat pe nisipul unei plaje. Totuși asculta cu interes ceea ce se spunea și mînca cu poftă. Încet, încet, ajungînd la prune, Catherine descoperi că Madden, fie că se străduise sau nu, dar era pe cale de a-i cuceri mama. Reîntorcîndu-se în salon — unde ardea un foc plăcut ce-și proiecta lumina pe pielea de urs întins în fața șemineului, pe mobilele stil Victoria, pe obiectele de porțelan și pe bibelourile care decorau măsuta — domnișoara Lorimer scoase un oftat de ușurare.

— La loc pe scaunul ăsta, domnule Madden, zise doamna Lorimer. Vei vedea că e foarte confortabil. A aparținut scumpului meu soț și nu îngădui oricui să stea pe el. Vei putea urmări jocul nostru de cărți al Catherinei și al meu.

Jocul de cărți în doi la care se gîndea ea și care constituia o surprinzătoare infracțiune la principiile sale puritane, era — împreună cu radioul după care era înnebunită — principala sa pasiune. În fiecare *week-end* o obliga fără milă pe Catherine să-i slujească de partener. Madden îi aruncă o privire întrebătoare Catherinei și văzîndu-i chipul, spuse pe un ton rugător :

— Fliica dumneavoastră pare puțin cam obosită. Ce-ați spune de o partidă cu mine ?

— Ei, Doamne ! Catherine e întotdeauna obosită cînd trebuie să facă o plăcere bătrînei sale mame !

— Ei nu ! Eu sînt cel care simt dorința să joc, replică Madden, și fiți convinsă că nu sînt un partener de neglijat.

— Adevărat ? strigă doamna Lorimer pregătindu-se de luptă. Nu ești un adversar de neglijat ? Foarte bine. Vom vedea.

Doamna Lorimer se uită la pendulă. — Avem la dispoziție o jumătate de oră. La opt e o emisiune frumoasă, *Perla neagră*. Trebuie s-o ascultăm.

Se așezară aproape de foc, în fața mesei acoperită cu o învelitoare verde, în vreme ce Catherine, fericită că scăpase de corvoadă, se instalase pe divan și urmărea jocul cu o atenție crescîndă. Știa dintr-o lungă experiență, că dacă Madden nu ceda pe toată linia, ar fi urmat discuții și dispute. Doamna Lorimer porni tare. Avea mină bună și trăgea cărți bune. Dar nu după mult, Madden preluă conducerea jocului. Așa cum prevăzute Catherine, mama sa începu să trișeze. Bătrîna doamnă avea un obicei urît : nu putea suporta să piardă. Orice s-ar fi întîmplat, trebuia să cîștige cu orice preț. Dacă-și făcea sau nu probleme de conștiință, nu avea nici o importanță. Decît să suporte rușinea înfrîngerii, bătrîna doamnă se resemna să-și înșele aproapele și asta fără nici un me-najament.

Sigur că Madden băgă imediat de seamă. Catherine, ai cărei ochi rămăseseră fixați asupra jucătorilor, se aștepta s-o vadă pe vinovată, demascată. Dacă protesta, ar fi urmat o scenă ; dacă Madden nu spunea nimic, ar fi însemnat că era complet lipsit de energie. Dar Madden adoptă o altă tactică. Cu chipul cel mai serios din lume, începu s-o ajute pe bătrîna doamnă să trișeze în continuare, la început discret, apoi cu din ce în ce mai multă ostentație. În locul cărții proaste la care avea dreptul, îi pasa una bună și se încapătîna să nu profite de propriile sale șanse. Îi făcea astfel, din ce în ce mai vizibil, propriul ei joc.

La început, doamna Lorimer pufni în rîs cu un aer de deplină mulțumire și acceptă cadourile pe care i le

făcea ; apoi, încet, încet, expresia i se schimbă. Îi aruncă una sau două priviri încrezătoare și în sfârșit, după o serie de lovituri fericite, se opri, șovăi și se înroși.

— De ce mă privești astfel ? întrebă ea mînioasă.

— Vă admir, doamnă Lorimer, spuse Madden grav. Am colindat întreaga lume și n-am întîlnit încă un jucător care să vă poată ține piept.

— Ce spui ? strigă ea.

— Zău, scumpă doamnă. Glasul său căpătase acele inflexiuni molatice care sînt proprii oamenilor din sudul Statelor-Unite.

— La jocul de cărți sînteți cea mai mare campioană de care m-am lovit...

Bătrîna doamnă răsufală adînc. Ochii săi ca doi nasturi părură că-i ies din cap și se pregăti să-și fulgere interlocutorul. Dar brusc începu să rîdă. Rîdea din toată inima și aruncîndu-și cărțile, vîrsă vasul cu migdale pralinate. Catherine n-o văzuse niciodată în viața ei, rîzînd astfel.

— Ah, Dumnezeuule ! Ah, Dumnezeuule ! strigă ea în sfârșit trăgîndu-și răsufllarea. Cît e de caraghios ! Eu, campioană ! Ai auzit, Catherine ? E de necrezut !

— Nu, într-adevăr scumpă doamnă, vă asigur că...

Neizbutind să se așeze ca lumea, se legăna cu scaunul, făcîndu-i semn cu mîna să tacă, în timp ce lacrimile de ilaritate îi curgeau de-a lungul obrazului.

— Oprește-te, strigă ea. Ai să mă faci să-mi dau duhul, tinere ! Nu zău, că prea e comic... Campioană la cărți ! Și am trișat tot timpul !

Niciodată acea cămăruță plicticoasă nu răsunase de atîtea hohote de rîs. În sfîrșit, bătrîna doamnă își regăsi demnitatea.

— Cerule, strigă ea, ștergîndu-și lacrimile, am uitat de emisiunea de la radio !

Cu o grabă de care n-ai fi crezut-o în stare, se năpusti spre aparatul de radio și-i dădu drumul. Piesa începuse. Vorbea o tînără. Madden o privi fix pe Catherine și văzu că și ea îl privea. Ochii bătrînei doamne se des-

chiseră larg și rătăciră de la unul la celălalt. Tinăra continua să vorbească.

— Cu neputință ! zise Madden.

Nu, nu era posibil. Nancy se afla în pat, cu febră, nu le spusese nimic. Nancy era bolnavă și nu se putea da jos din pat.

— Ce se întâmplă ? strigă bătrîna doamnă în culmea zăpăcelii.

— Trebuie să fie o greșeală, zise Catherine perplexă și consternată.

Dar nu era nici o greșeală. Vocea pe care o auzeau prin spațiu, limpede și precisă, era într-adevăr vocea lui Nancy.

Capitolul III

Nancy a stat culcată toată ziua. O durea capul și își simțea membrele grele. Dar nu-i plăcea să stea în pat și se simțea din ce în ce mai agitată. Nu din pricină că și-ar fi făcut prea multe griji în legătură cu *Noapte cu lună în Arcadia...* Aprofundarea acestei piese era foarte avansată și în timpul *week-end*-ului nu fusese prevăzută nici o repetiție ; dar această întorsătură neprevăzută care-i dăduse peste cap minuțioasa ordonare a tinerei sale existențe, o făcea să se simtă prost. Cînd ceva nu mergea așa cum dorea, i se întîmpla să aibă unele accese de egoism care o făceau insuportabilă. Deși Catherine își dădea seama de acest lucru, o răsfăța totuși cu multă dragoste. Pentru a-și scuza neputința, își spunea mereu că e încă un copil. Și astfel Nancy ajunsese să creadă că i se cuvenea totul.

În ziua aceea de pildă, Catherine n-ar fi admis să i se reproșeze tinerei fete că era lipsită de docilitate. Își luase toate medicamentele din patru în patru ore și băuse, fără să protesteze, ceaiurile pe care menajera, doamna Baxter, i le aducea aburind. Dimineața, se așezase între perne ca să scrie câteva scrisori ce-și așteptau rîndul de multă vreme. Această îndatorire odată îndeplinită, petrecuse o oră plăcută gîndindu-se la Madden. Apoi luase o carte pe care se străduise s-o citească. Se putea presupune că o bolnavă atît de capricioasă își găsisese refugiul într-un roman polițist sau într-o mică poveste de dragoste. Dar volumul pe care și-l alesese făcea parte dintr-o cu totul altă categorie. Era *Teatru* de Shakespeare. Biblioteca bine garnisită, conținea dealtfel aproape în exclusivitate, lucrări de teatru și mai ales aparținînd clasicilor; Molière, Ibsen, Sheridan, Shaw, toți își aveau acolo locul lor. Printre aceste cărți, figurau de asemenea biografiile unor actori celebri. O bibliotecă surprinzătoare pentru o tînră artistă aparent frivolă.

Te mai mira de asemenea și felul cum era aranjată camera lui Nancy. Nici un fel de flecușete pe care te-ai fi putut aștepta să le vezi la o tînră. Nici dulap exotic în care să ascundă telefonul, nici păpuși excentrice. Camera era austeră și goală și ordinea minuțioasă ce domnea acolo te făcea să te gîndești la o chilie de mănăstire. Pe comodă doar două fotografii: a lui Madden și a Catherinei. Pe peretele simplu, alb, un singur tablou mare și frumos al Eleonorei Duse. Acel portret al uneia dintre cele mai mari actrițe ale tuturor timpurilor, lămurea misterul acelei camere, și misterul cu mult mai mare al personalității lui Nancy. Căci fata era îndrăgostită de teatru pînă în străfundurile sufletului. Nu era vorba de un elan necugetat care le împinge de multe ori pe femei, pe scenă, ci de o nevoie arzătoare și profundă de a se exprima creînd imaginile frumoase și pline de pasiune ale vieții. De unde îi venise această nevoie era greu de spus. Probabil că existase în stare latentă, la tatăl ei care era o fire expansivă. În orice caz, la ea se manifestase încă din primii ani ai copilăriei. Dar spre marea ei mîhnire, nu-i putuse da curs. Numai cîteva dintre cele mai

intime prietene ale sale putuseră să-și dea seama de sinceritatea ambiției sale și de dragostea ei pentru teatru, dar nici una nu crezuse vreodată că va ajunge să se impună. Ființele cele mai apropiate de inima sa, Catherine, și acum și Madden, aveau mai curînd tendința să surîdă cînd îi vedeau fervoarea. Nu puteau sau nu voiau s-o ia în serios. Într-un anumit fel, Nancy era singura vinovată de acest lucru. Era într-adevăr încă foarte tînără și mai păstrase toate șovăielile și stîngăciile unei fete foarte tinere. Salturile firii sale care trădau o mare vioiciune și o natură capricioasă, te făceau să te îndoiești de constanța aspirațiilor sale. Dădea adesea dovadă de nechibzuință și în societate folosea acel ton frivol și liber care trece drept elegant.

În concluzie, era deci o ființă mai curînd complicată. Rînd pe rînd înflăcărată și deprimată, sărea fără încetare de la o extremă la alta și era foarte greu să prevezi calea pe care va apuca, ziua în care își va găsi în sfîrșit, echilibrul. Dacă această descriere a caracterului ei i-ar fi ajuns la urechi, ar fi făcut-o să protesteze vehement. În fond, era serioasă și sensibilă și nimeni nu s-a gîndit vreodată să se lămurească în privința ei. Iar în ziua aceea existau prea puține șanse ca ea să-și facă un examen de conștiință. Era prea prinsă de dragul ei Shakespeare și în ciuda durerii de cap, se cufundase în studiul *Regelui Lear*. Se văzu mai întîi în rolul lui Goneril, apoi în cel al lui Regan și în sfîrșit, în rolul blindei Cordelia.

După ce-a terminat de citit, a lăsat cartea să-i cadă. Se simțea rău. Timpul trecea și, pe nesimțite, se făcu seară. Menajera plecase dar făgăduise să treacă pe la nouă ca să vadă dacă totul mergea bine. Nancy începu să viseze cu ochii deschiși și cel mai des îi venea în minte chipul lui Madden. Compara ceasurile cenușii pe care le-ar fi avut de trăit cu viitorul fericit care o aștepta. Dar brusc, soneria telefonului îi întrerupse visele. Apucă receptorul și recunoscu vocea lui John Harris înainte ca el să se prezinte (Nancy avea darul de a recunoaște vocile). Harris păru fericit că a dat peste ea.

— Nancy, tu ești? strigă el cu un oftat de ușurare. Slavă Domnului că te-am găsit! Da, sînt la radio și mă

aflu la mare strîmtoare. Știi că dăm astă-seară *Perla neagră*... E o emisiune destul de importantă care are loc la opt seara. Or, mă ascuți, Nancy? Sylvia Burke mi-a făcut figura! S-a îmbolnăvit. Îți dai seama? Vedeta! Și peste patru ore începem! Trebuie să mă ajuți, Nancy, trebuie să-i preiei rolul! Fii drăguță și vino cît poți de repede! Mai putem încă vedea împreună manuscrisul.

— Dar John, protestă Nancy, nu știu dacă într-adevăr pot veni.

— Ți-ai pierdut capul? Nu pricepi ce înseamnă asta pentru tine? S-o înlocuiești pe Sylvia Burke? Cu cîteva milioane de auditori care te vor auzi?

Perplexă, Nancy își trecu mîna peste tîmplele fierbinți. Harris avea dreptate. Sylvia Burke era probabil actrița cea mai celebră în acel moment. Deci i se ivise o ocazie unică de a păși înainte, de a se face cunoscută de nenumărații amatori care o vor asculta în acea seară.

— Ce are Sylvia? întrebă ea încă perplexă.

— Răcită, spuse Harris. Treizeci și opt de grade. Intendicție absolută de a se scula din pat!

În orice altă împrejurare Nancy ar fi rîs. Apucînd termometrul pe care-l avea la îndemînă, adăugă:

— Rămii un minut la aparat.

Își puse termometrul în gură. Șaizeci de secunde de așteptare enervantă. Apoi îl privi. Mercurul urcase la treizeci și nouă de grade. Inima i se strînse. Imposibil să accepte; ar fi fost o nebunie să iasă din casă.

— Hei, ce se întîmplă? întrebă Harris pe un ton agasat. Ai de gînd să mă ții la telefon toată noaptea? Ce-i cu tine, Nancy? Am crezut întotdeauna că ai capul solid infipt pe umeri! Vii sau nu vii?

Buzele lui Nancy se întredeschiseră pentru a spune nu, cînd printr-un soi de inspirație privirea i se întoarse spre portretul lui Duse. Marea artistă către care se îndrepta toată fervoarea ei, și pe care și-o luase ca model, juca în ciuda nevralgiilor care o înnebuneau, numai pentru a nu dezamăgi publicul. Nancy simți cum i se strînge gîtlejul.

— Firește, John, sigur că vin!

Avu impresia că vorbise altcineva. — Nu prea mă simt în apele mele, dar într-o jumătate de oră voi fi acolo !

Curmă brusc orice efuziune de bucurie și închise telefonul.

Ceea ce făcea era o adevărată nebunie. Ieșind din casă în acea seară, își risca viața. Catherine s-ar fi suferat îngrozitor. Iar Chris... Nu-i spusese că se simțea prea rău ca să-l poată însoți la Wimbledon ? O cuprinse spaima, dar se stăpîni. Chris o iubea. Nu-i va păstra ranchiună și o va înțelege. Adunîndu-și toată energia, se sculă din pat. Tremura din tot corpul și trebui să facă un mare efort ca să se îmbrace. Își alegea veșmintele cele mai călduroase pe care le avea, își puse mantoul de blană și își înnodă încă un fular în jurul gîtului. Apoi trase o dușcă zdravănă din sticluta cu doctorie și telefonă după un taxi. Aruncînd o ultimă privire în oglindă, clătină încet din cap, făcu o mutriță melodramatică și stinse lumina.

Capitolul IV

Pentru a păstra tradiția, autorul ar fi trebuit să introducă aici o scenă senzațională al cărei efect ar fi fost irezistibil.

Spre marea spaimă a milioaneilor de ascultători, Nancy ar fi trebuit să cadă fără cunoștință, în fața microfonului și să fie dusă la ea acasă pe un viscol cumplit în urma căruia ar fi contractat o dublă pneumonie și ar fi murit în acompaniamentul viorilor, în decurs de douăzeci și patru de ore.

Dar în ciuda puținului timp de care dispunea pentru a-și studia rolul și în ciuda durerii de cap, Nancy ieși

în mod strălucit, din toată afacerea. Întorcîndu-se acasă se gîndi la Beechwood și se așteptă la o grîndină de reproșuri. Între timp, Madden o pornise către ea.

A doua zi dimineată viața își reluă cursul ei obișnuit. Nancy nu numai că scăpă de tragicul destin pe care l-am evocat, ci dimpotrivă, se simțea mult mai bine. Temperatura îi era din nou normală și luni fu în stare să-și reia repetițiile cu *Noapte cu lună în Arcadia*.

Între timp Catherine se întorsese și ea la treburile ei. Așezată la birou, cu capul în mîini, contempla cu un aer sobru miniatura lui Holbein care se odihnea în cutia ei de catifea verde. Domnul Sugden, unul dintre directorii galeriei Vernon, ținuse să i-o aducă el însuși. Privirea Catherinei totodată scrutătoare și gravă, stărui îndelung asupra micului portret.

Era o capodoperă de gingășie din care emana o impresie de subtilă melancolie. Lucie de Quercy stătea în picioare lîngă o masă cu două tablii, dintre care una, cea de deasupra, era acoperită cu o bucată de brocart roșu, iar pe cea de dedesubt se aflau o mandolină și cîteva cărți. Lucie era îmbrăcată într-o rochie de un cafeniu închis, împodobită cu hermină: în mîna așezată neglijent pe bucata de brocart, ținea un buchet de garoafe. Tînăra era foarte frumoasă, o frumusețe palidă, plîpîndă și gînditoare, din care se degaja un farmec straniu, aproape enigmatic. Ochiul mai ales, de un cafeniu închis, exprimau o infinită putere de înțelegere. Păreau s-o fixeze pe Catherine cu insistența unei persoane vii. În privirea tinerei exista ceva atît de intim și de elocvent încît Catherine avu impresia că citește în ea dorința unei confidențe care, de secole, îi era special destinată și care o țira într-un trecut îndepărtat. Fără să vrea, se trezi gata să răspundă privirii Luciei de Quercy ca și cum s-ar fi lăsat dominată de influența acelei femei atît de misterios de frumoasă, în visarea ei.

Catherine cunoștea bine povestea acelei doamne cu garoafe strîns legată de miniatură și bazată pe date istorice. Tînăra franțuzoaică venise în Anglia, la Curtea lui Henric al VIII-lea, împreună cu tatăl ei, contele de

Quercy, pentru a se iniția în viața mondenă, dar mai ales pentru a-l ruga pe Holbein să-i facă portretul. După numeroase și grave necazuri bănești, artistul părăsise de puțină vreme Elveția și se stabilise la Londra.

La Paris, Lucie își lăsase logodnicul, pe Pierre de Noailles. O lega de el nu un sentiment superficial, ci o dragoste înflăcărată, sinceră și pură. Portretul a fost executat (astăzi se află la Galeria regală din Haga), dar Lucie l-a rugat pe maestru să-i facă o copie în miniatură, pentru logodnicul ei. Holbein a acceptat și miniatura a fost mult mai reușită decât tabloul. În primăvara aceluiași an Lucie a venit cu ea la Paris, dar, la sosirea ei, a aflat că — cu două zile mai înainte — de Noailles fusese ucis în duel. Miniatura i-a rămas, tragică mărturie a durerii sale de nevindecată. Nu s-a mai măritat niciodată. Cu inima zdrobită, și-a îndurat soarta. Consacrându-se operelor de binefacere, a murit într-o mănăstire, la vîrsta de treizeci și șapte de ani.

Un zgomot la ușă o readuse pe Catherine la realitate. Mai rămase o clipă nemișcată. Apoi cu o voce ușor nerăbdătoare spuse :

— Intră !

Era domnul Walters, împuternicitul ei cu afaceri.

Se opri aproape de masă cu un pachet lung, cafeniu, în mînă, și privi atent miniatura, peste umărul Catherinei.

— Foarte frumoasă, domnișoară Lorimer, spuse el pe un ton scăzut și respectuos.

Era un domn bătrîn, cu figură paternă și foarte îngrijit. Cu gulerul său înalt și scrobit și cu o înfățișare cvasisacerdotală, te făcea să te gîndești la un demnitar ecleziastic. Era de multă vreme în slujba Catherinei și ea îi cunoștea toate micile lui slăbiciuni : slăbiciunea excesivă pentru ceaiul foarte tare și devoțiunea sa pentru arta gotică. Era atît de imperturbabil ancorat în obiceiurile sale încît reprezenta el singur, o adevărată instituție ; dragostea sa pentru profesia de anticar, sentimentul care-l punea într-un conflict perpetuu cu negustorii a căror brutalitate îl exaspera, erau realmente înduioșătoare. Se întîmpla adesea ca, tachinîndu-l, Catherine să-l îmboldească, strigîndu-i din capul scării : „Repede,

repede, domnule Walters!“, dar în realitate îl stima foarte mult.

— O adevărată capodoperă, continuă domnul Walters cu admirație. E remarcabil faptul că toate aceste amănunte nu cășună în nici un fel asupra ansamblului.

— Remarcabil într-adevăr, zise Catherine cu o scurtă aprobare ca și cum ar fi făcut un efort să vorbească.

— Și atât de caracteristic aceluia sărman Holbein. Poate că o să vi se pară caraghios că spun „sărman“. Dar mă gândesc întotdeauna, cu multă compătimire, la cumplita boală care l-a răpus. Era în vîrstă doar de patruzeci și șase de ani. Trecuse printr-o perioadă foarte proastă la Băle și pe deasupra își mai pierduse și toți banii. Totuși trebuie să fi simțit o mare bucurie pictînd această miniatură. Ce femeie încîntătoare! Știți, domnișoară Lorimer — vă rog să-mi iertați această observație — că vă seamănă?

— Glumești!

— Vă seamănă, domnișoară Lorimer. Asemănarea e chiar izbitoare. Ochii din tablou sînt exact cu ochii dumneavoastră. Făcu o pauză. — Presupun că știți povestea eroinei...

— Bineînțeles, replică rece, Catherine. Orice negustor de antichități o cunoaște și nici noi nu facem excepție. Sărmana ființă!

Walters păru surprins de tonul acestui răspuns.

— Sigur, sigur, domnișoară Lorimer, dar mi-am spus în sinea mea că această poveste ar putea să vă intereseze.

Catherine se întoarse spre el cu un surîs silit.

— Ceea ce m-ar interesa mult mai mult, ar fi să vînd miniatura asta. Avem nevoie de bani, domnule Walters; știți doar. În ce situație ne aflăm cu lady Ansen? Walters ezită.

— Lady Ansen a telefonat de dimineață...

Vocea sa căpătă o intonație îngrijorată. — A hotărît să nu mai facă restaurația pe care o preconiza.

— Cum? strigă Catherine pe un ton contrariat. Vineri ne anunțase că vrea să înceapă lucrul!

— Știu, domnișoară Lorimer, zise Walters plecându-și capul. Dar și-a schimbat părerea. Spune că timpurile sînt prea grele...

— Grele ! repetă Catherine cu amărăciune.

Se abținu. I se întîmpla uneori să se lase pradă nervilor, dar la ce bun ?

— Regret mult, răspunse Walters. Am făcut totul pentru a încerca s-o conving.

— Știu, știu. Evident, nu e vina dumitale. Nu te țin de rău. Lady Ansen are dreptate. Timpurile sînt într-adevăr grele. Pentru toată lumea și pentru noi de asemenea, adăugă ea oftînd.

Ochii i se fixară din nou pe miniatură. — Trebuie să vindem acest Holbein în cele mai bune condiții și repede.

— Vă gîndiți la domnul Brandt din New-York, nu-i așa ?

— Da, la domnul Brandt. Ar putea s-o folosească pentru expoziția lui, sînt sigură. Dacă n-ar fi plecat în Argentina, ar fi cumpărat imediat miniatura. Oricum, sînt sigură că voi lua pe ea douăzeci de mii de lire, domnule Walters. Și va trebui să-mi dea acești bani !

— De acord, domnișoară Lorimer.

Vocea îi scăzu. — Altădată ați avut ocazia să faceți afaceri bune cu el. Are un gust desăvîrșit și o avere enormă.

— Avere enormă ? Dumnezeu știe ! răspunse Catherine pe un ton abătut.

— Veți traversa oceanul, domnișoară Lorimer ?

— Da. Informează-te ce vapoare pleacă în America la începutul lunii viitoare. Cred că prin 7, ar trebui să plece *Pindaric* ; e un vapor solid. Și mai ales aș vrea o cabină ieftină.

— Lucrurile merg chiar atît de prost, domnișoară Lorimer ? Credeam... Sigur că sînt la curent... Dar nu chiar pînă la acest punct.

Tăcu apoi continuă ridicîndu-și glasul într-un mic crescendo dramatic : — Dacă pot face ceva pentru dumneavoastră, domnișoară Lorimer, sînt gata să vă ajut în orice fel...

Chipul Catherinei se luminează. Surise, un suris grațios și sincer.

— Asta ar mai lipsi, Walters! Bătrînul slujitor cu plete albe sacrificîndu-și economiile de o viață, pentru a-și salva stăpîna de la faliment! Nu, încă n-am ajuns chiar pînă acolo! Am ieșit întotdeauna din încurcătură și vom ieși și de data asta. Și acum nu mai sta așa, înfipt, în fața mea, privindu-mă cu ochii ăștia rotunzi, ca un aprod care așteaptă în dosul ușii. Hai, la treabă!

— Sigur, domnișoară Lorimer, se bîlbîi el, retrăgîndu-se.

Pe prag își aminti de pachetul pe care-l ținea în mînă.

— Ah! Aproape că uitasem... Iată, domnișoară Lorimer, ceva ce a fost adus pentru dumneavoastră.

Se întoarse, puse pachetul pe secreter și ieși demn, pe vîrfurile picioarelor, închizînd ușa fără zgomot.

Rămasă singură — căci niciodată nu lăsase să transpară în fața lui Walters gravitatea situației sale — Catherine își relua expresia îngrijorată. Cu un gest obosit, luă pachetul. Se apucă să desfacă nodul căci niciodată nu se putuse hotărî să taie cu brutalitate o sfornică și mai ales una frumoasă în trei culori ca aceasta. Îi dădu, în sfîrșit, de capăt și desfăcu pachetul. Ochii i se măriră și trădară o deosebită încîntare: cutia era plină ochi cu niște magnifice garoafe. Înainte de a fi zărit cartea de vizită care le însoțea, știa că florile erau din partea lui Madden, fiindcă își amintea să-i fi spus, atunci cînd mergeau de-a lungul unei grădini pe drumul spre Beechwood, că florile ei preferate erau garoafele. Luă cartea de vizită: numele nu era tipărit ci scris de mînă, cu o scriere îngrijită: „Chris Madden, Cleveland, Ohio“. Pe dos citi această frază scurtă: „Drept recunoștință pentru week-end-ul întrerupt și pentru Nancy“.

Nu-și putu reține un rîs amuzant la ideea că drepturile sale de proprietate asupra lui Nancy erau astfel recunoscute și proclamate. Dar ce bucurie să aibă doar pentru sine acele flori minunate! Trecuse o eternitate de cînd nimeni nu se mai gîndise să-i ofere flori și cît era de drăguț din partea lui de a-și fi amintit de acele cuvinte ale ei rostite în trecere!

După ce puse buchetul într-un vas vechi de Worcester a cărui culoare de un maroniu mat și aurit se potrivea perfect cu nuanța garoafelor, își spuse cu o mică notă de veselie interioară : „Nu trebuie să-l las să-și facă din asta un obicei...”

Un parfum intens și plăcut umplu în curînd odaia. Alese un loc și puse vaza pe secreter. Liniștită, închise miniatura în cutia ei, apoi se cufundă în lucrul său care nu avea nimic plăcut în sine. Luînd un creion și un carnet, începu să socotească sumele pe care le datora.

Trebuia să împrumute șase mii de lire pentru a plăti miniatura căci banii lichizi de care dispunea se ridicau cu totul la patru mii de lire. Din fericire, Băncile îi făceau bucuroase credit și domnul Farrer de la Banca St.-James împinsese complezența pînă la limita maximă avansîndu-i cele șase mii de lire necesare, datorită reputației magazinului său. Acei bani îi datora nu atît activului pe care-l poseda, cît reputației sale personale. Pînă atunci totul fusese în ordine dar angajamentele care o copleșeau la sfîrșitul aceluia an erau atît de zdrobitoare încît nici nu mai îndrăznea să se gîndească la ele : cheltuieli și impozite, niște impozite vertiginoase, amară amintire a anilor cu vaci grase și care ajungeau la două mii de lire. Apoi notele neplătite pentru materiale și mîna de lucru se ridicau și ele la peste opt sute de lire. Fără a mai intra în amănunte, trăsese linie și adunase. Vărsămintele pe care le avea de efectuat în ianuarie se ridicau cam la cinci mii de lire. Această datorie ineluctabilă și amenințătoare o determinase să se lanseze în aventura disperată a cumpărării miniatuurii. Știa cît se poate de bine că era absolut obligată să reușească în acea tranzacție cu Brandt. Abia după aceea va putea face față obligațiilor pe care le avea, să plătească împrumutul la Bancă și datorită beneficiului care-i mai rămînea, să aștepte niște vremuri mai bune. Oricum, trebuia cu orice preț, să vîndă miniatura.

De îndată ce luă această hotărîre, putu privi cu mai multă seninătate lunga coloană de cifre. Apoi începu să-i scrie lui Breuget, reprezentantul ei la New-York, pentru a-i anunța sosirea și pentru a-i spune să ia legătura cu

Brandt. Era o scrisoare importantă pe care n-o bătu la mașină ci o scrisă de mână cu acel scris prelung și clar care-i era propriu. Tocmai isprăvisse scrisoarea când bătu cineva la ușă. Era domnișoara Miller, dactilografa. Pe chipul ei slab apărură un surâs jenat și pudic care-i dezvăluia imediat Catherinei identitatea vizitatorului, ce urma să-i fie anunțat.

— Domnul Upton e afară, șopti domnișoara Miller. Spune că a avut întâlnire cu dumneavoastră, domnișoară Lorimer...

— Presupun că pentru a lua masa împreună.

— Așa cred, domnișoară Lorimer.

Catherine o privi plină de curiozitate pe domnișoara Miller care se înroșise toată. Charley Upton era un bărbat plin de farmec, fără îndoială; dar el făcea o impresie profundă domnișoarei Miller și discreta exaltare, specific feminină, pe care sosirea lui i-o provoca întotdeauna, isca de fiecare dată în Catherine, o nouă mirare. „Deci, își spuse ea cu stupeoare, iată că un bărbat mai poate încă însemna ceva în viața mărginită și seacă a bieteii noastre domnișoare Miller.“

— Foarte bine, răspunse ea. Poștește-l înăuntru.

După o clipă, Charley Upton intră în birou.

— Știi, Charley, îi declară Catherine înainte ca el să deschidă gura — se grăbise să vorbească ea prima — ți-o voi trimite într-o zi pe domnișoara Miller să ia masa cu tine. De bucurie, s-ar putea să i se oprească inima; dar sînt convinsă că nu i se va părea că a plătit prea scump acest lucru!

Rîsul ușor al lui Charley se armoniza perfect cu gardenia pe care o purta la butonieră.

— Morile Domnului macină încet, replică el pe un ton degajat, dar fac treabă bună. Crezi că astfel nu va mai fi tristă fata bătrînă care este?

— Doamne, strigă Catherine, dar nu-i deloc bătrînă. E doar obosită de strădania pe care o depune în tot ce face, de frecventarea stupidului ei club feminin, de abuzul de lapte și de prăjituri, de goana după metrou

și de preocuparea pentru buiota ei cu apă fierbinte. Dacă nu și-ar avea în fiecare săptămână doza ei de cinema, de Clark Gable și de tine, Charley, s-ar stinge lent. E tipul clasic al sărmanei domnișoare funcționare și al femeii care-și câștigă existența. Ți-o spun eu, Charley și crede-mă că mă pricep la astfel de lucruri.

Charley continuă să ridă.

— Mi se pare că astăzi îmi cauți ceartă. De obicei ai atâtea lucruri de făcut încît nu izbutesc niciodată să stau de vorbă cu tine.

Catherine îl privi cu gravitate. Un bărbat încă tânăr, cam pripit, dar generos, nu din cale-afară de inteligent, puțin cam prea spilcuit și ferchezuit, dar luat una peste alta, deosebit de plăcut și gentil. Principala sa calitate era de a nu trece niciodată drept ceea ce nu era și de a nu încerca să se impună. Avea patruzeci și cinci de ani dar nu-i dădeai atîta fiindcă în viață, nu pusese niciodată mîna pe nimic. Tatăl său își începuse cariera într-un mic birou de avocatură din Birmingham, se ridicase datorită diplomelor și rutinei și pînă la urmă ajunsese coproprietarul unui mic ziar din provincie pe care-l condusesese cinci ani la rînd. Concentrîndu-și întreaga ambiție asupra presei, își dezvoltase afacerile, își căutase sprijin financiar, cumpărase acțiuni, apoi lichidase totul cu intenția de a-și continua cariera la Londra. Din succes în succes, devenise unicul proprietar al lui *Sunday Search-lich*, un nemaipomenit jurnal de duminică, specializat în povești cu crime și divorțuri care apărea în cinci milioane și jumătate de exemplare.

La moartea bătrînului, domnul Charley se trezi în fruntea unei averi mult prea mari pentru ca să poată nădăjdui vreodată s-o cheltuiască; noroc că din acest punct de vedere era destul de la locul lui. Avea un birou la direcția jurnalului, pe unde trecea — ce e drept — destul de rar; în schimb era întotdeauna primul la banchetul anual al jurnalului și la balul care urma. În concluzie, nu făcea practic nimic. Totuși se achita de rolul său în modul cel mai elegant. Făcea parte dintr-o jumătate de duzină de cluburi, avea nenumărați prieteni,

mergea călare, se ocupa puțin și cu vînătoarea, știa să aprecieze o masă bună și o anecdotă nostimă, bătea pe umăr mulți companioni veseli, veghea asupra formei sale sportive, petrecea ore îndelungate la croitor, la lenjeră și la cizmar, se ducea după-amiaza la baia de abur, împrumuta bani la toată lumea și nu se lăsa niciodată tras pe sfoară. Pe scurt, era cu neputință să-i descoperi vreun cusur.

Cu opt ani înainte o cunoscuse pe Catherine Lorimer la un bal de binefacere și după cum mărturisea, își pierduse complet capul. În săptămîna care urmă se oferî s-o ia de nevastă și de atunci, la intervale regulate, o punea în penibila situație de a-i refuza, de fiecare dată, mîna. Între timp se consola cu frumoase demoazele din corpul de balet dar nu erau decît niște aventuri trecătoare din care nu făcea dealtfel nici un mister, ceea ce pleda în favoarea sa. Printre acele iubiri fugare dragostea lui pentru Catherine se deschidea ca o floare de preț într-o grădină mai curînd vrednică de milă. În atașamentul lui exista atîta fidelitate și îndărătnicia lui de a ajunge totuși într-o zi să-și realizeze visul, trăda o obstinație atît de înduioșătoare, încît Catherine n-ar fi vrut să-l rănească. Îi arătase clar lui Charley că nu-l iubește. Lansîndu-se în cariera pe care și-o alesese, renunțase la orice gînd de măritiș. În străfundurile conștiinței sale dormita totuși bănuiala că nezdruncinata constanță a lui Charley, la care se adăuga soliditatea unei averi tot atît de nezdruncinată, va putea s-o determine într-un moment de slăbiciune, să se arunce în brațele lui pentru a căuta un refugiu împotriva oboselilor și a necazurilor pe care i le cășuna viața. Gîndul că ea, Catherine Lorimer, care pentru a scăpa de amărăciunea sa, — se afla în absurda situație de a aparține unui bărbat care-i era inferior ca inteligență, i se părea un coșmar. Nu izbutea să se elibereze în întregime de neliniștea pe care i-o producea acest coșmar, mai ales cînd Charley stătea lîngă ea și o ținea de mîna. Atunci îl privea încruntîndu-și sprîncenele ca pentru a-l sili să se retragă. Tot așa îl privi și în clipa aceea.

— Nu mi-ai explicat de ce mă deranjezi la această oră neașteptată în timp ce lucrez, întrebă ea.

— Dar e exact ora potrivită. Am venit să te iau la masă.

Ea avu un gest energic de negare.

— Sînt mult prea ocupată.

— Tu ești întotdeauna ocupată, Catherine, dar trebuie să vii !

— Nu, nu voi veni.

— Ba da, ai să vii. Am reținut o masă la *Ambassade*.

— Ascultă Charley, ți-am spus totuși că am de lucru. Cum vrei să mă descurc onorabil în viață dacă tu mă deranjezi astfel ?

El începu să rîdă.

— Dar nu e vina mea dacă tu ești femeia cea mai celebră din West-End... Numele tău e în toate jurnalele de cînd cu miniatura lui Holbein...

— Cred că nu vrei să-mi spui că și *Sunday Searchlight* vorbește despre mine ?

— Nu încă, dar va vorbi. Dar ca să revenim la problema noastră, să știi că am comandat și mîncarea.

— Ce-ai comandat ?

— Am început totuși să-ți cunosc gusturile : pește la grătar, salată Florida, sufleu de brînză...

Cum ar fi putut rezista ? Fără să vrea, chipul 'i se luminează.

— Minunat ! strigă ea ridicîndu-se dintr-un salt, vin ! Dar să știi că într-o oră trebuie să fiu înapoi, așezată în fața biroului ! Înțelegi ? La două fix ! Și să știi că nu vin pentru tine, ci pentru pește.

Charley rîse din nou și-i înfășură umerii în capa scurtă de blană.

— Mi-e de ajuns că vii...

Și în timp ce coborau scara, adăugă : — În trecere, la desert trebuie să discut o problemă cu tine. Fiindcă iată, a venit vremea ca să-ți pun din nou aceeași întrebare...

Capitolul V

Sîmbătă, în ultima zi a lui noiembrie, Nancy se duse cu toată trupa la Manchester pentru a juca *Noapte cu lună în Arcadia* și așa cum se înțeleseseră Madden o însoți. Premiera trebuia să aibă loc luni la Teatrul Regal și o premieră a lui Chesham era întotdeauna un mare eveniment. La plecarea din gara St.-Pancrace, în jurul lui Nancy se înghesuira o mulțime de prieteni. Fata se afla într-o stare sufletească excelentă. Cu brațul încărcat de flori, fusese fotografiată în centrul grupului de către reporterii care pe urmă îi făcuseră favoarea de a o poza singură, alături de însuși Chesham. Catherine, care cunoștea slăbiciunea lui Nancy pentru publicitate, aranjase lucrurile dinainte, cu o agenție.

Madden — Catherine trebui să recunoască — se comportă într-un mod desăvîrșit. După obicei, era tot timpul alături de Nancy, dar fără să fie vreodată inoportun. O înconjură cu atenții abile și discrete. Înainte ca trenul să se urnească din loc, Catherine izbuti să schimbe cu el cîteva fraze convenționale și să-i recomande încă o dată să aibă grijă de nepoata sa. Reîntorcîndu-se acasă se simți ceva mai sigură în privința lui.

Marti dimineată, răsfoi plină de curiozitate, ziarele. Așa cum era de prevăzut, cele din Londra nu spuneau mare lucru ci se mărgineau doar să facă elogiul piesei. Jurnalele din Manchester dimpotrivă, dădeau informații amănunțite; în general, tonul comentariilor era călduros. Catherine căzu astfel peste un paragraf în care un critic lauda jocul lui Nancy și se simți foarte mîndră. Pînă atunci asistase la toate reprezentațiile în care apăruse Nancy și nu se îndoia de talentul ei. Tînăra avea multă înclinare către teatru și excela mai ales în roluri de tinere femei moderne. Le interpreta cu artă juvenilă, fără nici o exagerare, aducînd un farmec acid, plin de adevăr și de ironie. Nancy nu reda numai caracterul personajelor sale, ci făcea din el o adevărată satiră. Și deși

era mîndră de Nancy și încîntată s-o vadă afirmîndu-se, Catherine avea totuși față de nepoata ei o rezervă plină de afecțiune. Nu putea lua în serios exploziile de entuziasm cînd Nancy vorbea despre profesia sa sau despre vocația ei teatrală. Drama, își spunea în forul ei interior, este un domeniu imens și obscur. Și Nancy, cu grație, cu frivolitate și cu acea sete de fericire înrădăcinată în ea, părea să trăiască în cu totul altă lume. Aceste lucruri n-o împiedicau să se bucure de succesele nepoatei sale. Dorea ca piesa să facă săli pline la Londra, măcar cîtăva vreme ; și în timpul ăsta, idila cu Madden își va urma cursul normal sau se va isprăvi repede.

În următoarele două zile a fost în întregime acaparată de pregătirile plecării sale. Avea în minte lucruri mult mai serioase decît acea piesă de teatru. Numai că vineri i-a fost din nou adusă în memorie și încă într-un fel cu totul neașteptat. Faptul se petrecu în cursul după-amiezii. Se auzi telefonul și vocea lui Madden îi răsună în ureche.

— Ești încă la Manchester ? a fost prima întrebare a Catherinei.

— Nu, răspunse el, mă aflu la mine la hotel. M-am întors ieri la Londra pentru o afacere urgentă. Mi-a părut rău, dar trebuia neapărat să vin.

— Cum merge piesa ?

— O, bine, foarte bine, replică el cam cu grabă. Nancy are un succes de necontestat. Am să-ți dau amănunte prin viu grai. Domnișoară Lorimer, nu ți-ar face plăcere să vii și să iei masa cu mine ?

Ea se gîndi. Era liberă, dar nu voia să-i fie cu nimic datoare lui Madden.

— Nu, răspunse ea, dumneata vei fi invitatul meu !

— Cum dorești. Vino, ia-mă și condu-mă într-un loc liniștit. Poate într-unul din acele restaurante de pe Fleet-Street despre care am auzit vorbindu-se atît...

O oră mai tîrziu, se aflau așezați față în față la „Brînză de Cheshire“. În jurul lor domnea o vie animație. Madden trebui să vorbească despre zilele petrecute la Manchester. Omul se exprima plin de căldură. Repetiția generală mersese bine, sala era plină și Nancy se făcuse

pe deplin remarcată. Totuși Catherine care-l asculta fără să-l întrerupă și fără să părăsească din ochi obrazul bronzat și mobil, putu discerne în cuvintele sale, o ușoară reticență. Ceva nu se potrivea ou vorbele pe care le rostea.

— Vor să scurteze cîteva scene, încheie el, și sfîrșitul celui de al doilea act va fi și el modificat. Sigur că aceste lucruri vor fi în avantajul reprezentațiilor ce urmează să fie date la Londra.

— Nu cumva apreciezi prea mult această piesă ?

— Nu, recunosc eu în mod cînstit. Sau cel puțin n-o găsesc destul de bună pentru Nancy.

Cu toate că nu se îndoia de acest lucru și deși nu lăsa să transpară nimic din sentimentele sale, acesta era de fapt răspunsul pe care-l dorea Catherine. Simplitatea și franchețea lui Madden o mișcă pe Catherine și-i alungă și ultimele suspiciuni. Începînd din acea clipă, înțelese că-l simpatiza și că de acum încolo îi va face plăcere să-l vadă.

— O iubești mult pe Nancy, nu-i așa ? întrebă ea.

— Da, domnișoară Lorimer și aș vrea ca astăzi să discut ou dumneata tocmai despre acest lucru.

Tăcură. Catherine fărîmiță o bucată de pîine. Apoi zise :

— Probabil că te-ai gîndit că-ți va fi foarte greu să te înțelegi cu mine. Poate că încă n-ai încredere în mine ; dar să știi că țin foarte mult la Nancy. Ea e totul pentru mine.

Ridică repede ochii spre el ca spre a se scuza și o ușoară roșeață îi coloră obrajii. — Regret că poate îți par sentimentală și demodată, dar încerc doar să-ți explic atitudinea mea. Doresc cu înflăcărare ca Nancy să fie fericită și știu bine că în ciuda oricărui cinism modern, unicul drum spre fericire pentru ea, e să-și găsească un bărbat care să-i convină, un bărbat care s-o iubească într-adevăr și care s-o smulgă din această viață searbădă a teatrului, care să-i creeze un adevărat cămin... Dumnezeu, da, același vechi cîntec... Dar fie că moda lui a trecut sau nu, asta-i doresc eu lui Nancy !

— Crede-mă, răspunse el profund serios, este exact ceea ce voiam să-ți spun și eu. Sînt foarte fericit să constat că în privința acestui lucru, gîndești exact ca mine. Nancy e o încîntătoare mică actriță, dar vai ! nu-mi place s-o văd înjosindu-se astfel în niște piese stupide și s-o aud înșirînd toate acele neghiobii. În ochii mei asta înseamnă pierdere de timp. Dacă cel puțin ar putea juca Shakespeare ! Nu-i ăsta visul tuturor tinerelor actrițe ? Și pentru a vorbi deschis, dacă mă însor, aș prefera, chiar dacă nu sînt un Romeo, soția mea s-o joace pe Julieta la mine acasă...

Acel limbaj care se potrivea atît de bine cu sentimentele ei, o făcu pe Catherine să rîdă.

— Atunci ne-am înțeles. Sîntem prieteni, nu-i așa ? Iar dumneata vei fi pentru Nancy bărbatul care-i trebuie.

— E o mare bucurie pentru mine, domnișoară Lorimer. Și pentru că sîntem pe cale de a încheia un pact de prietenie, aș vrea, dacă ești de acord, să-ți spun Catherine.

— Bineînțeles, Chris. Dar cu condiția să nu mă iei drept un dragon !

— Dacă tu ești dragon, replică el vesel, ești, în orice caz, cel mai fermecător dintre toți cei pe care i-am întîlnit vreodată.

Izbucniră amîndoi în rîs și tensiunea care pînă atunci paralizase relațiile dintre ei, dispăru dintr-odată. Urmă apoi o tăcere. Madden care probabil socoti că acea explicație dintre ei asupra unor subiecte delicate, durase destul, nu încercă s-o mai reia. Privi curios sala veche ai cărei pereți patinați de secole purtau numeroasele semne ale acelui trecut îndepărtat.

— Am dorit întotdeauna să vin o dată aici, spuse el. Poate că această dorință ți se pare foarte banală și foarte americană ; dar asta e ! Și îmi va face întotdeauna plăcere să-mi aduc aminte că am mîncat la „Brînză de Cheshire“.

— Bucătăria de aici e foarte bună, zise ea.

El începu să rîdă.

— O, știi foarte bine, domnișoară Lorimer, pardon, Catherine... Știi foarte bine ce vreau să spun. În orice

caz, tanta este excelentă. Dar ceea ce mă frapază cel mai mult e faptul că aici au venit doctorul Johnson, Boswell și Goldsmith, că au stat sub același vechi plafon cu grinzi, că au sporovăit și au scris aici. Nimic nu s-a schimbat. Băiețandrii cu șorturi dinainte se duc și vin și strigă comenzile prin gemulețul de la bucătărie, exact ca pe vremea diligențelor. Da, probabil că-ți par naiv, dar nu mă pot abține; îmi plac toate aceste lucruri din alte vremuri și cred că nu mă voi sătura niciodată de ele.

Entuziasmul său era comunicativ.

— Există o mulțime de astfel de lucruri de văzut la Londra, zise Catherine.

El făcu un semn afirmativ din cap și se servi cu țelină.

— Știu. Pînă acum am fost prea ocupat cu Nancy pentru a-mi găsi timp să le văd. N-aș vrea să-i cer să alerge prin muzee în compania mea.

Surîse din nou și redeveni serios. — Dar mi-ar plăcea să le consacru această după-amiază. Sînt o mulțime de descoperiri de făcut aici, în City... dacă nu mă rătăcesc.

Exista ceva atît de mișcător în fervoarea sa încît Catherine se simți emoționată. Se gîndi că nu cunoștea nici un suflet, la Londra în afară de ea, și-l închipui întrebîndu-l pe *policeman* pe unde s-o apuce și îndreptîndu-se apoi perplex și solitar, în amurgul ce se lăsa, pe diverse poteci, rătăcindu-se prin curțile caselor vechi. Strigă pe negîndite :

— Ascultă... Și dacă ți-aș servi de ghid? Nimeni nu cunoaște locurile astea mai bine ca mine.

Chipul lui Madden se ilumina în așa fel, încît Catherine se simți înduioșată.

— Vrei într-adevăr să faci acest lucru? Dar te voi plictisi și tu ai atîtea lucruri mai importante de făcut...

— Ei, voi găsi timp! Apoi nu mă plictisesc chiar atît de repede cum crezi.

Era unu și jumătate cînd părăsiră Fleet Street și o porniră spre Strand. Cupola înaltă de la Sfîntul Paul se profila pe cerul albastru. Catherine nu mai trecuse de ani de zile prin acel cartier din centrul orașului și acum

avea o stranie senzație călcînd pe același pavaj care fusese în tinerețe martorul primelor sale drumuri. În timp ce mergeau de-a lungul lui Law Courts, Catherine revăzu acele locuri scumpe inimii sale : Saint-Clement Danes cu stația sa de metrou, lăptăria unde mîncea de obicei doi cîrnăciori și bea o ceașcă de cacao. Văzînd cum se derula panorama zilelor de odinioară simți o bruscă și dulce nostalgie. În ciuda progresului, cît de puțin se schimbaseră toate aceste locuri !

Îl conduse pe Madden prin Inus of Courts pentru a-i arăta casa unde lucrase Ben Johnson și capela ale cărei clopote sună încă și astăzi în fiecare seară. Pe urmă vizitară biserica St.-Mary-the-Strand unde se ducea atît de des în timpul orei sale libere de la prînz. Madden își descoperi o predilecție pentru acea biserică. Dar Catherine îl grăbi. Pașii și gîndurile sale o tîrau în mod irezistibil spre Holborn și, cu inima bătînd, o apucă pe drumul ce ducea la Staple Inn Courtyard. Cu cîteva minute mai înainte încă mai erau cufundați în vacarmul și tumultul străzilor. Deodată în jurul lor se înstăpîni tăcerea și cei doi se aflară în fața venerabilei fațade a cărei severitate era îmblînzită de ciripitul vrăbiilor din ulmii uriași.

— Cît este de încîntător ! zise Madden de îndată ce se așezară pe o bancă. În plină inimă a Londrei ! N-am găsit nicăieri descrierea acestui loc. Ce priveliște bună pentru reverie !

— Aici veneam eu să visez, zise Catherine.

El o privi cu atenție, emoționat de timbrul ciudat al vocii sale. După un minut de tăcere, reluă cu o insistență care nu-i era obișnuită :

— Sînt convins că toate aceste locuri au o mare semnificație pentru tine. Povestește-mi și mie cîte ceva...

— Nu e prea mare lucru de povestit...

Silindu-se să rîdă, Catherine reluă : — Aveam pe atunci șaptesprezece sau optsprezece ani și lucram la doi pași de aici. În momentele mele libere veneam adesea în acest loc și mă așezam pe o bancă. Vezi, e vorba mereu de aceeași veche poveste sentimentală. De ce să-ți mai impuiez urechile ?

— Mi-ar plăcea să știu, zise el insistând. Aș vrea să cunosc în amănunt povestea începuturilor tale. Cred că te voi înțelege. Și eu, la început, am trecut prin zile grele.

Catherine era foarte mirată de emoția care o cuprinsese revăzînd acele locuri, dar înainte de a se liniști, începu — mai mult pentru ea decît pentru el — să evoce amintirile sale de fată tină. Deasupra capetelor lor, cerul răspîndea o lumină densă, caldă și liniștită. Era o după-amiază deosebit de frumoasă. La picioarele lor, porumbeii uguiau și se umflau în pene. Zgomotul înăbușit al orașului ajungea pînă la ei la fel ca cel al valurilor de pe o plajă îndepărtată.

La început, Catherinei îi fu greu să-și găsească cuvintele dar simpatia cu care o privea Madden o ajută să adune acele imagini din trecut. Îi vorbi despre debutul ei ca tină dactilografă la firma „*Twis și Wardrop*“. În familia sa viața nu era prea veselă căci de sub lacul subțire al respectabilității burgheze, transpărea nuditatea sărăciei. Tatăl său — un biet samsar fără clienți și un evanghelist fanatic — fusese cel care-i alesese acea meserie. Era un om sever, cu o frunte ca de piatră și cu un surîs înghețat. El n-o înțelegea cîtuși de puțin și nu trăgea nădejde să facă din ea, cineva. Twis făcînd parte din aceeași sectă ca și bătrînul Sherwood, n-o luase pe Catherine la el decît din complezență. Acele circumstanțe mediocre explică ambiția ei precoce și faptul că sufletul ei sensibil s-a înăsprit și s-a închis. Voia să-i arate tatălui său și tuturor alor săi de ce era în stare. Căci în mintea ei încolțiseră planuri vaste. Cu ciorapii ei negri de bumbac și cu rochia sărăcăcioasă, era pe atunci o foarte tină persoană marcată de privațiuni, dar isteată și activă, tot timpul zorită să-și reia munca. Febra vieții londoneze era pentru ea unul dintre cele mai eficace stimulente. Cu ochii ei mari și mirați privea cum îi treceau pe dinainte bogăția și luxul. Cînd, tîrziu, ieșea din biroul ei înăbușitor, aștepta în ploaie, în fața Operei din Covent Garden ca să vadă sosirea personalităților. Între timp, isprăvi de învățat dactilografia, stenografia și contabilitatea. Se bucură de stima domnului Twis, ba chiar și de

stima morocănosului domn Wardrop. I s-a mărit leafa de două ori pînă cînd a ajuns la vertiginoasa sumă de două lire și cinci șilingi, pe săptămîină. Cînd i-a anunțat această mare veste tatălui ei el n-a manifestat la început, decît o neîncredere plină de ironie. După patru ani, cînd avea doar douăzeci și doi de ani, i se ivi o șansă. Bătrînul Eugen Hart, a cărui prăvălie de antichități se afla aproape de Oxford Street, o chemă într-o zi în biroul său și o întrebă dacă n-ar vrea să devină secretară particulară cu un salariu de două sute de lire pe an. Eugen Hart era un evreu cu piele întunecată, cu părul foarte negru, dar foarte de treabă și cunoscut pentru iscusința sa. Venea des pe la „*Twiss și Wardrop*” ca să repare diverse obiecte vechi, dar cel mai adesea pentru a le fabrica din nou. Cu privirea lui atentă, o observase de multe ori pe Catherine și cu instinctul infailibil al rasei sale, îi ghicise calitățile.

A fost o mare tristețe pentru ea să părăsească firma „*Twiss și Wardrop*”, dar oferta lui Hart îi deschidea perspective pline de făgăduieli. Cum nu mai era ținută la masa de lucru, începu a se iniția în dedesubturile meseriei. S-a familiarizat cu stilurile și a putut să le recunoască, în curînd, dintr-o simplă privire. A participat, împreună cu Hart, la toate felurile de tranzacții, în Galleriile din West End ale Londrei ca și în reședințele senioriale din Scoția. Apreciindu-i talentele și avînd o sănătate șubredă, Hart a lăsat-o în curînd să lucreze singură. A face cumpărături pentru Hart, era pentru ea o mare răspundere ; n-a uitat niciodată ziua cînd, cu o voce tremurătoare, a lansat prima sa ofertă la o licitație, în mijlocul unei mulțimi de negustori cu idei tot atît de rigide ca și pălăriile lor înalte și țepene. Încetul cu încetul și-a cîștigat respectul lor. Încă nu era vorba de notorietate, dar de îndată ce apărea, toți începeau să se intereseze de ea. Și-a pus bani deoparte căci în afară de leafă Hart îi dădea și un comision și cînd izbutea să încheie niște afaceri fructuoase, asta însemna, la sfîrșitul lunii, o sumă frumușică. Astfel s-a atașat cu patimă de meseria ei, îi plăcea atît atmosfera în care lucra cît și vastele și multiplele posibilități.

Peste trei ani, Eugen Hart a murit. Catherine, care avusese în el un minunat prieten, a rămas singură. Când totul a fost vindut și când cel care a lichidat succesiunea a închis prăvălia, i s-a părut că viața ei s-a încheiat. Era complet descumpănită, când un eveniment neașteptat o puse pe linia de plutire.

Făcuse cunoștință cu un avocat, pe nume Cooper, al cărui cabinet era în plin avânt. George Cooper era un bărbat tânăr, muncitor și simpatic. Viața sa era oît se poate de demnă. Prin origine și prin educație, aparținea ca și Catherine, micii burghezii. Din amor propriu se jurase să nu-și renege niciodată mediul în care se născuse. Se întâlneau destul de des și Catherinei îi făcea plăcere să-l vadă. Până la urmă el se îndrăgosti de ea și o ceru de soție.

Pentru Catherine tentația era mare. Avea douăzeci și cinci de ani, și un sînge fierbinte alerga prin arterele sale. Munca nu mai mergea; tatăl său care era acum un om bătrîn, bolnăvicios și mohorit, îi făcea deseori viața imposibilă iar ea se simțea profund nefericită. Ce bucurie ar fi fost pentru ea să aibă un soț, un cămin și copii! De cîte ori se gîndea la acest lucru, setea de dragoste aproape că o sufoca. Cît de ingrat i se părea celălalt drum și cît de puține speranțe avea că urmîndu-l, își va ajunge în sfîrșit, scopul!

Îi fu cumplit de greu să ia o hotărîre. Iar George o presa să-i dea răspuns. Veni și ziua (o zi de iarnă ca cea de astăzi) când trebuia să aleagă, să aleagă între o carieră și un cămin. Tristă, descurajată, căutase refugiu în acest loc străvechi, și se așezase pe o bancă, lăsîndu-se pradă luptei sale solitare. Când se ridică, se întunecase, dar hotărîrea sa fusese luată. În aceeași seară îi scrise lui George pentru a-i refuza cererea. Totodată, trimise o scrisoare, oferindu-și serviciile pentru postul liber de redactor supleant la *Collector*, o revistă lunară de artă și decorațiuni.

O săptămînă mai tîrziu, făcea parte din redacție și după un an ocupa postul de redactor-șef. Pe urmă își puse pe roate propria sa afacere. „*Antica, societate anonimă cu răspundere limitată*“. De-acum încolo, vîntul începu să sufle favorabil. Relațiile ei de prietenie cu personali-

tăți de prim rang, îi aduseră o reală notorietate în profesie, atît la Londra cît și la New-York. Firește că trebuise să se și bată. Dar cine nu are dificultăți ? Apoi începuse să cîștige bani și să-i cheltuiască. Putu să aibă grijă de mama sa și de Nancy. Își făcuse — în adevăratul înțeles al cuvîntului — o situație.

Povestirea sa odată terminată, urmă o lungă tăcere. Fără s-o privească, Madden îi strînse mîna cu putere.

— Sînt fericit și mîndru, Catherine, că mi-ai povestit toate aceste lucruri. Nu există decît o singură persoană care mă îngrijorează.

— Cine ? întrebă ea.

— George Cooper, răspunse el încet, Căci trebuie să-și fi dat seama ce-a pierdut.

Ea surise cu un pic de tristețe.

— N-a pierdut mare lucru. Cred că s-a însurat și e fericit.

Poate că Madden s-a simțit cuprins și el de acea melancolie pe care ți-o imprimă adesea evocarea trecutului. Dar uitîndu-se la ceas, se ridică brusc.

— Ora ceaiului aproape că a și trecut. Cred că ai înghețat stînd atîta fără să te miști. Hai să mergem împreună, la acea *tea-room* pe care o frecventai tu și să bem împreună un ceai fierbinte.

Acum el părea să fie ghidul căci o conduse direct prin mulțime, spre acea *tea-room* despre care Catherine își aducea atît de bine aminte. Înăuntru era lumină și cald. Ceainicul aburea și șulera pe tejghea și de-a lungul pereților oglinzile reflectau chipurile chelnerițelor aferate și grupurile clienților care mîncau, rideau și sporovăiau în jurul măsuțelor de marmoră. Sorbiră două căni mari cu ceai și ronțairă pîine prăjită unsă cu unt.

— Cît e de bun, zise Catherine.

Tot mîncînd, se privi în oglindă și-și virî sub pălărie o şuviță de păr care-i tot ieșea afară și-i cădea pe frunte.

— Dumnezeuule, ce mutră am ! Dar o merit ; orice femeie care-și povestește viața merită să fie pedepsită.

— Dar nu te-am rugat eu ? Într-o zi îți voi istorisi și eu povestea vieții mele.

Ea începu să rîdă.

— Cu condiția să nu-mi spui că ai vîndut ziare pe străzile orașului Cleveland.

El făcu o grimasă.

— Ba da, numai că nu erau jurnale.

— Și desigur, erai în picioarele goale...

— Desigur.

El mîncă cu un aer gînditor, restul șandvișului. — Singurul lucru care mă mai preocupă e să știu cum îmi voi petrece seara. Nu poți să-ți închipui cît de pierdut mă simt fără Nancy. Număr minutele pînă se va reîntoarce.

Ezită. — Oare nu te-ar ispiți să te mai ocupi puțin de mine și în seara asta? Să mergi la un spectacol oarecare, împreună cu mine?

Desfăcînd repede un jurnal pe care-l cumpărase pe stradă trecu în revistă, cu degetul, coloana anunțurilor. — Dacă te iei după titluri, aproape peste tot e ceva frumos.

— Nu trebuie să te încrezi în titluri, zise Catherine.

Avea sentimentul că făcuse destul pentru el în ziua aceea; și nu ținea prea mult să meargă la teatru. Totuși urmări cu privirea degetul lui Chris pînă în clipa în care el se opri în dreptul teatrului Savoy și află atunci cu o uimire plină de bucurie că acolo se juca o piesă de Gilbert și Sullivan.

— *Iolanthe*! strigă ea.

El ridică privirea.

— Îți place opereta asta veche?

Ea roși un pic.

— Acum eu sînt naivă; dar îmi plac Sullivan și Gilbert. Poate pentru că de fiecare dată cînd doream să aud una dintre operetele lor, nu puteam. De cîte ori, în aceea *tea-room* n-am visat la un loc în picioare la *Pinafore*, la *Mikado* sau la *Iolanthe*! Dar era școala serală unde aveam întotdeauna ore suplimentare de făcut. Niciodată nu m-am putut duce...

— Perfect. Atunci vom merge astă-seară, conchise el, chemînd chelnerița ca să plătească.

Găsiră fără dificultate niște locuri departe de scenă, destul de în spate ca să nu se observe prea mult că nu erau în ținută de seară. Orchestra atacă uvertura. Cortina se ridică și Catherine se simți în curînd cufundată într-o vrajă. I se întîmpla în mod frecvent să fie obligată să asiste la premiera unei reviste la modă sau a unei operete moderne ale căror ritmuri trepidante o lăsau indiferentă. Aici însă era cu totul altceva, și spectacolul îi mergea la suflet. Acele găselnițe pline de fantezie și de melodicitate, modene sau nu, n-aveau nici o importanță. Cu riscul de a fi considerată demodată, ea își măr-turisi pe față, plăcerea.

Madden simțea și el același lucru și ea își dădu seama de asta deși el vorbea prea puțin. În antracte se abținu de la comentarii și n-o inoportună nici măcar cu propunerea de a bea o cafea sau a mîncă o înghețată. Rămase pe scaun. Mai tot timpul cu bărbia sprijinită în mînă sau cu coatele pe brațele fotoliului, ochii săi priveau scena. La ieșirea din teatru, în timp ce așteptau un taxi în fața ușii, el îi strecură repede :

— Încă un lucru pentru care trebuie să-ți fiu recunoscător. Și adăugă : Nancy va fi foarte mulțumită să afle că ai fost atît de drăguță cu mine. Am să-i povestesc totul de-a fir a păr.

Catherine surise.

— O, nu, tu mi-ai ținut mie companie !

— Nicidecum, replică el cu însuflețire. Eu sînt un trist companion și mă tem că am fost foarte plicticos astăzi. Mă tot întreb ce s-o mai fi întîmplat la Manchester.

În vreme ce se îndreptau cu taxiul spre Curzon Street, și unul și celălalt se gîndiră la Nancy. Cînd mașina se opri, ea îl invită să urce pentru a lua împreună o ultimă ceașcă de ceai. El acceptă. În anticameră o telegramă zăcea pe un platou de argint. Catherine o deschise și citi : „Premieră eșec total, stop. Londra amînat, abandon definitiv, probabil mîine mă întorc, stop. Plîng de ciudă, Nancy“.

Mușcându-și buzele, Madden îi smulse telegrama din mână.

— Biata micuță ! E înfricoșător ! N-aș fi vrut ca această carieră a ei să se termine astfel.

Și aproape imediat își luă la revedere de la Catherine.

Capitolul VI

Duminică la ora zece dimineața, Nancy își făcu apariția în Curzon Street. Își petrecuse noaptea în colțul unui compartiment de clasa a treia, o sărmană ființă tină, părăsită și copleșită. Restul trupei rămăsese la Manchester pentru a călători în timpul zilei ; ea însă simțise nevoia să se întoarcă imediat acasă. Eșecul acelei piese în care ea își pusese atât de mari speranțe, o afectase teribil. În vreme ce trenul străbătea întunericul, pe chipul ei palid se reflecta cumplita sa decepție. Își pierduse expresia de nepăsare și unica mască veselă cu care era obișnuită lumea. Toți cei care o știau pe Nancy drept o tină frumoasă și întreprinzătoare ar fi trebuit s-o vadă în acel moment în care ai fie crezut că tocmai fusese aspru dojenită. Totuși înainte de a ajunge la Londra, se strădui să-și vină în fire. După cum mărturisea adesea, ai fi putut s-o tai în bucățele fără să scoată un cuvânt. Se pudră deci pe obraji pe care se vedea urma călătoriei lungi și poate chiar a unei lacrimi fugare. Dar peste puțin, își și aranjase o mică punere în scenă ; se aruncă deci în brațele Catherinei care o aștepta acasă ca să ia împreună micul dejun.

— Catherine, draga mea ! strigă ea ca și cum fuseseră despărțite ani de zile. Își lipi obrazul de oel al ti-

nerei femei, înghionti o pernă și se lăsă să cadă pe divan, alături de mătușa ei.

— Am făcut o călătorie smintită acolo, în nord !

Catherine veni cu ceainicul.

— Mai întâi să mîncăm și apoi ai să-mi povestești tot.

— Scumpo ! Nancy simulă un frison. — Mi-ar fi eu neputință să înghit fie și o singură bucățică. Sînt teribil de nervoasă !

— Cum, încă n-ai mîncat nimic astăzi ?

— Nimic, absolut nimic ! Nimic decît o omletă mică sau ceva asemănător și niște pîine prăjită unsă cu unt și niște suc de portocale... Uitasem !

Împărțită între înclinarea sa spre tragedie și obiceiurile ei de copil răsfățat, Nancy își juca rolul.

— M-am învîrtit ca o nebună !

— L-ai văzut pe Chris ?

— Da, a fost foarte drăguț, într-adevăr ideal. A venit să mă ia de la gară și m-a dus aici. Dar eu voiam să te văd pe tine, Catherine, și să stăm de vorbă singure.

— Foarte bine, zise liniștită Catherine.

Îi turnă ceaiul, o servi cu zahăr și cu frișcă.

— M-am gîndit eu că vei veni. Nu trebuie să-ți faci sînge rău pentru piesa aia !

— Piesă ? strigă Nancy cu o grimasă. Dacă măcar ar fi fost o piesă ! Poate că s-ar fi putut scoate ceva din ea dacă Renton, acea lamentabilă Renton, n-ar fi distrus-o. A masacrat-o în așa hal încît la sfîrșit părea o oaie sfîrtecătă. Nu te poți aștepta la nimic bun de la femeia asta ! N-are nici o fărîmă de talent și nici nu va avea vreodată. Și mai ales e prea bătrînă. Ah, dacă aș fi avut eu rolul ei, Catherine ! Așa cum mă vezi — mulțumesc pentru compliment — aș fi salvat piesa ! Ah, Catherine, și eu care contam pe un mare succes la Londra ! Acest lucru m-ar fi ajutat mult în momentul de față.

Sub imboldul necazului, sorbi dintr-o înghițitură ceașca de ceai. Catherine își reprimă un surîs. În ciuda nervilor pe care și-i făcuse în timpul acelei lungi călătorii nocturne, Nancy parcă nu arătase niciodată mai fru-

moasă ca în dimineața aceea cînd se lăsa tîrită de sentimente cînd sincere, cînd prefăcute. „Sigur, își spuse Catherine, că Nancy simte o mare bucurie să-și dovedească ei însăși talentele sale dramatice și văd că nu-i stă rău deloc.“

— Sigur că e lamentabil, declară în sfîrșit Catherine, dar crezi că merită să-ți faci atîta sînge rău ?

— Sînge rău ? Nancy se îndreptă indignată. — Ce întrebare stupidă, Catherine !

— Mă gîndeam, replică prima, gînditoare, la prietenul tău Madden.

— Scumpa mea, protestă Nancy, știu dinainte unde vrei să ajungi. Îl ador pe Chris. Dar în aceeași măsură ador și teatrul. Ca artistă am, la urma urmei, niște datorii față de mine. Tu știi ce debut strălucit am avut și cunoști rapiditatea cu care m-am afirmat. Și chiar în momentul critic, iată că mă prăbușesc prin trapa asta ! E adevărat, piesa era tîmpită și eșecul meritat. Dar m-am angajat în această meserie ; acum nu mai pot să dau înapoi fiindcă mi s-ar părea o lașitate.

Sări în picioare și începu să umble înapoi și încolo prin odaie. — Nu, scumpa mea Catherine, acest lucru ar însemna faliment total. Sînt hotărîtă să mă mărit cu Madden, dar mai întîi vreau să cunosc succesul.

— Hm... văd... zise Catherine.

Se făcu tăcere. Nancy încetă să se mai plimbe de colo-colo, și, printr-o schimbare bruscă, trăsăturile feței sale exprimară o rugă arzătoare.

— Ai putea totuși să mă ajuți într-un fel, începu ea oprindu-se în fața Catherinei cu o privire și cu o înfățișare care evocau jocul de scenă atît al Eleonorei Duse, al lui Ellen Terry cît și al lui Sarah Bernhardt. — Și trebuie să mă ajuți !

— Eu ? Dar cum să te ajut eu, Nancy ?

— Nu mă privi ca și cum aș fi nebună, scumpo ! Doar știi bine la ce mă gîndesc.

— Ai nevoie de un rol într-o nouă piesă ?

— Exact.

Oftînd, Nancy se lăsă să cadă pe taburetul din fața pianului și făcu cîteva acorduri solemne.

— Poți să pui o vorbă bună pentru mine, chiar în acest moment, Catherine. Ai o mare influență asupra... Da, într-adevăr, faci din oameni ce vrei. Toată lumea te ascultă. De exemplu Sam Bertram.

— De ce neapărat Bertram ?

— Pentru că... Nancy făcu un nou acord la pian, pentru că dacă nu știi, află că Bertram va pleca la New-York cu noua sa piesă *Dilema*. Și pentru că încă nu și-a recrutat toată trupa. Și pentru că ar avea acolo un rol faimos pentru mine.

— Dar, Nancy, e imposibil ! ripostă cu vehemență Catherine. Nu pot să-i cer lui Bertram un astfel de serviciu !

— Trebuie, scumpo, spuse Nancy apăsînd cu putere piciorul pe pedala forte. O vei face dacă nu vrei să-mi distrugi viața și să mă arunci în brațele mîhnirii.

— Nu, nu pot, protestă Catherine a doua oară.

— Ba poți, repetă Nancy. Există în *Dilema* un rol ce pare anume scris pentru mine. Nu e un rol mare, scumpo, ci exact cel care-mi trebuie. Dacă mi-l dă, voi învia din morți. Dar asta încă nu e nimic. Aș putea mai ales, să plec și eu împreună cu tine, în America. Vreau să mă duc acolo împreună cu Chris, fiindcă aud că îl reclamă afacerile. A hotărît să mă ia cu el și să ne căsătorim acolo. Vezi deci că dacă l-ai putea determina pe Bertram să mă angajeze, totul s-ar aranja cum nu se poate mai bine. Ne-am îmbarca toți trei împreună și am face o călătorie minunată.

Catherine o privi fix pe Nancy ; și ca întotdeauna, simți o mare mirare amestecată cu neîncredere la gîndul că acest drăcușor de nepoată, atît de prodigioasă în viclenie ca și în candoare, o putea duce atît de ușor de nas. Dar în ciuda a orice, Nancy o amuza.

— Mi se pare că ai meditat îndelung la problema asta, nu-i așa ?

— Sigur, scumpo.

— Dar n-am nici o siguranță că Bertram se va lăsa tot atît de ușor convins ca mine.

— N-ai decît să i-o ceri ! strigă Nancy.

Catherine se gîndi un moment apoi cedă.

— *All right*, zise ea, voi încerca.

— Cît ești de bună !

Făcînd un ultim acord la pian, Nancy se repezi spre Catherine și-i înlănțui gîtul cu brațele. — O, știam eu că vei face acest lucru ! Aveam încredere în tine ! Sînt atît de fericită ! Mai ales că știu că atunci cînd făgăduiești tu un lucru, e ca și făcut. O privi pe Catherine în ochi cu expresia celei mai tandre gratitudini. Apoi, după ce-și aruncă ochii asupra minusculului ceas de platină de la mînă, strigă : — Acum trebuie s-o șterg. I-am făgăduit lui Chris să mă întîlnesc cu el la ora unsprezece. E întotdeauna atît de drăguț cu mine, încît nu-l pot face să mă aștepte. Du-te azi, Catherine, du-te chiar astăzi la Bertram sau cel mai tîrziu mîine dimineață. Cu bine și încă o dată un milion de mulțumiri.

După plecarea lui Nancy, Catherine se simți destul de încurcată. Pe de o parte, nu putea scăpa de ideea că Nancy o pusese la treabă mai mult din calcul decît din dragoste, iar pe de alta, își spunea că nici un serviciu pe care i l-ar putea face nu i se părea prea mare avînd în vedere dragostea pe care i-o purta nepoatei sale. Era adevărat că avea o anumită influență asupra lui Bertram. Dacă Nancy era atît de bine informată, Catherine va izbuti probabil să-l și convingă... Cu toate că îi era penibil din pricina firii sale independente, să solicite cuiva o favoare, își dădu seama că i-ar face o imensă plăcere lui Nancy care-și pusese toată încrederea în ea. Chipul i se luminează și întinse mîna spre telefon. Se cam îndoia ca Bertram să fi rămas în timpul *week-end*-ului la Londra, dar avea să afle măcar de la Winter, valetul său, dacă-l va putea vedea săptămîna viitoare.

Vocea profundă a lui Winter, lesne de recunoscut, se făcu auzită la celălalt capăt al firului. Cu o ușoară ezitare și pe un ton de mare mister, Winter răspunse că într-adevăr stăpînul său era acasă.

— Perfect, strigă Catherine. Atunci spune-i că trec imediat să-l văd pentru cîteva minute.

— O, nu, domnișoară Lorimer, replică Winter, nu e cu puțință.

— De ce? Nu va fi totuși ocupat chiar toată ziua.

— Regret, domnișoară Lorimer. Dar e suferind.

— Suferind?

Tonul lui Winter părea ușor speriat. — Dar ce are?

După o tăcere plină de reticențe, vocea reluă cu o inflexiune de majestuoasă discreție :

— Dacă domnișoara Lorimer dorește să știe, pe domnul îl dor dinții.

Exista atîta solemnitate în această informație încît Catherine abia se putu abține să nu pufnească în rîs. Pentru a nu leza sentimentele lui Winter a cărui extremă susceptibilitate i-o cunoștea, se grăbi să închidă telefonul. Persistă totuși în intenția de a-l vizita pe Bertram. Din moment ce voia să-i facă o bucurie lui Nancy, mai bine să se ducă acum decît prea tîrziu.

Spre ora trei, socotind că falca lui Bertram îl făcea să sufere mai puțin, o porni spre Portman Square. Sună la numărul șaisprezece și în fața ei se prezentă chiar Winter în persoană, la fel de înalt, de slab și de demn.

— Regret mult, domnișoară Lorimer... începu el.

Ea observă că valetul nu știa încă prea bine dacă trebuia s-o lase să intre sau nu. Înainte ca el să aibă vreme să ia o hotărîre, ea se și afla în vestibul și adresîndu-i un surîs liniștitor, zise :

— Nu te deranja, Winter, cunosc drumul.

Sub ochii uluiți ai valetului, ea intră în birou unde, cunoscînd obiceiurile lui Bertram, era sigură că-l va găsi. Nu se înșelase, dar mai curînd datorită hazardului decît propriei sale sagacități. Căci Bertram nu lucra. Îmbrăcat într-un halat de casă și cu capul înfășurat într-un șal scoțian, stătea prăvălit lîngă foc, imagine vie a durerii și a nimicniciei omenești.

— Cum e Bertie, strigă Catherine, e chiar atît de rău?

— Mai rău decît crezi, mormăi el.

După o clipă, întoarse cu greu capul și o privi cu niște ochi, care, de durere, aproape că se uitau cruciș.

— Ce dracu vrei de la mine ?

Deși Catherine era plină de compasiune, el avea totuși o mutră atît de demnă de milă, înfășurat în șal și cu falca umflată, încît ea abia își putu reține rîsul. Îi explică în grabă :

— Eram în trecere și am intrat un minut și aflu că mă bucur. Îngăduie-mi să te îngrijesc...

— Nu poți face nimic, murmură el cu tristețe. Nu vreau să fiu deranjat și i-am spus acest lucru lui Winter.

— Winter nu are nici o vină. Vezi, Bertie...

— Nu vreau să te mai ascult ! Mă dor dinții, am niște cumplite dureri faciale ! În clipa asta n-am de gînd să cumpăr antichități.

— Dar nu vreau să-ți vînd nimic !

— N-ai venit degeaba. Te cunosc eu. Mai ales duminica. Du-te, Catherine și lasă-mă...

— Nu, nu mă duc. Nu pot suporta să te văd suferind astfel, declară ea apropiindu-se cu un pas de el. Ai fost la dentist ?

— Urăsc dentiștii ! Nu m-am dus niciodată. Urăsc toată societatea...

Un nou acces de durere îi smulse un val de gemete și-l obligă să se așeze în fotoliu. — Un abces ! Nu se vede nimic. Și nu-i nimic de făcut !

— S-ar putea totuși scoate dintele, răspunse Catherine.

— Să-l scoată ?

Bertram tresări. — Să-l smulgă așa, fără injecție ? Ești nebună ? Femeia asta își închipuie că sînt de fier ! Dumnezeu, iart-o că nu știe ce spune !

Indignat, îi întoarse Catherinei, spatele, și ținîndu-se de falca umflată, începu să se legene ușor.

Catherine, care-l observa cu o tandră sollicitudine, recunoscî o dată în plus exactitatea acelei vechi zicale poate perimată, dar întotdeauna adevărată, conform căreia bărbații pot să se comporte ca niște copii mai ales cînd n-au o femeie lîngă ei care să-i vegheze.

— Lasă-mă să văd, Bertie...

— Nici vorbă.

— Trebuie. E ridicol să-ți prelungești astfel suferința.

Catherine se mai apropie un pas. Ochii lui Bertram, singurii care se mai mișcau pe fața lui umflată, o privesc cu înverșunare. Totuși, ghemuindu-se ca un câțel într-un manșon, un câțel amenințat de cravașă, se lăsă în voia soartei și deschise gura. Colțul unui molar făcea o pată întunecată pe gingia umflată.

După ce a determinat cauza atîtor suferințe, Catherine își relua locul, în fața șemineului, și medită asupra cazului.

— Bertie, e o nebunie să lași lucrurile în starea asta. Dintele trebuie scos imediat !

— Imposibil, murmură el cu o voce albă. Nu pot face injecție...

— Există gazul ilariant ! replică laconic Catherine.

El păli sub șalul în care își înfășurase din nou capul. Numai instinctul de conservare îl mai susținea.

— Gaz ?

— Sigur, Bertie. Ți se va administra gaz ilariant.

El făcu un efort suprem ca să reziste.

— Nu suport narcoza. Numai cît mă gîndesc și simt că leșin. Niciodată, în viața mea, n-am suportat o narcoză !

— Ei bine, acum va fi prima oară, declară severă Catherine. Îl chem imediat pe doctorul Blake și-ți va smulge acest dinte mizerabil într-o clipită.

— Nu, nu ! Odată adormit, voi muri, voi adormi pentru totdeauna ! Dealtfel parcă mă simt mai bine ! Într-adevăr, mi-e mai bine !

Tot protestînd, făcu încercări laborioase să se ridice din fotoliu, cînd un nou acces îl doborî la loc. Catherine își privi vechiul prieten cu un aer pe cît de compătimitor pe atît de inflexibil. Apoi ieșind din birou, trecu în vestibul de unde îi telefonă doctorului Blake, propriul ei dentist care locuia foarte aproape, pe Queen Ann Street, și îl rugă să vină. Apoi îi porunci lui Winter care rămăsese ținut locului și livid la față, să aducă niște apă caldă și prosoape curate. Ea rămase în vestibul pînă la sosirea doctorului.

— Ține-te tare și lucrează repede, îi recomandă ea cînd îl văzu pe dentist.

— Am înțeles, domnișoară Lorimer, replică el rîzînd. Nu lăsa niciodată pe mîine ceea ce poți face astăzi.

Își găsiră victima într-o cameră de la etaj. Umil, Bertie se lăsase în voia soartei sale, simțindu-se mult prea slăbit pentru a se mai zbate. Într-un minut aparatul a fost gata de funcționare. Bertram aruncă o privire furioasă spre cilindrii întunecați și spre tuburile roșii și începu să tremure ca și cum ar fi suflat un vînt glacial.

— Nu voi supraviețui, murmură el cu o voce sfîrșită. Mă asasinați !

— Nu spuneți prostii, declară Blake bine dispus.

— N-ar trebui un șezlong special sau ceva asemănător ? bolborosi Bertie.

— Totul ar fi de prisos, răspunse Blake la fel de cordial.

Își suflecă mîneca dreaptă după toate regulile artei.

— Desfaceți-vă gulerul și așezați-vă comod.

Pacientul răspunse printr-o strîmbătură de durere.

— Auzi, să mă așez comod... repetă el ca un muribund. Dacă nu mi-a sunat ceasul din urmă, am să vă rîd în nas...

În acea clipă ușa se deschise și Winter înaintă cu un lighenaș în mîină, solemn ca un călău ce urmează să împărstie valuri de sînge. Asta a fost ultima lovitură. Bertram a strîns din ochi cu putere. Cînd Blake i-a aplicat masca de cauciuc pe față, i-au mai scăpat cîteva cuvinte din fundul gîtului contractat :

— Ține-mă de mîină, Catherine... În numele cerului, strînge-mă tare !

Trei minute mai tîrziu deschise ochii și interzis, îl privi pe doctorul Blake care își împacheta instrumentele și fluiera. Winter și lighenașul său dispăruseră. Dispăruseră de asemenea — și asta a fost pentru Bertie ceva asemănător cu aurora dimineții — dintele, durerea și întreg coșmarul. Certitudinea miracolului îl copleși. Rămase liniștit pe scaun pînă cînd plecă dentistul. Apoi se ridică și o privi pe Catherine cu un lung suris în care se citea eliberarea sa.

— Datorită ție... declară el.

Voi să se asigure că nu era sub imperiul unei iluzii și-și pipăi falca. Apoi rîse din nou ca un copil. — Minunat acest eter... Nu-i așa că am fost destul de curajos ?

— Admirabil de curajos, Bertie.

— La dracu, n-a fost chiar o joacă. Nu toată lumea folosește acest sistem. Cînd mă gîndesc la narcoză și la tot restul...

— Da, te-ai comportat într-un mod brav. Mai ales că era un dinte înfricoșător.

Urmărind privirea Catherinei, descoperi molarul ; se odihnea alături de el pe o bucățică de vată. Îl luă în mînă și-l privi cu mîndrie.

— Aha, iată-l ! O rădăcină zdravănă, inflamată. Prefer să fie afară decît înăuntru, nu-i așa, Catherine ? Slavă Domnului, am nervi tari și asta mi-a îngăduit să rezist.

Ridicînd brusc ochii surprinse în privirea tinerei femei ceva care îl făcu să tresară ca un școlar prins asupra greșelii. O fixă ca și cum n-ar fi avut conștiința prea liniștită, apoi își lăsă capul în jos. Colțurile gurii începură să-i tremure apoi izbucni într-un hohot puternic de rîs care dură multă vreme.

— Cerule, Catherine, cum am mai tremurat în pantaloni ! Și cît de bine ai făcut că te-ai purtat atît de categoric cu mine. Fără tine aș mai fi îndurat și acum iadul pe pămînt.

Întinse mîna și sună. — Acum vom lua ceaiul împreună. Mi-e foame. Mi-e o foame cumplită. N-am mîncat nimic de ieri, știi ?

Ea clătină din cap.

— Nu, numai eu singură voi bea ceai. Ție îți trebuie acum o supă bună și întăritoare.

— Grozavă idee ! Am nevoie de hrană. Mi se pare că n-am mai mîncat de o săptămînă !

Puțin mai tîrziu după ce Winter veni și plecă și după ce Bertram — cu șervetul înnodat în jurul gîtului — atacase cu lovituri vîguroase de lingură, o savuroasă supă, strigă : — Catherine, ți-ai greșit vocația ! Trebuia să te fi făcut infirmieră sau doctoriță. Dar nu, spun prostii. Ar fi trebuit să te măriți. Cu mine de exemplu...

Învîrți lingura în mînă. — Ar fi o idee. Mărită-te cu mine, Catherine, și fă din mine un om cum trebuie !

Ea se mulțumi să rîdă fără să-i răspundă.

— Dacă nu mă vrei de soț atunci ce pot să fac pentru tine ? Dar te rog nu-mi cere să cumpăr cine știe ce mobilă. Noul meu turneu mă ruinează.

Catherine oîță. Deși ar fi preferat să abordeze ea însăși acest subiect, acele cuvinte îi ofereau o intrare în problema care nu trebuia să-i scape.

— Ei bine, Bertie, aș vrea să-ți adresez o rugăminte. E vorba chiar de turneul tău. N-ai vrea să-i dai un rol nepoatei mele, Nancy Sherwood ?

Pe Bertram l-a frapat mai puțin obiectul cererii decît insistența cu care a fost făcută. Încet, a ajuns la fundul farfuriei.

— Aha ! Deci asta era ! Ea te-a trimis încoace ! Afurisit drăcușor...

— Sigur, e șireată, spuse cu însuflețire Catherine, dar știi că e o actriță bună...

— Da, concedă el, nu e deloc rea. Apoi tăcu. — Are foc sacru ! Am auzit dealtfel vorbindu-se și despre intervenția ei pe nepregătite, la radio. Astea sînt lucruri care circulă...

Tăcu din nou. Peste un an sau doi va avea mai multă experiență.

— Într-un an sau doi va fi prea tîrziu, declară gravă, Catherine. Se va mărita și va părăsi Anglia. Acum, chiar acum îi trebuie un rol ! Pricepi, Bertie, cu firea ei vrea să-și dovedească ei însăși de ce e în stare. Dacă renunță la profesie, vrea s-o facă în culmea succesului.

El o asculta gînditor.

— Cam văd eu unde vrea pisicuța să-și vîre laba...

— În plus, continuă Catherine grăbită, aș vrea atît de mult să vină și ea cu mine în America... E vorba de viitorul, de fericirea ei, de tot ce contează în viața ei.

Urmă o pauză. Un lung moment Bertram își mîngîie gînditor bărbia cu mîna.

— Ascultă, Catherine, declară el. Fac asta numai pentru tine. Există în piesă un rol pentru Nancy care i

se potrivește ca o mănușă — Spune-i să treacă mâine pe la mine pe la birou.

Roșind de bucurie, Catherine sări în picioare și-i luă amîndouă mîinile.

— Îți mulțumesc, Bertie, strigă ea, nu te voi uita niciodată !

— E un fleac. Dealtfel mă gîndesc că Nancy va fi o bună parteneră pentru Paula Brent care deține rolul principal.

Bertram nu-și ascunse mulțumirea pe care o simțea de a-i face o bucurie Catherinei.

Puțin după asta, ea își luă la revedere. Simțea o mare ușurare și se îndreptă grăbită spre casă ca să-i telefoneze lui Nancy. Plecarea ei în America îi apărea acum sub noi și mai fericite auspicii. Visase întotdeauna să facă odată acea călătorie împreună cu Nancy. În plus — și acest lucru și-l mărturisise ei în mare taină — simțea o mare bucurie la gîndul că Madden, va face și el această călătorie împreună cu ele.

Capitolul VII

În ajunul plecării vremea se stricase și era neguroasă. Un soare de un roșu stins clipea din cînd în cînd ca un ochi uriaș pe sub norii gălbui. Într-un compartiment rezervat al trenului care mergea spre Southampton străbătînd peisaje întunecate, se aflau toți patru ; căci Charley Upton căpătase sentimentalul obicei ca de cîte ori Catherine pleca în America s-o conducă pînă la vapor. Madden și Upton, care erau așezați față în față, făcuseră cunoștință discutînd despre football ; Nancy, care-și pusese mantoul de blană în

plasa de sus și noua trusă de toaletă, alături, răsfoia ner-voasă, revistele ilustrate cu speranța de a găsi o fotografie de-a ei sau de-a colegelor sale. Simțise o ușoară dezamăgire la gândul că Bertram și trupa sa nu plecau cu *Pindaric*, ci urmau să se îmbarce peste două zile pe *Imperial*, un pachetbot mai rapid — și cum nu se putu abține să nu remarce — mai elegant. Se resemnase totuși cu această lovitură a soartei.

Catherine avea un sentiment de ușurare neobișnuită. Se simțea îmboldită spre optimism și viața i se părea demnă de a fi trăită. Era bine să ai prieteni. Bertram de pildă, se arătase nemaipomenit de drăguț cu ea și ce bucurie să se afle alături de Nancy și de Madden. Gîndurile sale o luară razna. În cîteva săptămîni va vinde lui Brandt, miniatura, va scăpa de toate tracasările bănești și va lua parte la nunta lui Nancy. Tocmai atunci observă că fata se aplecase spre ea.

— Uite, Catherine, spuse ea cu un mic surîs, fotografia pe care mi-au publicat-o. Ți se pare bună?

Catherine își aruncă ochii pe revistă. Poza era recentă și foarte frumoasă. Fusesse luată dintr-un unghi cu totul neașteptat; în plină lumină, Nancy era privită de jos în sus, cu părul dat pe spate, și semăna cu Hermes, mesagerul zeilor, gata să-și ia zborul.

— Minunată, aprobă Catherine cu căldură, și foarte originală.

— Nu ți-o spun din vanitate, zise Nancy, dar acest lucru e foarte important pentru mine. Știi, pentru reclamă și pentru tot restul.

Madden și Upton contemplară și ei fotografia și Upton se preocupă mai ales de asemănarea ei cu Nancy.

— Asemănarea, îl întrerupse Catherine, e adesea o chestiune subiectivă. Iată de pildă, un portret despre care unii pretind că ar semăna cu mine. Eu nu-mi pot da seama dacă este adevărat sau nu. Judecați voi înșivă.

Și apăsînd pe încuietoarea micuței și luxoasei cutii de care nu se despărțea, scoase afară miniatura și le-o întinse. Holbein-ul circulă din mînă în mînă, în tăcere. Madden îl contemplă îndelung și în sfîrșit declară :

— Sigur că îți seamănă, Catherine. E un tablouaș încântător.

Upton care-l privea peste umăr, fu de aceeași părere.

— La ce preț, adăugă el, l-ai putea vinde unui american ?

— Trag nădejde să-l dau cu douăzeci de mii de lire, zise Catherine rîzînd.

— Merită, spuse Madden grav. E o operă de mare clasă...

Din celălalt capăt al compartimentului, Nancy interveni cu un hohot de rîs.

— Poate că-l vrei pentru tine, Chris...

— De ce nu, răspunse Madden bine dispus.

Înapoie Catherinei tablouașul care-l închise în cutie.

Upton se uită la ceas ceea ce la el nu însemna că-l preocupă ora, ci dorința de a mânca și de a bea.

— Dacă am mânca ? întrebă el. Am o foame de lup și am reținut pentru prînz, o masă în vagonul-restaurant.

Masa se desfășură cum nu se poate mai bine. Catherine se afla într-o dispoziție excelentă și dădu tonul la veselie. Apoi ajunseră la Southampton și după puțin trenul se opri în stațiunea maritimă, în fața unui lung șir de stewarzi în veste albe ale căror șepci purtau numele vaporului. La marginea cheiului se ridica masa neagră și puternică a vasului *Pindaric*. Cu toate că pentru ea o astfel de călătorie nu mai era o noutate, Catherine simți din plin, în momentul îmbarcării, febra aventurii. Obişnuința nu ucisese în ea plăcerea pe care o simțea de fiecare dată. Trăgînd în piept aerul proaspăt al mării cu o bucurie plină de nerăbdare, ea se prinse cu afecțiune de Nancy pentru a străbate lunga pasarelă.

Ajungînd la bord, fu primită triumfal. Călătorise atît de des cu vasul *Pindaric* încît tot echipajul o cunoștea și toți își manifestară, văzînd-o, o vie și respectuoasă satisfacție. Acea primire măgulitoare a fost dulce ca mierea pentru Nancy care abia acum își făcea ucenicia.

— Spune-mi, nu cumva din întîmplare, vaporul îți aparține ? întrebă ea cînd trecură prin fața unui gard viu de stewarzi aliniați.

— Dacă e cazul, răspunse Catherine rîzînd, atunci e la dispoziția ta.

Cele două femei aveau o cabină mare, dublă, cu ușă de comunicație între ele, pe puntea C. Cabina lui Madden se afla mai în spate, la tribord. Nancy se cufundă imediat în dezordinea telegramelor, a biletelor și a florilor pe care dealtfel se așteptase să le găsească în cabină, în vreme ce Catherine, discuta cu doamna Robbins, camera-rista care avea grijă de ea în timpul traversărilor.

Peste puțin se ivi și domnul Pym, comisarul de bord. Era un om foarte gras, cu obraji roșii, cu ochii bulbucați. Privea cruciș, dar își ascundea cu dibăcie acest cusur, uitîndu-se într-o parte.

— Încîntat, spuse el strîngîndu-i mîna Catherinei în mîna sa ca și cum acesta ar fi fost un privilegiu, încîntat că vă aflați printre noi, domnișoară Lorimer. Trag nădejde că vom avea vreme bună. Dacă vă pot fi cu ceva de folos, n-aveți decît să rostiți un cuvînt.

— V-aș ruga să puneți asta în seiful dumneavoastră, zise Catherine și-i întinse miniatura.

El o primi cu respectul cuvenit.

— A, da, am auzit vorbindu-se despre ea. Puteți avea toată încrederea, va fi bine păzită. Îngăduiți-mi să vă trimit niște fructe. Nimic nu e mai plăcut într-o cabină decît cîteva fructe !

Aceasta era una dintre formulele consacrate ale onorabilului domn Pym, pe care însă n-o rezerva decît pasagerilor preferați. Nici nu plecă bine domnul Pym că și apăru un steward cu o fructieră plină cu niște minunate fructe de seră.

— Vai, scumpo, strigă Nancy, ce primire princiară ! Parcă sîntem într-o adevărată poveste cu zîne.

— Habar n-am, răspunse Catherine puțin distantă. Niciodată nu m-a preocupat acest lucru și toți cei de pe acest vas știu că n-am nimic dintr-o altetă regală.

— Nimic nu e mai plăcut într-o cabină decît cîteva fructe, continuă Nancy imitîndu-l perfect pe domnul comisar de bord. — Și v-ați adus și nepoata ! Trag nădejde că vom avea vreme bună ! Cu fructe în cabină.

Rîdea cu hohote dar în rîsul ei se distingea o disonanță penibilă. — Bătrînul e grotesc, nu ți se pare ?

Catherine refuză să se asocieze acestui acces de veselie.

— Nancy, răspunse ea calmă, nu-mi place să te aud vorbind astfel. Bătrînul acesta grotesc este unul dintre cei mai buni prieteni ai mei. Încă din prima mea călătorie mi-a făcut o sumedenie de servicii. Nu eram pe atunci mai în vîrstă decît tine dar eram mult prea nervoasă și prea timidă pentru a mă adresa vreunei ființe cuvîntătoare. El a avut față de mine o grijă, aș zice maternă, și m-a prezentat celorlalți călători. Ție ți se pare ridicol dar să știi că o mulțime de oameni foarte cunoscuți se socot fericiți să-l numească pe domnul Pym, prietenul lor. E un tip într-adevăr faimos.

— Catherine, scumpo, strigă Nancy a cărei mimică ironică făcuse loc unui chip de-a dreptul mîhnit, nu m-ai înțeles ! N-am știut că ții atît de mult la el și sînt și eu foarte mișcată de amabilitatea lui.

Catherine își regăsi buna dispoziție.

— Știam eu că nu ești răutăcioasă ; din moment ce te simți bine aici, sînt pe deplin mulțumită.

Peste cîteva minute, urcară amîndouă pe puntea-promenadă unde le așteptau Upton și Madden. Amenințarea despărțirii plutea în aer. Un *steward* dădu prima lovitură de gong și cei care nu plecau începură să părăsească nava.

— Trebuie să plec, zise Charley oftînd adînc. Catherine te rog să-mi făgăduiești că vei avea grijă de tine, etc., etc...

— Firește, Charley.

Ca la fiecare despărțire el părea atît de copleșit de mîhnire încît inima tinerei femei se strînse. Upton avea față de ea un atașament atît de fidel, atît de devotat și atît de nebunește de sentimental încît de fiecare dată era atît de mișcată că era gata să simtă față de el chiar tandrețe.

— Îți urez noroc ! continuă el. De cîte ori pleci mă aflu într-o stare demnă de milă. Dacă mă părăsești pentru prea multă vreme și dacă nu plec în căutarea ta să

te aduc înapoi cu propriile mele mâini, merit să fiu spînzurat.

Sirena scoase un muget lung și dintr-o dată o ușoară vibrație clătină vaporul. Clipa era emoționantă. Upton își luă rămas bun de la Nancy și de la Madden, strînse mina Catherinei într-ale sale și întorcînd capul, coborî în goană pasarela. Din silueta sa emana o asemenea tristețe încît Catherine se simți răscolită.

În vreme ce Nancy și Madden, sprijiniți de bastingaj, urmăreau cu atenție operațiunile de plecare, ea se îndepărtă și urcă pe puntea superioară.

Scăldată într-o ușoară ceață marină, se refugie într-un colț solitar și pe neașteptate, se simți căzînd într-un abis de melancolie. Trasă de două remorchere, nava se îndrepta spre apus. În curînd vibrația se accentuă, apoi se accelerează. Prova spinteca cu o viteză crescîndă valurile de un maroniu palid, pescărușii se roteau în urma vasului scoțînd țipete ascuțite și, încet, încet, pămîntul dispăru la orizont. Erau niște minute ciudat de grave și de exaltante și deși Catherine rezista tentației de a-și analiza sentimentele, simțea o curioasă senzație de incertitudine. Viața îi apărea altfel, cu contururi vagi și tulburătoare. Un zgomot de pași care se apropiau îi curmă firul reflecțiilor pline de dezamăgire. Întorcîndu-se îl zări pe Madden. Într-o clipă îndoielile i se risipiră și prezența acestui prieten îi provocă o mare plăcere.

— Nancy m-a trimis, explică el. Ea s-a dus în cabină să se odihnească puțin.

Catherine răspunse printr-un semn din cap și cîteva clipe se plimbară fără să spună nimic.

— N-ar trebui să-ți pui mantoul? întrebă el. S-a făcut frig.

— Nu, mă simt bine.

Tăcură din nou o bucată de vreme cînd, pe neașteptate, el începu să vorbească dar ca și cum i-ar fi fost greu să se hotărască.

— Acest Upton e un băiat drăguț. La prima vedere pare ușuratic și nepăsător, dar constat că are inima bine plasată la locul ei.

Madden avu o ezitare. — Și apoi e teribil de îndrăgostit de tine...

Catherine nu răspunse nimic.

— Treaba asta îmi umblă întruna prin cap, reluă el cu un aer ușor jenat ba chiar tulburat. — Poate că mă amestec unde nu mă privește... Știi, deși nu te cunosc decît de puțină vreme, mi se pare că ne-am cunoscut dintotdeauna. Și nu pot face nimic... E ceva mai puternic decît mine.

Se întrerupse. Tăcură din nou și din nou tăcerea se înstăpîni între ei. Catherine îl privi pe furiș : părea mîhnit, dar totuși hotărît. Surîzătoare ea îl întrebă :

— Și atunci ce propui ?

— Ei bine, iată ce cred eu. În ultima vreme am învățat să te cunosc bine și-mi tot repet că n-ai avut de la viață tot ceea ce-ai fi meritat. Dai, dai întruna, dar niciodată nu te văd acceptînd sau primind ceva în schimb. Sînt atît de fericit cu Nancy încît simt nevoia să te văd și pe tine la fel de fericită. Și află că n-ai să izbutești să-mi scoți din minte gîndul că totuși ai ceva pe inimă. Iartă-mă dacă spun prostii. Ceea ce aș vrea să spun e că... Ascultă, de ce nu te măriți cu Charley și nu-l lași să aibă grijă de tine toată viața ?

Ea întîrzie cu răspunsul. Dacă oricare altcineva i-ar fi vorbit astfel, s-ar fi simțit crunt jignită ; dar de Madden nu se simțea jignită. Era și surprinsă și plăcut emoționată. Sigur, era ridicol din partea lui Madden s-o facă astfel pe unchiul bătrîn, dar evidenta lui sollicitudine precum și afecțiunea pe care părea să i-o poarte, o mișcă ră profund.

— Nu, replică ea întru sfîrșit, nu se pune problema ca bietul Charley să aibă grijă de mine.

— De ce ? E destul de bogat.

— Crezi că asta contează ?

— Eu socot că contează.

Ea clătină din cap.

— Acest lucru nu schimbă nimic. Vezi tu, eu sînt foarte demodată, incurabil de romantică și dezasperant de încăpățînată. Dacă eram dispusă să mă mărit, banii

n-ar fi jucat nici un rol. Nenorocirea face ca eu să nu-l iubesc pe Charley.

Din nou se înstăpîni tăcerea. Această explicație nu păru să-l satisfacă în întregime pe Madden.

— Dumnezeuule, zise el încet și o cută adîncă îi brăzdă fruntea. Atunci nu-i nimic de făcut?

— Nimic, declară ea liniștită.

Coborîră pe puntea-promenadă, ascultînd rafalele vîntului în suprastructuri și zgomotul valurilor care loveau bordajul. Cînd soarele apuse și cînd pe vapor se aprinseră luminile, ea îl părăsi și intra în cabina ei.

Capitolul VIII

Masa se desfășură rapid și fără ceremonie, deoarece, căpitanul Iseland nu se arăta niciodată în prima seară și nici unul dintre obișnuiții drumului peste ocean nu-și pusese haine de seară. Dar judecînd după vecinii de masă, călătoria făgăduia să fie plăcută. Existau acolo Jay French, celebrul ziarist cosmopolit, Edward Brett, un arhitect de reputație internațională precum și lady Blandwell care întreprindea primul său turneu de conferințe în America.

A doua zi viața la bord se organizează în cadrul său restrîns dar plăcut. Ascultînd de rugămintea domnului Pym, marea rămase calmă. Catherine își relua obiceiurile de pasageră ca și cum n-ar fi trăit niciodată altfel. Dimineața, exercițiile de gimnastică, apoi baia în frumosul bazin de marmură denumit în mod pompos „piscina olimpică”. Nancy, care avea o înclinare către lene, ar fi rămas cu plăcere în pat. Catherine, căreia călătoriile îi insuflau o energie sporită, o obligă însă să joace minge,

să tragă la rame pe aparatul montat pe punte și să se urce pe calul electric. După gustarea de dimineață se înfășurau în două cuverturi, se întindeau pe sezlonguri, citeau sau priveau cum defilează norii. La cererea Catherinei luau adesea ceaiul pe puntea superioară în loc să se ducă și să se închidă în somptuoasa grădină de iarnă unde orchestra îți lua urechile pe sus. Un cocktail înainte de masă și un film completau programul cotidian.

Marea preocupare a Catherinei era ca acea călătorie să-i lase lui Nancy o amintire plăcută. Prima sa traversare fusese pentru ea o încântare și păstrase despre ea o impresie de neșters. Se străduia deci să trezească și în Nancy aceeași stare de spirit și aceeași ferveare ; dar în fiecă zi era obligată să încerce un ușor sentiment de deziluzie. Tînăra nu era deloc accesibilă entuziasmului și nici nu-i stătea în fire să se lase fără rezerve, în voia admirației. Prea tînăra pentru a fi blazată, pentru ea era de neconceput că s-ar putea plictisi ; dar, în fața vieții, păstra o atitudine rece și distantă. Pentru prima oară Catherine începu a înțelege că deși exista o diferență de zece ani între ele, erau despărțite prin concepțiile lor de existența unei adevărate genuni și că țineau de două generații distincte. Încercă să se apropie de nepoata sa. Se întreba adesea dacă nu stătea prea mult cu Madden și Nancy, poate mai mult decît ar fi dorit aceștia. Se străduia să-i lase cît mai des singuri, dar din păcate era chemată tot timpul să restabilească trinitatea micului lor grup care, în mod frecvent, devenea centrul întregii companii. Lui Nancy îi plăcea să aibă cît mai multă lume în jurul ei.

Dar oare nu se pierdea în supoziții ? La suprafață Nancy afișa toate ciudățeniile generației sale ; totuși își avea viața ei intimă. Eșecul din Manchester îi lăsase o rană mereu deschisă și în secret, aspira să-și ia revanșa acestei înfrîngerii printr-un succes amețitor. Deși nu vorbea despre acest lucru, nu se gîndea decît la viitorul turneu la New-York și nu era preocupată decît de rolul ei. Luase obiceiul să se retragă în mod inopinat, în general spre seară, ca să lucreze. Cum era foarte independentă, nimeni nu se preocupa de aceste retrageri solitare ; dar

Nancy le lua foarte în serios. Așa se face că joi seara Nancy se închise în cabina ei încă de la nouă seara, rugându-l pe Madden să aibă grijă de Catherine și s-o ducă să vadă filmul.

Era o noapte sumbră și furtunoasă. Filmele — o farsă groasă și câteva priveliști de călătorie — erau fastidioase. În plus, nava se clătina într-un mod destul de neplăcut, iar reprezentația nu avea nimic atrăgător. Totuși Catherine simțise rar o asemenea plăcere. Stînd în întuneric privea distrată imaginile ce se derulau pe ecran. Se simțea nespus de bine să-l aibă pe Madden alături în vreme ce vaporul se tot clătina pe marea agitată. Madden se întoarse spre ea cu chipul luminat de acel surîs pe care i-l cunoștea atît de bine.

— Mi se pare că se strică timpul, remarcă el. Cum te simți ?

— Niciodată nu m-am simțit atît de bine, răspunse ea veselă.

— Nu vrei se cobori în cabină ?

— Dacă tu nu pleci, nu vreau...

Continuă să urmărească peripețiile din film cînd un gînd neașteptat îi trecu prin minte. De ce se simțea atît de bine să stea acolo și să înghită acel film mediocru, cu toate neplăcerile iscate de furtună ? Tresărind fără să vrea, trebui să recunoască speriată, că plăcerea se datora faptului că se afla alături de Madden și că nu dorea pentru nimic în lume ca această euforie să ia sfîrșit. Surîsul i se stinse. Încercă în zadar să reflecteze dar nu mai avu vreme. În ea se făcu brusc o înfricoșătoare limpezime. Madden întinsese mîna pentru a ține în loc scaunul Catherinei care era gata să fie tîrît împreună cu celelalte scaune de lîngă ea într-o adevărată rostogolire de scrînciob. În aceeași clipă nava se lăsă greoi într-o parte și-o aruncă pe Catherine în brațele lui Madden. Timp de cîteva clipe, în timp ce vaporul se redresa, el o strînse cu putere pentru a o împiedica să cadă. Dintr-odată totul se învălmăși în fața ochilor Catherinei : vaporul, marea, lumea întregă. Cînd nava se liniști. Madden își așază cu grijă, vecina, la locul ei.

— Ce recompensă voi primi? întrebă el. Medalia regelui Albert pentru acte de bravură în plină mare?

Ea nu răspunse nimic. Dacă ar fi costat-o viața, n-ar fi putut scoate o silabă. Palidă, cu buzele albe, cu membrele paralizate, rămase încremenită, izbită de cumplita revelație care se abătuse asupra ei ca un trăsnet: îl iubea pe Madden. Îl iubea din tot sufletul. Acum totul îi era clar, de o claritate implacabilă; bucuria pe care o simțea când se afla în compania lui, nădejdea tainică de a obține din partea lui un suris, o privire, dorința de a-l vedea fericit... Totul devenise clar, clar și înfricoșător ca o scenă ce se derulează în întuneric și pe care o luminează brusc flacăra strălucitoare a unui fulger ascuns. O cuprinse o amețelă de moarte. O clipă crezu că va leșina. Dar apucându-se cu mâinile de brațele fotoliului, își stăpîni slăbiciunea. Rămase astfel, fără să facă o mișcare, scuturată de un cumplit cutremur interior, ca oarbă și lovită de stupoare. Încet, filmul ajunsese la sfîrșit. Lumina se reaprinse și spectatorii care se ținuseră bine schimbară între ei mici semne de feliicitări reciproce. Cu capul plecat, Catherine se îndreaptă spre ieșire; Madden o urmă. Pe punte nu era nimeni. În acea tăcere Catherine se simți parcă și mai nefericită. Nu putea cu nici un preț să se uite la Madden. Știa că privirea sa ar fi dat la iveală tot ce simțea. Și totuși avea chinuitoarea datorie de a ascunde lupta ce se dădea în ea.

— Cred că am să cobor în cabină, spuse ea.

— Așa devreme? Știi că Nancy ne-a rugat s-o lăsăm singură. Hai să facem o mică plimbare în jurul punții-promenadă.

Madden vorbea cît se poate de firesc. Ea nu-și putu da seama dacă el ghicea cumplita stare în care se afla. Întorcîndu-și privirea, ea repetă:

— Nu, prefer să cobor în cabină; s-a făcut tîrziu.

— Ce importanță are? Aproape că nici nu ne-am mișcat astăzi. Și apoi îți place atît de mult să simți briza care vine din larg...

Cu un efort de nespus, ea se sili să-l privească în ochi. Amicala sollicitudine pe care o citi în ochii lui aproape că-i făcu rău.

— Du-te singur, spuse ea. Filmele acelea stupide m-au obosit.

— Bine, dacă nu vrei... zise el cu un aer reticent. Atunci noapte bună.

— Noapte bună.

Cel puțin aceste cuvinte Catherine putu să le rostească fără dificultate, obligîndu-și buzele să schițeze un suris fugar. Se întoarse și năpustindu-se către scară, îl părăsi pe Chris pe punte.

Ajunsă la etajul inferior se opri și-și duse mîna la gît. Bătăile inimii aproape că o paralizau. Înainte de a da ochii cu nepoata sa, trebuia să se liniștească, să-și adune gîndurile, să-și vină în fire. Apucînd-o de-a lungul coridorului, se strecură prin deschizătura de la piciorul catargului și ieși pe puntea din față. Se împiedică, pe întuneric, de fringhii și scule, dar nu dădu nici o atenție acestui fapt. Nici o durere fizică nu se putea compara cu durerea pe care o simțea în inimă. Ajunse în sfîrșit la prova navei și acolo, cramponată de bordaj, cu trupul biciuit de vînt, învăluită de noaptea profundă și de zgomotul puternic al valurilor, sufletul ei se prăbuși într-o asemenea prăpastie de suferință încît izbucni în hohote de plîns.

Capitolul IX

A doua zi dimineată vîntul se potoli. Cerul era limpede și marea liniștită. Cînd Nancy se întîlni — la ora zece — cu Madden pe punte, Catherine nu li se mai alătură.

— Ia stai, strigă el, unde-i cel de al treilea membru al grupului nostru ?

— Doar membru onorific în dimineața asta, spuse Nancy, veselă. Are migrenă.

Madden păru mirat.

— Păi mai zilele trecute ne-a declarat că n-a durut-o niciodată capul în timpul traversării.

— Poate că o fi uitat să bată în lemn, zise Nancy rîzînd. Dar liniștește-te, scumpule! Micuța ta Nancy e proaspătă și bine dispusă.

— De ce nu te-ai dus la lecția de gimnastică?

Fata se strîmbă ușor. Zburdălnicia ei obișnuită luase locul seriozității din ajun. În prospețimea acelei dimineți frumoase, Nancy se simți renăscînd.

— Nu mă certa, scumpule, îl întrerupse ea veselă, nu înainte de căsătorie! Nu-mi strica buna dispoziție și dă-mi o țigară.

— Cum nu fumezi dintr-ale mele, mă duc să-ți cumpăr...

Coborîră cu ascensorul în holul principal unde îi cumpără o cutie mare cu țigările preferate. Privind-o, se văzu nevoit să-și spună că parcă niciodată nu fusese mai frumoasă. Zveltă, băiețoasă și plină de viață, purta un mantou din păr de cămilă care o aurea din cap pînă în picioare și această viziune îi tăie răsufierea. Își aruncase pletele pe spate și se pregătea să se dea cu ruj pe buze.

— Nancy, mă iubești? întrebă el încet.

Ea se opri din treaba pe care o făcea. Un val de tandrețe neașteptată o prinse în mrejele sale și toate aerele ei de vampă dispărură. Răsufierea i se precipită și-și dădu în sfîrșit seama cît de drag îi era Madden și ce mult reprezenta el pentru ea. Privindu-l cu multă seriozitate, printre genele lungi, îi răspunse simplu:

— Din toată inima, Chris.

Tăcură. Madden, a cărui față se luminea, îi luă mîna. O clipă, degetele li se împletiră, apoi fata rîse ușor jenată. Își regăsisese echilibrul.

— Nu uita că ne aflăm în mijlocul Atlanticului, îi suflă ea, trecîndu-și brațul pe sub al său.

Vreme de un minut cercetară anunțurile de la bord și în clipa în care se pregăteau să urce scara, privirea lui Madden se opri asupra florăriei. Avu o inspirație.

— Crezi că i-am putea trimite Catherinei un buchet de flori ? Mă gândesc că i-ar face plăcere !

— Bună idee ! Cumpără-i niște garoafe, îi plac foarte mult. Și ia uită-te ce orhidee violete ! Nu-i așa că sînt minunate ? Mi-ar plăcea să am și eu una.

El rîse, comandă garoafele pentru Catherine iar Nancy își primi orhideea.

Catherine nu apăru nici la masă și abia la ora două dădură peste ea, într-un colț îndepărtat de pe puntea superioară. Părea foarte mulțumită să se afle acolo, întinsă pe un șezlong, înfășurată într-un pled ; platoul aflat lîngă ea dovedea că totuși pusese ceva în gură.

— Ei, strigă Nancy, ce-ți mai face capul ?

— E mult mai bine.

Foarte confortabil instalată, Catherine îi primi rîzînd. Apoi întorcîndu-se spre Nancy, îi spuse :

— M-am gîndit că vreți să jucați ping-pong.

— Așa e. Jocul ăsta e un adevărat supliciu. Și tu cunoști nemiloasa energie a lui Chris !

Cu o ușoară ezitare, Madden o întrerupse :

— Am fost îngrijorați din pricina ta, Catherine. Te simți mai bine ?

— Foarte bine. M-am obosit cam mult în ultima vreme. Trebuie să întrerup orice activitate pînă la sfîrșitul călătoriei.

Încă nu era pe deplin liniștită.

— Mi se pare atît de ciudat să nu te văd la masă ! Și dimineața, la gimnastică. Mi-ai lipsit mult.

— Regret.

El o privi ca și cum răspunsul ei indiferent l-ar fi necăjit. Nancy o porni cîntînd, către masa de ping-pong, dar el nu părea dispus s-o părăsească pe Catherine.

— Ai primit garoafele ?

— Da, Chris. Se opri. — Dar te rog, nu-mi mai trimite flori. Nu trebuie.

El păru și mai necăjit. Șovăi, apoi cedînd unui impuls subit zise :

— Te-am supărat cu ceva ?

Ea îl privi îndelung apoi își întoarse privirea.

— Crezi că e absolut necesar să ne certăm în după-amiaza asta ? murmură ea pe un ton amical. Nu m-ai supărat cu nimic. Simt doar nevoia să fiu singură.

Madden roși și o undă de mîhnire trecu pe chipul său. Apoi o privi ca de obicei.

— Iartă-mă, Catherine, replică el calm, uitasem că te doare capul. Scuză-mă că te-am deranjat.

O părăsi și se duse după Nancy.

Catherine se lungi pe șezlong cu cartea pe genunchi și păru absorbită de contemplarea mării și a cerului. Nimeni n-ar fi putut ghici tulburarea sa, nici intolerabila și amara greutate care-i apăsa inima. Avea senzația că i se înfipsese un cuțit în piept. Singura scînteie de consolare care-i mai rămînea era sentimentul că începuse să pună în practică hotărîrea pe care o luase în timpul acelei nopți îngrozitoare de insomnie. Trebuia să-și mențină integritatea personală indiferent cu ce preț ; ar fi preferat mai curînd să moară decît să-i întunece indiferent cît de puțin, fericirea lui Nancy.

Ole două zile care urmară trecură foarte repede.

Se apropiau tot mai mult de New-York. Traversarea fusese deosebit de bună și cei de pe vas trăgeau nădejde ca vineri dimineată să zărească vaporul-far din Nantucket. Simțind că se apropie sfîrșitul călătoriei pasagerii manifestau o sociabilitate sporită, dar Catherine — sub pretextul că avea nevoie de odihnă — fu foarte rezervată, deși uneori se văzu obligată să ia parte la diverse manifestări. În general, izbuti în mare măsură, să se izoleze. De mai multe ori simți îndreptîndu-se asupra ei, privirea furișă și neliniștită a lui Madden, dar suferința de a se afla singură cu el i-a fost cruțată pînă-n seara marelui bal tradițional.

Acel bal, cu inevitabilul său acompaniament de confeti, de bonete de hîrtie colorată, de șampanie și de tot felul de năzbîtii de carnaval, i se păru încercarea cea

mai grea la care îi era supusă rezistența. Dar era cu neputință să se eschiveze.

La început lucrurile n-au mers prea rău căci, în timpul mesei, ea a stat de vorbă cu căpitanul și cu lady Blandwell, simulind un profund interes față de banalitățile nautice ale unuia și față de sporovăiala pretențioasă a celeilalte. Dar când orchestra a început să cînte, când proiectoarele au început să-și lanseze fascicolele lor multicolore printre coloanele sălii și când pasagerii au început să danseze, nervii Catherinei se întinseră la maximum, gata să plesnească. Să stea pe scaun, să surîdă și să ofere acelei vesele agitații un chip amabil și nepăsător, era mai mult decît putea îndura. Pe moment Catherine se temu să nu se trădeze : acel sentiment o făcea să-și piardă siguranța și putea s-o incite să săvîrșească cine știe ce greșeală. Bătrînul căpitan o invită la dans și ea acceptă amețită, numai ca să scape de stat pe scaun. După ce se învîrți de cîteva ori cu ea prin sală, o readuse la locul ei. În acea clipă întîlni privirea lui Madden. Pînă atunci el nu dansase decît cu Nancy ; dar acum venise s-o invite la dans.

Timp de o secundă, care i se păru mai lungă decît un an, ea privi fix masa căci pulsațiile arterelor o făcuseră să amețească. Încercă să scape.

— Dansez prost.

— Dansezi foarte bine, mai adineauri mi-am dat seama de acest lucru.

Cu o țigară între degetele cu unghiile date cu lac roșu, Nancy se aplecă spre ei. Purta o rochie neagră care-i scotea și mai bine în relief pletele blonde și pantofii argintii cu tocul înalt. Părea mai fermecătoare ca niciodată și de o tinerețe de necrezut. Cu un surîs de încurajare, strigă :

— Hai, Catherine, fă-i plăcerea asta de dragul meu !

Nu mai exista nici o ieșire. Catherine se ridică și făcu cîteva pași alături de Madden. El o cuprinse cu brațul și deși nu era un as, urmărea bine ritmul muzicii.

— De ce nu voiai să dansezi cu mine ? întrebă el cu voce calmă și firească.

Acum, cînd orice retragere îi era tăiată de brațul care o strîngea, Catherine își simți bătăile inimii răsunîndu-i în tîmple ca niște lovituri de ciocan. Mușcîndu-și buzele, făcu apel la toată energia ei pentru a schița un surîs palid.

— Sînt prea bătrînă pentru asta...

— Ce prostie, replică el rîzînd încet. Mai curînd mi se pare că abia ai început să trăiești.

— O, poate pentru că mă gîndesc prea mult la alte lucruri, la debarcarea care ne așteaptă mîine, la afacerile mele, la viitor...

Tăcură un moment. Muzica îi legăna în ritmul ei. Simți privirea lui Madden ațintită asupra ei.

— Proiectele mele chiar nu te interesează deloc ? întrebă el încet.

— Ba da.

Ea încercă să dea vocii sale niște inflexiuni superficiale.

— Rămii la New-York ?

— Da, mi-am făcut planul să petrec cîteva zile în acest oraș, cu Nancy și cu tine și să vi-l arăt. Pe urmă trag nădejde că veți veni cu mine la Vermont ca să-i cunoașteți pe mama și pe cei cîțiva prieteni ai mei din Graysville.

Catherine schiță un regret.

— Mă tem că n-am să pot veni.

— Eu am putut totuși s-o vizitez pe mama ta, replică el cu un surîs elocvent și persuasiv.

Urmă o pauză. Catherine înțelese.

— Bun, zise ea descumpănită, voi încerca să mă aranjez.

— Cît ești de drăguță, strigă el. Trebuie să vezi peisajul din Vermont. Mi-e tot atît de drag ca și atunci cînd eram copil și-mi petreceam acolo vacanțele ; iar astăzi parcă mi-e și mai drag.

Urmă o nouă pauză, apoi brusc, vorbind repede dar liniștit, întrebă : — Ce a intervenit între noi, Catherine, ce nu mai merge ? Totul era atît de frumos, apoi totul s-a schimbat. Fugi de mine. Ceilalți n-au observat

nimic, dar eu văd... Tot ceea ce-ți pot spune e că ești o ființă minunată ! Prietenia ta mi-e infinit de prețioasă, nu numai pentru că voi fi soțul lui Nancy ci pentru mine însumi ! N-am putea să trăim din nou în deplină armonie ?

În ciuda stăpînirii sale, Catherine fu străbătută de o spaimă cumplită. Tocmai ea, care voise cu orice preț să-l evite pe Madden ! Din dragoste pentru Nancy ! Constată brusc că această schimbare de atitudine era o greșeală. Nu știa ce sfînt să mai implore și simți un obscur sentiment de consternare.

— Greșești, spuse ea. Ți-am mai spus că nu m-am simțit în apele mele zilele astea... Dar asta n-are nimic cu prietenia noastră.

— Vrei să spui că tu n-ai observat nimic ?

Ea clătină din cap.

— A, deci asta era, zise el.

Muzica se opri și ei se reîntoarseră la masa lor. Cîneva îi umpluse paharul Catherinei. Ea îl bău dintr-o sorbitură și șampania care-i încălzi sîngele o mai stimulă puțin. Cînd privi din nou în jur, Madden dansa cu Nancy iar medicul de bord se îndrepta spre ea s-o invite la dans. Pe urmă a dansat cu domnul Pym care făcea întotdeauna înconjurul sălii ; apoi a mai invitat-o încă o dată căpitantul. Pe urmă a profitat de faptul că unele persoane își urau noapte bună și s-a retras și ea în cabină. De citit îi era cu neputință, la dormit nici nu se putea gîndi. Se vîrî în pat și începu o luptă interminabilă cu gîndurile care o asaltau în valuri. Se tot întorcea de pe o parte pe alta și abia spre dimineață căzu într-un somn adînc. Cînd camerista a trezit-o, nava intrase de-acum în port și prin fața ei defila încet panorama New-York-ului. Acel spectacol și perspectiva de a ajunge în sfîrșit, la capătul acelei călătorii, de a simți sub picior pămîntul ferm și de a putea în curînd scăpa de tot ceea ce o apăsă atît, îi redară Catherinei o oarecare siguranță. Se îmbracă repede și urcă pe punte. Era mai ales hotărîtă să nu lase să se vadă nimic din suferința prin care trecea, să nu cedeze cu nici un chip și să-și țină pînă la capăt hotărîrea pe care o luase.

Pe puntea superioară îi zări pe Nancy și pe Madden. Contemplau silueta înaltă a orașului care se profila spre cer, aidoma unei Acropole modernă. Regăsindu-și încrederea în sine, Catherine fu în stare să afișeze o atitudine calmă. După un salut vag ce se adresa atât fetei cât și lui Madden, ea spuse :

— Nu-i așa că e minunat? Sînt fericită că Nancy are șansa să vadă New-York-ul sub un aspect atât de favorabil.

— Da, replică Nancy, pare un oraș de vis.

Chipul ei reflecta un interes neașteptat. Cînd vezi America pentru prima oară e un adevărat eveniment.

— Te crezi un Cristofor Columb ! replică ușor ironică mătușa ei.

— Într-adevăr, răspunse Nancy și închizînd ochii pe jumătate adăugă : — Numai că de data asta America e cea care va trebui să mă vadă pe mine.

Domnul Pym se apropie mai plin de respect ca nicio dată. Întorcîndu-se spre Catherine, îi șopti misterios la ureche :

— Reporterii au urcat pe punte, domnișoară Lorimer. Poate că așa cum se obișnuiește, veți sta cîteva minute de vorbă cu ei...

Catherine înțelese intenția amicală a vechiului ei prieten. Voia să-i dea posibilitatea să exploateze în scop comercial vestea sosirii sale cu miniatura lui Holbein. Nimeni nu-și dădea seama mai bine de importanța publicității decît tăcutul domn Pym. Întorcîndu-se, Catherine zări grupul de reporteri care se apropiau încet. Cu gurile ridicate și cu pălăriile cu boruri moi, erau în majoritate, oameni tineri întreprinzători și descurcăreți.

— Morning, domnișoară Lorimer, spuse cel care mergea în frunte, atingînd cu degetele borul pălăriei.

Catherine îl recunoscuse pe Kelly, reprezentantul unuia dintre principalele jurnale de seară.

— Mă bucur să vă revăd. Ce mai faceți ? Frumoasă actualitate acel vechi tablou pe care-l aduceți de dincolo de ocean...

Catherine aprobă și se pregăti să descrie miniatura în culorile cele mai seducătoare cînd ochii săi, căzură asu-

pra lui Nancy care privea scena cu o vie curiozitate. O năpădi un puternic sentiment de dragoste care înlătură dintr-odată toate preocupările personale. Fără să se gîndească prea mult, spuse :

— Am adus ceva mult mai interesant. Mica miniatu-ră nu are atîta importanță sau, în orice caz, poate să mai aștepte. V-o prezint pe nepoata mea, Nancy Sherwood. Ea va juca în noua piesă a lui Bertram. Dacă vreți să-i faceți o fotografie, profitați de ocazie căci, ascultați-mă pe mine, veți mai auzi vorbindu-se despre ea.

Într-o clipă nouă perechi de ochi o părăsiră pe Catherine și se fixară asupra lui Nancy și nouă boruri de pălării se clintiră din loc. Urmă o scurtă tăcere.

— Domnișoară Lorimer, spuse apoi Kelly, mi se pare că aveți dreptate. Ce ziceți, băieți ?

În timp ce Catherine se îndepărta, aparatele de fotografiat tăcăniră, apoi o grindină de întrebări se abătă asupra lui Nancy. Ea le suportă fără să clipească și răspunse degajată tuturor, împărțind surîsuri dintre cele mai seducătoare. După ce totul se isprăvi, strigă cu răsuf-larea tăiată de bucurie :

— Îți mulțumesc, Catherine ! A fost exact ceea ce-mi doream !

Sprijinit de bordaj, Madden urmărise de departe toată scena. Se apropie și pentru prima oară în dimineața aceea i se adresa Catherinei :

— Nancy mi-a făgăduit că va lua masa cu mine, la Waldorf. Nu ți-ar face plăcere să ne însoțești ?

Catherine schiță un gest de regret.

— Am treabă, spuse ea mulțumindu-i cu un surîs voit impersonal ; în primele zile voi fi foarte ocupată.

— Dar sper că n-ai uitat de Vermont ?

— O, nu, replică ea, n-am uitat.

Părăsiră împreună puntea și cît timp Catherine își luă rămas bun de la toate cunoștințele sale, fură îndeplinite și formalitățile vamale. Fie intenționat, fie din întâmplare, îi pierdu din vedere pe Nancy și pe Madden. Odată în stradă, chemă un taxi și se duse singură la hotelul său.

Capitolul X

Catherine se azvîrli cu capul în jos în munca ei căci vedea în asta unicul leac împotriva durerii care-i sfişia inima şi nu-i lăsa nici un pic de răgaz.

De îndată ce sosi la Tower Carlton, unde obişnuia să descindă, îi telefonă lui Breuget, reprezentantul ei la New-York. Nu venise pe chei s-o caute fiindcă aşa hotărîse ea, dar cum aştepta să-l cheme, dădu fuga numai-decît. Abia avu vreme să se instaleze în odăiţa verde cu auriu care o adăpostise de atîtea ori, să arunce o privire pe fereastra ce domina de la înălţimea celor treizeci de etaje, giganticul defileu din cea de a Cincea stradă, să-l salute pe directorul hotelului, domnul Lenz — care-i oferi un braţ de flori, îi dăruie fructe, o copleşe cu saluturi de bucurie şi-i confirmă că odaia alăturată era rezervată pentru domnişoara Sherwood — că Breuget se şi năpusti cu mîinile întinse şi cu bărbita lui ascuţită, după moda franţuzească, fremătînd de plăcere.

Georges Breuget, un parizian, era prin profesia sa un specialist în obiecte de artă şi în ceasuri din secolul al XVIII-lea. Venit la New-York pentru a-şi căuta norocul, dăduse faliment şi ar fi murit literalmente de foame dacă domnişoara Lorimer nu l-ar fi scos din necaz.

Sărutîndu-i mîna, îi servi o porţie de complimente variate, unele mai galante ca altele, se instalează într-un fotoliu, se sprijini cu gura de măciulia celebrului său baston, ca şi cum ar fi vrut să pună capăt nesecatei sale elocvenţe, apoi aşteaptă întrebările şi poruncile Catherinei.

— Da, Breuget, spuse ea lăsîndu-se pe spate, în fotoliu, şi privindu-l în ochi, iată că am adus miniatura.

— Perfect, domnişoară Lorimer.

— Ai luat legătura cu Brandt aşa cum te-am rugat?

— Totul e pe drumul cel bun. Brandt este aşteptat să sosească la New-York peste zece zile — Breuget rîrîia cuvintele cu o naivă suficienţă. Miercuri la ora trei va

veni la mine la birou, ca să vadă miniatura. Și ca s-o cumpere, domnișoară Lorimer, veți vedea. Va fi așa cum vă spun eu. Vă rog să aveți încredere în mine.

Catherine își mușcă buzele.

— Poate că ai dreptate. În orice caz ai lucrat bine. Între timp am să expun miniatura. Tot New-York-ul trebuie s-o admire, pusă în mod abil în valoare pe un fundal de catifea roșie. Trebuie s-o vadă toți negustorii de tablouri ; toți, și Ascher și ceilalți. Trebuie să se vorbească mult despre ea ; acest lucru ne va ajuta. Nu țin altuși de puțin ca amicul Brandt să creadă că ne poate el fixa prețul. Prețul, asta e ceea ce ne trebuie nouă. Nu-i așa, Breuget ?

— Sigur, domnișoară Lorimer. Mai ales acum când împrejurările actuale ne sînt defavorabile.

— Defavorabile ! Sînt pur și simplu groaznice. Ascultă-mă, prietene, îmi pare rău dar trebuie să-ți spun adevărul. Dacă nu izbutim să vindem această miniatură cu o sută de mii de dolari, bani lichizi, va trebui ca amîndoi să ne căutăm slujbă !

Breuget înalță din umeri cu optimism ca pentru a o liniști.

— Nu ajungem noi acolo, domnișoară Lorimer, și apoi vom izbuti să urcăm din nou panta ! Am convins-gerea că afacerile vor începe să ne meargă bine. Dacă scăpăm de săptămînile astea, sîntem salvați.

Catherine îl aprobă și privirea i se opri undeva, în zare.

— Da, murmură ea, încă două, trei săptămîni și pe urmă totul va fi bine.

Făcu un efort să-și adune gîndurile și ridicîndu-se își puse pălăria. — La drum ! Hai să-l expunem pe Holbein. Dar mai întîi uită-te la el.

Breuget luă miniatura și o analiză cu un fel de extaz plin de respect.

— Minunată, minunată, declară el în sfîrșit.

În picioare, alături de el, Catherine privi micul portret cu alți ochi. Se simți brusc năpădită de un sentiment de milă pe care nu-l simțise mai înainte. Acel chip acum

i se părea viu. Citea pe el propriile sale spaima și propriile sale dorințe. În acele trășături despre care toți spuneau că seamănă cu ale sale, ea văzu o tristețe foarte asemănătoare cu a sa, o soartă plină de singurătate și de melancolie asemănătoare întrutotul cu cea de care era ea însăși amenințată. I se păru că sufletul o părăsise într-un chip misterios pentru a se contopi cu cel al Luciei de Quercy. Simți pînă în străfundul inimii un sentiment ciudat, impresia că s-a întors pentru o clipă îndărăt, în spațiu și timp. În toiul tumultului vieții mondene i se păru că percepe de foarte departe, ecoul unei epoci dispărute.

— Mi se pare foarte curios, domnișoară Lorimer, dar acest portret seamănă cu dumneavoastră într-un mod uimitor. Catherine schiță un gest de negare sub care încercă să-și ascundă impresia pe care i-o făcuse acele cuvinte. Cu voce ușor răgușită, răspunse :

— Primului om care-mi mai spune acest lucru îi arunc eu un scaun în cap !

Apoi întorcîndu-se pe jumătate, se îndreptă spre ușă.

Coborîră în stradă și merșeră pe jos pînă la biroul ei, un mic magazin înghesuit între un atelier de modă de înaltă clasă și o elegantă florărie. În drum, cum trecuse de ora unu, Catherine îl convinse pe bătrînul Breuget să ia masa împreună cu ea. Intrară într-un bar unde mîncară niște sanvișuri cu cafea și cîteva felii de *chee*. Ajunsă la birou, Catherine așeză miniatura în unica sa vitrină, pe un fundal de catifea de Genova de culoarea vinului roșu. Ocupîndu-se de această operație, își spuse că de fapt în asta consta toată rațiunea existenței sale.

Felicitările sincere ale lui Ascher care nu întîrzie să treacă pe acolo, o bucurară foarte mult. Dintre toți negustorii din New-York acesta era cel mai competent și ea observă că el aprobă din tot sufletul cumpărătura pe care o făcuse. Dar mai tîrziu, cînd porni singură spre hotelul unde locuia, se simți din nou deprimată și foarte obosită.

La hotel, Nancy își luase în stăpînire camera în felul ei obișnuit adică își împrăștiase toate lucrurile peste tot

și se întinse pe divan, cu o lampă aprinsă lângă ea și eu ceaiul gata pregătit. Acel spectacol familiar îi readuse Catherinei, într-o oarecare măsură, buna dispoziție. Își scoase pantofii își puse papucii de casă și-și schimbă într-o clipă ținuta de stradă cu o rochie confortabilă și moale de interior, de un gri ca penele turturelei. Apoi se așază alături de Nancy și turnă ceaiul în cești. Cu un suris, observă că nepoata sa nu folosisese ceaiul de la hotel ci apelase la cel din propria sa provizie pe care și-o adusese de la Londra.

— Ai petrecut o după-amiază plăcută ? întrebă Catherine.

— O adevărată încântare, scumpo, răspunse Nancy lăsînd deoparte cititul rolului său și privind-o pe Catherine cu ochii săi mari și strălucitori. O masă de gală, cu niște stridii minunate. Chris mi se pare că le spune *bluepoints* și cu un fazan tînăr de-a dreptul divin. Apoi l-am tîrît pe Chris la teatru. O adevărată minune. Află că joi vom putea începe repetițiile la teatrul *Imperial*. Ah, Catherine, cît de mult îmi place New-York-ul ! Pun rămășag pe o pălărie nouă că și el va răspunde dragostei mele !

Înfuleca ultima macaroană care mai rămăsese. — Încă n-ai văzut jurnalele, scumpo ! Sînt colo, pe jos ! În ansamblu, e foarte bine. O jumătate de coloană de text și patru fotografii.

Catherine adună jurnalele și le parcurse cu atenție.

— Da, e foarte bine. Pentru debutul tău în America ai dat lovitura !

Nancy rîse și se întinse ca o pisică atunci cînd o mîngîi.

— Și toată lumea e atît de drăguță cu mine. Iar Chris este incomparabil. Nu știi cît de mult țin la el ! Închipuiește-ți că vrea neapărat să ne căsătorim imediat, după prima reprezentație ; iar eu cred că e foarte bine așa. Va fi o adevărată poveste cu zîne dacă aș avea un mare succes încă de la primul contact cu publicul — fiindcă presimt, scumpo, că va fi un mare succes — și pe deasupra și căsătoria într-un stil cu totul romantic.

Se întrerupse. — Îl iubești pe Chris, nu-i așa, scumpo ?

— Știi bine, răspunse Catherine.

— Și el te iubește, continuă Nancy și te stimează foarte mult. Chiar mai adineauri mi-a vorbit despre tine. Îi va face mare plăcere dacă vei veni să iei masa împreună cu noi, la *Waldorf*, mâine sau într-una din zilele următoare.

Catherine o privi mirată.

— Doar nu vrei să spui că stă la hotelul *Waldorf* ?

— Ba da, scumpo. Și de ce n-ar sta ? Știu bine că ar prefera un han dar eu țin la eleganță așa că l-am convins.

— Dar la *Waldorf* este teribil de scump ! zise Catherine tresărind. Ești într-adevăr sigură că poate plăti toate cheltuielile astea ? Deplasări, flori, cadouri și hotelurile cele mai luxoase ? Poate că nu e cazul și atunci nu-i frumos din partea ta să-l obligi la toate aceste sacrificii !

— N-a făcut nici un fel de obiecție, spuse Nancy ridicînd din umeri.

— Cred că nu-ți închipui că va protesta. Nu e omul care s-o facă. Nu-mi place să vorbesc despre astfel de lucruri, Nancy, dar e un capitol asupra căruia trebuie să fim foarte sincere una față de cealaltă.

Nancy surîse cu cel mai seducător surîs al ei.

— Nu te neliniști, scumpo ! Totul este în ordine cu Chris ! La Cleveland trece drept un om bogat. Mi-a șoptit acest lucru degetul meu mic ! Nu mă privi cu aerul ăsta atît de sever. N-am chef să mă cert pentru astfel de fleacuri. M-am certat cu Chris azi după-amiază în legătură cu călătoria aceea la Vermont !

Tăcură amîndouă. În mod vizibil Nancy trecea printr-unul din acele momente de totală nepăsare în care nu puteai obține nimic de la ea.

— Crezi, întreabă Catherine ca să rupă tăcerea, că lui Chris i-ar plăcea să te prezinte mamei sale ?

— Da, oftă Nancy cu resemnare. Și tuturor unchilor și tuturor verilor, după moda din Bretagne. Și, presupun, tuturor locuitorilor satului. Ar vrea să plecăm joi și să stăm două, trei zile. Exact cînd o să fiu ocupată pînă

peste cap cu repetițiile. Ți dai seama ? Să părăsesc în plină iarnă un oraș ca New-York-ul pentru o gaură pierdută undeva, la țară !

— Există oameni cărora le place la țară.

— Foarte bine, să stea acolo !

— Va trebui totuși să te duci, zise Catherine cu voce gravă. E de datoria ta.

— Atunci vino și tu cu mine, răspunse Nancy bo-sumflată.

— Fie, zise Catherine. Ne-am înțeles, deci să nu mai vorbim despre asta. Întoarce butonul radio-ului ca să ascultăm puțină muzică.

Capitolul XI

Vineri dimineată Catherine luă, la ora opt și jumătate, rapidul care trebuia s-o ducă la Graysville. Era singură ; Nancy și Madden plecaseră în ajun. Instalată într-un fotoliu confortabil al *pullman*-ului unde domnea o căldură plăcută, șterse geamul cu mânușile ca să vadă defilînd peisajul hibernal încremenit de ger. Mergînd din ce în ce mai repede și făcînd un zgomot tot mai puternic, trenul gonea, prin cîmpia acoperită de zăpadă, către întinderile nesfîrșite. Ziua trecea. Spre seară Catherine trebui să schimbe trenul și să ia unul care mergea pe o linie regională ; apoi se îndreptă spre apus. Soarele, de un roșu aprins, răsfrîngea pe pămîntul nins și gol, toată splendoarea cerului. Peste o jumătate de ceas controlorul intră în vagon.

— În cîteva minute sînteți la Graysville, doamnă, zise el politicos.

Catherine se simțea ușor emoționată. Sentimentul de a ajunge în sfârșit, la capătul călătoriei era un sentiment în care se amestecau nerăbdarea, curiozitatea și un soi de teamă. Locomotiva șuieră, frînele scîrțîiră și trenul se opri. A fost singura care a coborît pe peronul îngust. Cu valiza la picioare, cu obraji roșii din pricina vîntului și cu inima strînsă, contemplă gara pustie.

Dar iată că o siluetă se ridică din penumbră și se apropie încet de ea. Era un om bătrîn și slab. Avea picioarele arcuite și purta o vestă de piele cu o glugă de sub care chipul lui zbîrcit schiță un surîs vag de bun-sosit.

— Dumneavoastră sînteți, domnișoara Lorimer, nu-i așa ? întrebă el surîzînd tot mai mult. — Eu mă numesc Hickey... Luă valiza de jos. — Veniți. Mașina e afară, în fața gării.

Ea îl urmă pînă la mașină, un fel de cupeu antediluvian, cu roți înalte, dar atît de bine întreținut încît caroseria verde scînteia ca un policandru iar piesele metalice păreau de cristal. Chiar și pneurile erau spălate cu grijă. Mîndru de mașina sa, Hickey o ajută pe Catherine să se urce, readuse la viață pistoanele uzate și o porni la drum cu o înțeleaptă încetineală ; cu o zdruncinătură, coborîră strada principală. Trecătorii erau rari dar Hickey adresa fiecăruia un salut impersonal sau le făcea un mic semn din mînă.

— Nu-i lume multă, remarcă el pe un ton afabil. Se pregătesc toți să se ducă la patinaj. E tocmai timpul potrivit iar ei sînt nebuni după această distracție. Domnul Chris vă trimite vorbă că s-ar putea să-i găsiți pe toți, jos, sub hangar...

— Aveți un patinoar bun ? întrebă ea.

— Minunat ! Pe treizeci de mile de jur împrejur lacul e înghețat tun.

Hickey opri mașina. Doi tineri care purtau patine îl salutară rîzînd și cu un gest măreț el îi invită să urce. Erau o fată tînără și fratele ei, niște rude îndepărtate de-ale lui Madden, așa cum o informă în mod confidențial Hickey, pe Catherine, pornind la drum. Hickey era

de o locvacitate de nesecat. Conștient de privilegiile sale de servitor bătrîn care știe că e socotit de toată lumea drept un fenomen unic în genul său, continuă să sporovăiască întruna, în timp ce Catherine admira frumoasa natură hibernală. La ieșirea din orășel strada cobora spre lac și șerpua de-a lungul malului înghețat presărat cu boschete de sălcii și de ienupăr. Niște coline îndepărtate se profilau în amurg. Patinoarul se vedea de departe iar la răsărit apăruse discul palid al lunii.

Misterul acelui ceas și farmecul peisajului acționară asupra Catherinei trezindu-i în inimă niște ecouri tulburătoare. Rămase nemiscată cît timp bătrînul Hickey îi depuse pe cei doi pasageri ocazionali lingă un mic debarcader particular, adresîndu-le o droaie de sfaturi și de admonestări și recomandîndu-le mai ales să nu întîrzie la masă. Apoi își puse vehicolul în mișcare și se îndreptă către o căsuță albă care apăru după cotul drumului, în mijlocul unei mici livezi de meri piperniciți.

Era o clădire simplă și fără pretenții, în stil colonial, cu o fațadă *empire* fără nici un ornament. O clipă mai tîrziu mașina se opri în fața porții care se deschise imediat. Doamna Madden îi întinse mîna Catherinei. Aceasta o recunoscuse imediat pe mama lui Chris. Înaltă și slabă, semăna în chip izbitor cu fiul ei. Pe chip avea întipărită aceeași expresie liniștită ca și a lui Madden. Femeia degaja aceeași fermitate ce dezvăluia disciplina interioară căpătată după o viață plină de răbdare, constanță și bunătate. Uitîndu-se la Catherine cu o privire ciudat de profundă, în care se citea căldură și un cordial bun-venit, ea spuse, după salaturile de rigoare :

— Trebuie să fii înghețată. Intră repede și vino să te încălzești.

O pofti să urce o scară și o introduse într-o odaie. Un foc zdravăn ardea într-un șemineu olandez de fier și-și reflecta lumina pe căpătiul patului, pe frumoasele perdele, pe un greoi cufăr sculptat și pe scaunele masive.

— Sper că te vei simți bine aici, zise doamna Madden cu o jenă care-i merse Catherinei drept la inimă. Casa e foarte modestă fiindcă noi sîntem oameni simpli.

— Dar e încântător, totul e încântător, strigă Catherine.

Doamna Madden surise, un suris liniștit și rezervat care-i lumină obrazul grav. Păru să-și caute cuvintele pentru a-și exprima satisfacția. Dar probabil că-i fu greu să-și transpună sentimentele în cuvinte. Mai rămase o clipă în prag, se asigură că musafirei nu-i lipsea nimic, îi spuse că masa va fi servită în curînd și se retrase.

După o jumătate de oră, Catherine coborî în salon, o odaie lungă, strălucitor luminată, dînd spre hol și unde în acel moment, se înghesuia o mulțime de lume. Patinatorii se reîntorseseră și aduseseră cu ei numeroși prieteni și vecini. Catherine își făcu astfel o primă idee despre larga ospitalitate care se practică în casa din Lakeside.

Madden și Nancy stăteau în fața șemineului cu frațele și sora cu chipuri vesele pe care-i luase șoferul în mașină, și care acum se prezentară Catherinei sub numele de Luke și Betty Lou. Nu departe de ei stătea țeapăn în fotoliul său cu basculă, un bătrîn cu chip ridat, dar foarte spiritual, unchiul Ben Emmet, fratele doamnei Madden. În fața lui luase loc învățătorul de la școala din Graysville și sora sa. Apoi veneau Doc Edwards, scund și spătos, într-o manta groasă de pilot și Pop Walters, gras și chel, clipind din ochii plini de maliție. Se mai afla de asemenea și Sammy Bennet, nepotul lui Ben, al cărui nas era tot plin de pistru și care, la fel ca și Luke, purta pe piept insigna unui club. În sfîrșit, în ultimul rînd, douăzeci de băieți și fete în pulovere de culori deschise, cu obraji arși de vînt și cu privirea strălucitoare, sporovăiau și rîdeau.

Catherinei îi trebui destulă vreme pentru a face înconjurul întregii acelei societăți. Datorită doamnei Madden care își luă rolul foarte în serios, ea făcu totuși cunoștință cu fiecare. Toți erau oameni simpli, fără nimic frapant; îți dădeai imediat seama că munceau din greu pentru a-și câștiga traiul zilnic, dar toți manifestau o cordialitate spontană și sinceră care o impresionează pe Catherine în cel mai înalt grad. Alături de ei ea se simți imediat la largul său.

N-a avut prilejul să discute cu Nancy și cu Madden căci doamna Madden o luă de braț și toată societatea trecu în sufrageria vecină.

După acea călătorie lungă și acel duș de aer proaspăt, Catherinei îi era grozav de foame și mîncă cu multă poftă. În mijlocul unei asistențe atît de numeroase nimeni nu se putea ocupa în mod special de ea. Madden, care purta un pulover gri de polo, era așezat la capătul mesei, ocupat să dea mereu, din mînă în mînă, platourile cu mîncare ; Nancy avea o mutră aproape bosumflată. Cu țigara într-o mînă și cu furculița în cealaltă, fuma mîncînd, fără să dea vreo atenție sporovăielilor lui Sammy Emmet, așezat în dreapta sa. Mirată, Catherine își încruntă fără să vrea, sprîncenele. Dar cei doi vecini ai săi, Walters și scundul Doc Edwards, nu-i lăsară răgazul să reflecteze.

— Ia gustă din vinul ăsta de soc, domnișoară Lorimer, îi spuse Doc Edwards, foarte serios. A fost făcut chiar de Susan Madden. Nimic nu te încălzește mai bine !

Catherine gustă admirabilul vin aromat și-l găsi excelent. Se întoarse rîzînd spre bărbatul cel scund și zise :

— Ar trebui să-l iei cu dumneata cînd te duci pe la bolnavi. Trebuie să fie groaznic, să te afli tot timpul pe drum în anotimpul ăsta !

El o privi fără să priceapă apoi izbucni în rîs.

— Te înșeli, spuse el în sfîrșit, oamenii îmi spun „Doc“, dar eu nu sînt doctor în medicină. Țin pur și simplu, o mică farmacie în colțul străzii principale, lîngă biserica baptistă.

Catherine roși căci acea mică neînțelegere o făcea să se simtă prost. Dar el continuă liniștit și cu aceeași amabilă modestie : — Noi ăștia de pe aici, nu ne prea dăm aere, domnișoară Lorimer. Privește-l pe Chris Madden, a făcut o frumoasă carieră dar niciodată nu l-a uitat pe bătrînul său unchi Ben Emmet care-l ducea la pescuit pe vremea cînd nu era decît un puștan de șapte ani.

— Într-adevăr ? întrebă Catherine interesată.

— Da, de fiecare dată Chris venea în vizită aici la unchiul Ben. Și tare mă tem că Susan habar n-avea

cine-i plătea biletele de tren... Dădeau o raită pe la lacuri și ar fi trebuit să-l vezi pe puști cînd a pescuit pentru prima oară un crap mare.

Catherine își imaginează imediat scena, luntrea scăldată în soare și legănîndu-se sub briză, undița îndoindu-se sub greutate, peștele cu solzi argintii căzînd cu un zgomot surd pe scîndură, chipul copilăresc atîțat și totuși deosebit de atent al lui Chris. Își dădu dintr-o dată seama de legătura strînsă care exista între Chris și locul unde se născuse mama sa și înțelese de ce era el atît de cunoscut, de stimat și de iubit. Acum ajunsese „cineva“ și se bucura de mare succes ; și cu toate acestea la Graysville rămăsese băiețașul Susanei Emmet.

După masă se reîntoarseră în salon. La o masă se așezară jucătorii de bridge, iar la o alta se organiza o partidă de „Animal Crackers“, un joc grozav de animat. Cît despre Catherine, tînărul Sammy Emmet o rugă să-i prăjească cîteva nuci la foc.

Așezată în colțul șemineului, suporta nepăsătoare, veselie anturajului. La masa rotundă pe care o prezida Madden, vacarmul creștea. O dată sau de două ori i se păru Catherinei că tonul lui Chris trăda o voie bună simulată. Dar căldura o cufundă încet, încet, într-o somnolență binefăcătoare. După o jumătate de oră ea își luă discret la revedere de la doamna Madden și se strecură în odaia ei.

Nu după mult timp, intră și Nancy cu inevitabila ei țigară în gură.

— Ești mulțumită că ai scăpat ? întrebă ea.

— De ce „scăpat“ ? i-o întoarse mirată Catherine.

Nancy nu răspunse ci ridică nervoasă din umeri.

— Cum, Nancy, strigă Catherine, tu nu te simți bine aici ?

Nancy își încruntă sprîncenele.

— E frumos, scumpo... poate un pic comic.

— Comic ? repetă Catherine nedumerită.

Nancy făcu un semn că da. Văzu că mătușa ei n-o înțelegea și deveni agresivă.

— Sînt prea multe covorașe peste tot, prea multe rude sărace care mănîncă zgomotos și rîd din orice fleac. Și toți acei fruntași ai satului care pufnesc în rîs prin toate colțurile; și toate acele versete din *Biblie* de pe pereți, uite, cum ai și tu unul aici, deasupra patului.

— Țasta nu-i verset din *Biblie*, replică sec Catherine, ci un model de broderie și e foarte frumos lucrat.

— Văd și eu, continuă Nancy cu o nervozitate crescîndă, dar în orice caz situația mea aici n-are nimic comic. Încă o săptămînă și aș înnebuni! Toți cască ochii la mine fiindcă sînt actriță. De cîte ori îmi aprind o țigară toți mă privesc ca și cum aș săvîrși un păcat împotriva Sfîntului Duh! Nu există nici măcar un nenorocit de cinematograf în colțul ăsta pierdut de lume! De ce Chris nu ne-a prezentat plicticoasele lui neamuri la Cleveland în loc să ne fi adus în gaura asta? Dar slavă Domnului că poimîine ne întoarcem la New-York!

— Dar, Nancy...

— Ah, Catherine, te rog să mă ierți...

Nancy începu să regrete cele spuse. Gura îi tremura și ochii îi exprimară o sinceră mîhnire. — Știu că sînt insuportabilă. N-ar fi trebuit să vin aici decît după premieră. Mi-e necaz pentru Chris! Dar mi-am ieșit din fire. Adevărul e că am cu totul alte probleme în minte.

— Ce probleme?

— Piesa mea, evident! Nu-ți dai seama ce reprezintă această profesie pentru mine? Da, îl am pe Chris și sînt nebună de fericire cu el. Dar mai am și altceva... Am nevoie de succes, Catherine, de beția succesului!

Emoționată de vehemența acestor cuvinte, Catherine tăcu. Pentru prima oară își dădu seama de violența pasiunii pe care Nancy o nutrea față de teatru. Îndoieli serioase începură a-i da tîrcoale. Nancy aspira la glorie, fie, dar avea tot ceea ce-i trebuia pentru a o cuceri? Sigur că frumusețea, inteligența și talentul nu erau niște cusururi. Dar posedă oare acea calitate insesizabilă fără de care nu poți fi o mare artistă, profunzimea și soliditatea caracterului? Brusc, Catherine fu cuprinsă de spaimă. Îi era frică pentru Nancy.

— Dar te-ai gîndit Nancy, că ceri cam mult de la viață ? întrebă ea cu glas înăbușit.

— Poate, răspunse Nancy, dar am nevoie de acest succes !

Se apropie de Catherine, o sărută, îi făcu cu ochiul și dispăru din cameră.

Nemișcată, cu buzele strînse, Catherine rămase un moment în fața ferestrei. O frumusețe senină învăluia peisajul și ea se simți năpădită de pacea care domnea în acea mărunță comunitate de oameni sănătoși și liniștiți. Ar fi vrut să mai discute cu Nancy, s-o consoleze, s-o liniștească. Dar n-o făcu pentru că știa că acest lucru n-ar fi servit la nimic. Ea însăși se simțea încurcată și intimidată și cu un oftat, se vîrî în pat.

Capitolul XII

Cînd se trezi, soarele inunda odaia și atît în casă cît și afară, viața își reluase cursul. Zgomotul activității o stimulează. Sărind din pat își puse în grabă călduroasa ei rochie de lînă și coborî în sufragerie unde doamna Madden, Chris, unchiul Ben și tînărul Sammy tocmai se așezau la masă.

— Ei cum ! strigă doamna Madden al cărei chip străluci de plăcere. Nu ne-am închipuit că ai să cobori la micul dejun ! Nancy a cerut să fie servită în pat.

Catherine începu să rîdă.

— Într-o dimineață ca asta e cazul să te scoli din pat mai ales cînd ai perspectiva de a te duce la patinaj.

— Bine zis, declară Sammy luînd o clătită caldă de pe platou. Deci vii cu noi ?

Catherine se așează. Doamna Madden îi turnă cafeaua și Madden îi întinse slănina prăjită. Clătitele care — după spusele lui Sammy, erau o specialitate a doamnei Hickey — se dovediră a fi crocante și ușoare. Catherine era încântată. Ca și în seara precedentă, se lăsă furată de acea atmosferă de veselie firească și binevoitoare care-i încălzea inima. Își dădu seama că mama lui Chris era încântată și asta numai pentru simplul fapt că ea apăruse la prima masă a zilei.

Imediat după asta coborîră cu toții spre lac. Nancy încă nu dăduse semne de viață, dar Sammy care o adoptase pe Catherine, nu vru să accepte nici o întârziere. Descoperind sub hangar o frumoasă pereche de patine, o conduse spre malul lacului. Madden o însoți și el.

Dimineata era minunată. Catherine mergea între Sammy și Madden pe drumul înghețat și ar fi vrut ca acea plimbare să țină o veșnicie. Toți trecătorii îl cunoșteau pe Chris și-l salutau cu deferență. După tot ce observase și aflate în ajun, acum avea o viziune clară despre firea lui și-l judeca la justa sa valoare. Îi admira acel echilibru dintre bunătate și forță care explica atașamentul său față de tradițiile familiale ca și fidelitatea sa față de vechile prietenii.

La debarcader, Sammy îngenunche cu o grabă cavalierească și-i puse patinele. Apoi se lansară amîndoi, alunecînd ca două păsări pe suprafața înghețată. Madden care rămăsese pe mal, îi urmări cu privirea pînă cînd dispărură la o cotitură a golfului. Chipul său avea o înfățișare stranie. Îi plăcea patinajul cu toate că nu prea avusese ocazia să-l practice în decursul acelor ultimi ani. Ar fi vrut să-i urmeze pe cei doi... Poate că acesta să fi fost motivul din pricina căruia părea atît de abătut în timp ce se reîntorcea încet spre casă ca s-o aștepte pe Nancy.

Cînd Catherine și Sammy intrară, la rîndul lor, în casă, era aproape unu și jumătate. Dejunul se terminase desigur, de multă vreme, fiindcă pe masă nu se mai afla nimic iar casa era goală. Dar doamna Madden răspunse printr-un gest de înțelegere la scuzele lor.

— Nu vă faceți probleme, spuse ea rîzînd, v-am păstrat mîncarea la cald !

După cinci minute totul era gata și ea se așeză cu ei la masă, mulțumită să-i vadă mîncînd cu atîta poftă.

— Vă duceți să patinați și după masă ? îi întrebă ea. Catherine clătină din cap.

— Nu-mi mai simt gleznele. Și apoi Chris a spus ceva de o plimbare împreună cu toți pentru deseară. Se va aprinde un foc mare pe una dintre insule și aș vrea să fiu și eu de față.

Bătrîna doamnă ezită.

— Nu ți-ar face plăcere să iei ceaiul cu mine ? Către ora trei am întotdeauna apă fierbinte în samovar.

În salon domnea o liniște confortabilă. Într-un colț pendula își bătea tic-tacul ei solemn iar sfeșnicul de pe comoda de nuc, reflecta flăcările din cămin. Sammy se dusese cu Hickey în hambar ca să vadă niște căței abia fătați. Doamna Madden servi ceaiul apoi tăcu o vreme. În sfîrșit, după ce tuși ușor începu să vorbească întorcîndu-și privirea.

— Sînt fericită că ai venit, Catherine. Acum, cînd încep să îmbătrînesc, nu mai țin să fac noi cunoștințe. Dar cînd le fac, acest lucru are pentru mine o mare însemnătate.

Catherine nu răspunse nimic. Se simțea emoționată și ușor mișcată. Întinzînd mîna spre masă, doamna Madden luă un album gros, legat în pluș, plin cu fotografii. Majestuos și un pic ridicol, era unul din acele vechi albume de familie, amintire din zilele demult apuse și despre care Catherine își mărturisi fără să vrea, că probabil ar fi provocat ironiile lui Nancy. Dar în glasul doamnei Madden nu exista nimic care să prilejuiască vreun suris atunci cînd adăugă :

— Iată o fotografie veche a lui Chris. Mie mi se pare bună.

Catherine luă albumul deschis pe care i-l întindea doamna Madden și ochii îi căzură pe fotografia îngălbenită de vreme a unui băiețel de șase sau șapte ani, în pantaloni scurți, pe cap cu o pălărie veche de pai dată

pe spate. Da, era într-adevăr Chris. Catherine i-ar fi recunoscut la orice vîrstă ochii întunecați care o priveau din acel chip de copil cu un aer de serioasă interogare. De atîta tandrețe i se puse un nod în gît. Își reținu cu un mare efort lacrimile smintite care îi năvăleau sub pleoapele coborîte.

— O fotografie mică și încîntătoare spuse ea. Trebuie să i-o arăți lui Nancy !

— A văzut-o, răspunse încet mama lui Chris.

Catherine își ridică ochii spre ea dar și-i întoarse imediat. Surprinsese în privirea celeilalte femei o expresie plină de îngrijorare care-i străpunse inima.

— E o prostie din partea mea să vorbesc astfel, continuă doamna Madden și mai încet, dar aş dori atît de mult ca Chris al meu să fie fericit...

— Va fi, răspunse Catherine.

— Nancy e o fată încîntătoare, reluă doamna Madden cu o voce stînjinită, dar mi-e greu să-mi închipui că e actriță. E adevărat că eu sînt foarte demodată...

— Totul se va aranja cît se poate de bine, o întrepruse cu căldură Catherine.

— Am vorbit despre acest lucru ieri seară, reluă cu gravitate doamna Madden, în vreme ce dumneata erai afară. Nancy pare foarte hotărîtă să nu abandoneze teatrul nici după ce se va căsători cu Chris. Ne-a ținut în legătură cu acest lucru, o adevărată conferință. După spusele ei, o femeie din zilele noastre poate perfect de bine să fie măritată și să-și continue cariera de artistă ; dar poate că ideile au evoluat ; trebuie să dăm dovadă de indulgență. O iubesc mult pe Nancy. Și aş vrea ca fiul meu să fie fericit cu ea.

— Va fi, afirmă Catherine cu convingere. O cunosc pe Nancy ; e încă foarte tînără dar are o fire foarte dreaptă. Și, serios vorbind, nu cred să mai rămînă multă vreme în teatru. De îndată ce va vedea că nu e o mare stea, își va lua adio de la scenă pentru a nu mai fi decît o bună soție. S-o lăsăm în apele ei și totul se va aranja de la sine.

— Să sperăm, oftă doamna Madden cu aceeași expresie gravă și calmă în ochii ei, gînditori.

Discuția fu întreruptă de doamna Hickey care aducea o farfurie cu prăjituri calde ; pe urmă nici Catherine nici doamna Madden nu mai reveniră asupra acelui subiect.

După-amiază Catherine nu mai ieși din casă. Prevedea că plimbarea anunțată pentru seara va fi destul de obositoare. Invitații fură și mai numeroși, decât în ajun și nu s-a mai pierdut timpul cu masa. Toți erau grăbiți s-o pornească la drum și, către ora opt vreo douăzeci de persoane se îndreptară vesele către lac. Madden se afla printre ele. Nancy dimpotrivă, refuzase să vină, jurînd pe ce avea mai sfînt că numai vederea unei perechi de patine ar face-o să înnebunească. Voia — susținea ea — să rămînă acasă și să lucreze.

La debarcader, odată patinele încălțate, toți se luară de mîna, cu brațele cruciș și lungul lanț de oameni se îndepărtă în lumina blindă a amurgului. Înaintau în ritm regulat sub vraja nopții care se lăsa. Luna, foarte sus pe cer, părea un enorm lampion ce-și proiecta pe gheață razele de argint. Înspre sud, acoperișurile familiare ale satului scînteiau sub chiciură. Spre răsărit, lanțurile de munți alcătuiau un pod imens ce părea să ducă spre sălașul zeilor. În fața patinatorilor, lacul înghețat își întindea cît vedeai cu ochii, oglînda lui întunecată, netedă ca marmora și plăcută ca agata.

Gîfiînd, Catherine despica spațiul. Patinase adesea pe bălțile din împrejurimile Londrei unde plutește întotdeauna o ușoară ceață și unde nu te joci cu gerul. Dar niciodată nu întîlnise o întindere asemănătoare, un aer atît de pur, o gheață ca aceasta lipsită de orice urmă și de orice pată de murdărie. Bucuria îi năpădi inima. Ușorul scrișnet al patinelor îi răsuna în urechi ca o muzică. Vîntul îi biciuia obrajii, făcea să-i zboare capetele fularului și-i biciuia sîngele. Simțea un fel de amețeală asemănătoare cu cea pe care ți-o provoacă șampania.

În sfîrșit ajunseră la insulă, o mică ridicătură de pămînt aflată la cinci mile în larg, acoperită de tufișuri uscate și de sălcii scunde. Peste cîteva minute marele rug pregătît dinainte, era în flăcări. Patinatorii alcătuiră un cerc mare în jurul focului. Termosurile fură scoase și

paharele cu cafea sau cu lapte cald circulară din mînă în mînă. Cu aerul că dezgroapă o comoară, Betty Lou scoase din manșonul de blană un pachet de biscuiți. Apoi Andy Dunn, slujbaş la marele bazar local, își luă acordeonul. Cîntă vechi cîntece populare, toate impregnate de tandrețe și de reverie : *Swanee River*, *Aunt Dinah* sau *Uncle Ned*. Catherine contempla în jurul ei chipurile cîntăreților luminate de reflexele jeraticului și pentru a doua oară în ziua aceea, își simți ochii umplindu-i-se de lacrimi. Ar fi dorit din toată inima ca Nancy să se fi aflat acolo. Simțea domnind între toate acele ființe reunite astfel, o solidaritate mută și profundă, acea fraternitate care-i unește pe pămînt pe toți oamenii de bună-voință. Brusc începură a intona cu toții un cîntec mai gingaș decît toate celelalte : era *Juanita*. Catherine nu se mai putu abține : se simțea de-ai lor și începu să cînte împreună cu ei. Totodată aruncă o privire furișă spre Madden și văzu că o privea fix. Toată ziua și chiar după sosirea sa abia îl văzuse. Dar în acel moment surprinse pe chipul lui o expresie de tulburare stranie și profundă. O privea ca și cum i-ar fi fost greu s-o recunoască sau ca și cum o vedea pentru prima oară în viața sa.

După ce oamenii terminară de cîntat, se înstăpîni o lungă tăcere, fiecare dîndu-și seama că repertoriul se terminase. Atunci se ridicară și rîsetele și sporovăiala reîncepură cu și mai multă vigoare ca înainte. Brusc Catherine îl zări pe Madden în picioare, alături de ea.

— A fost foarte gentil din partea ta, îi spuse el cu o voce ciudat de schimbată, să ni te alături astfel !

— De ce nu ?

Catherine începu să rîdă dar în rîsul ei se simțea un pic de spaimă. — Numai că nu izbutesc să cînt două note ca lumea !

— Ce importanță are asta ? replică el. A fost foarte bine.

Cînd își dădură din nou mîinile pentru a se înapoia pe mal, Madden rămase lîngă ea. Mîinile sale în mănuși de lînă aspră, le strînseră pe ale ei cu o dulce fermitate. Tot timpul cît au traversat lacul, Chris abia dacă a rostit cîteva cuvinte. Cînd au intrat în casă, i-a aruncat o

privire scurtă, apoi și-a întors repede ochii și, cu o voce seacă i-a urât noapte bună.

Totuși Chris nu s-a culcat. Părăsindu-i pe ceilalți s-a strecurat în livadă unde sub lumina lunii, merii își răsuceau cu gesturi grotești, ramurile noduroase și trunchiurile pustiite. Rămase un moment încremenit. Apoi mașinal încercă să-și aprindă pipa ; dar aceasta se stinse imediat și el, fără să-și dea seama, o ținu mai departe între dinți. Brusc, în dosul perdelelor din odaia Catherinei, se aprinse lumina. Cu răsuflarea tăiată, Madden își aținti privirea asupra ferestrei. Apoi își sprijini fruntea de scoarța rece a unui arbore. Chipul său, sub lumina pală a lunii, părea tot atît de răvășit ca și trunchiurile bătrîne și zbîrcite care-și proiectau umbrele în jurul său.

Capitolul XIII

Catherine se afla din nou la New-York. Era luni și nu trecuseră decît trei zile de cînd coborîse în gara *Grand Central*. Dar cele trei zile i se păruseră o veșnicie. În zgomotul marelui oraș care o asurzea din nou, zilele petrecute la Graysville îi lăsaseră amintirea unui vis îndepărtat și foarte plăcut.

Nancy și Madden se reîntorseseră și ei. Bertram încheiasă contractul cu *Imperial Theater* și repetițiile începuseră. Hotărînd să-și amîne călătoria la Cleveland pentru a-i face plăcere lui Nancy, Madden se instalase din nou la hotelul *Waldorf*. În zilele care urmară, Catherine nu-l mai văzu deloc fiind lipsită în egală măsură, și de compania nepoatei sale. Deși Nancy era cu totul acaparată de teatrul și de repetițiile ei, Madden n-o părăsea aproape

niciodată. O conducea la prînz, după-amiaza și seara în restaurantele cele mai elegante și-i îndeplinea toate capriciile. Nancy se pusese pe treabă cu un zel de ocnaș, dar între timp se arunca orbește în plăcerile vieții mondene. Așa se face că pentru joi seara aranjase să se ducă într-un local de noapte împreună cu Madden și Catherine.

Catherine nu ținea cîtuși de puțin să meargă cu ei dar cedă pentru a-i face plăcere lui Nancy. Încearca să-și concentreze toată energia asupra afacerilor. Era obsedată de gîndul că trebuia să vîndă neapărat miniatura și aștepta sosirea lui Brandt. Neliniștea — își dădea seama de acest lucru — îi punea nervii la grea încercare. Cînd sosi ziua de joi, se simți iritată și surmenată. Un singur lucru era clar în ochii ei, chiar prea clar : dorința intensă pe care o simțea să-l revadă pe Madden. Seara, cînd se întîlniră, ea fu speriată de schimbarea care se operase în el. Părea slăbit și îmbătrînit și ochii îi era înconjurați de cearcăne vinete.

Întîlnirea a fost ciudată. Încîntătoarea lor prietenie, amintirea ceasurilor petrecute la Londra și în timpul primei părți a traversării oceanului, apoi noaptea în care patinaseră alături pe lacul din Graysville, toate acestea păreau că se șterseseră din mintea lui. Atitudinea sa trăda o rezervă aproape dureroasă. Nu se uita la ea ; iar cînd îi întinse mîna, aceasta era de gheață. Pentru Catherine momentul a fost crud. Cît despre Nancy era mult prea preocupată de ea însăși pentru a observa ceva.

Rămaseră cîteva minute în holul hotelului. Discuția lîncezea. Madden ieși pe trotuar și opri un taxi. Cînd ajunseră la localul de noapte, sala era plină, dar ei aveau rezervată o masă. Catherine a fost din nou mirată de ușurința cu care Madden — pe care-l revedea în amintirile sale în mijlocul unor oameni fruști și simpli, îmbrăcat cu un pulover de lînă — știa să dea ordine. Comandă un magnum. Cu toată șampania, discuția continua să treneze. Din fericire și la puțină vreme după intrarea lor, luminile se stinseră pentru primul număr din programul de cabaret. Apoi apăru

Daisy Jervis. Înaintînd sub strălucitoarea lumină a reflectorului către microfonul instalat în mijlocul scenei, începu să-și cînte repertoriul. Era o artistă cunoscută atît la radio cît și la cabaret. Nu era frumoasă dar debordanta sa vitalitate exercita o adevărată fascinație.

Nancy o asculta cu o atenție susținută și cu o înclinare spre critică proprie meseriei. Cu toate că nu se putuse sustrage ambianței, Catherine nu-și putea lua ochii de la profilul lui Madden. Sub lumina care cădea de pe scenă, părea parcă și mai slab și mai răvășit. Fuma fără încetare și degetele care-i tremurau erau îngălbenite de tutun. Catherine nu observase pînă atunci acest lucru. Să fi fost semnul unei preocupări secrete ce părea să se fi abătut pe neașteptate asupra lui? Madden evita mereu s-o privească. Buzele îi erau strînse iar gura încremenise într-o expresie de mohorîtă descurajare.

Numărul se isprăvi și Nancy, care nu observase nimic, își bău șampania făcînd cîteva remarci privitoare la vecinii din jurul mesei lor. Îi recunoscuseră pe cei mai mulți dintre cei „zece mii“ din înalta societate new-yorkeză și în oricare altă circumstanță micile schimonoseli pe care le făcea cu mine de superioritate, ar fi avut efectul unei satire foarte amuzante. Apoi brusc făcu un semn din mîină spre un colț al sălii unde descoperise cîțiva prieteni din trupă.

— Bertram e aici, Catherine! spuse ea. Cu John și Sydney. N-au nici pe departe un loc atît de bun ca al nostru! În sănătatea ta, Chris.

Daisy Jervis intonă un nou cîntec, o melodie răgușită de pe Broadway, toată în disonanțe brutale și în sincopă bruște. Era atracția principală a numărului ei și toți o ascultau într-o tăcere profundă. Vocea aspră a cîntăreței reda admirabil ritmul pătrunzător și trenant al vieții străzilor și reflecta în același timp toate cruzimile și toată strălucirea vieții moderne.

Catherine se simți cucerită. Nu se putea sustrage de sub influența acelor cadențe accentuate. Cîntecul îi făcea rău simțînd cum i se strînge inima. Aruncă o privire în sala supraîncălzită strălucind de flori și de

bijuterii. În mijlocul aceluia lux provocator, printre decorațiunile exotice și sticlele foarte scumpe, se afla o întreagă omenire parfumată și îngrijită, încremenită în rochii de mătase sau cu plastroane scrobite, bărbați cu chipuri viclene și dure, capete de femei fardate ca niște măști și de o frumusețe aproape metalică.

O mare descurajare puse stăpînire pe ea simțînd o nevoie intensă de evadare. Fără să vrea revăzu Graysville și peisajul frumos de la Vermont, se gîndi la tot ceea ce putea să-i ofere viața, simplu și frumos, la aerul proaspăt, la o hrană sănătoasă și la limpezile orizonturi cîmpenești. O cuprinse o nostalgie dureroasă cum nu mai simțise încă niciodată în viața ei. Ar fi vrut să scape din acel decor artificial și să-și sfîrșească zilele într-o retragere liniștită. Aceeași nostalgie, își spuse ea trebuie s-o fi resimțit și Lucie de Quercy cînd, după ce asistase la festivitățile de la Curte, aflate despre moartea iubitului ei și-și văzuse fericirea distrusă.

Luminile se reaprinseseră. Catherine nu putu să-l vadă pe Madden fiindcă își ascunsese fața în dosul mîinii, dar Nancy scoase un strigăt de entuziasm.

— Femeia asta este epatantă ! E într-adevăr un număr senzațional !

Catherine bău o înghițitură de apă cu gheață. Exclamația lui Nancy aproape că-i făcu rău. Tot ceea ce o înconjură i se păru mult prea găunos și prea van. Spre marea ei ușurare un garçon se apropie în aceeași clipă de masă pentru a anunța că miss Lorimer era chemată la telefon. Catherine se scuză, se ridică și-l urmă. După plecarea ei se lăsă o tăcere ciudată.

— Catherine nu-i în apele ei, remarcă în sfîrșit Nancy. Toate astea nu-i spun nimic.

— Nu, repetă Madden care se juca distrat cu o furculiță, aceste lucruri nu-i spun nimic.

— Sărmana ! zise Nancy. Și face un astfel de efort ! Madden îi aruncă a privire rapidă.

— S-a jertfit destul pentru tine, nu-i așa ?

— Oh, da, firește, replică Nancy, și se poate spune că a făcut-o din toată inima.

Madden se îndreaptă de spate. Ridicându-și capul își turnă un nou pahar cu șampanie și-l bău dintr-o sorbitură. Apoi se sprijini cu coatele pe masă.

— Ascultă Nancy, declară el pe un ton grav, vreau să-ți spun ceva. De când ne-am întors de la Graysville, m-am tot gîndit. Socot că va trebui să ne căsătorim imediat !

— Dacă tu vrei... răspunse Nancy cu un ușor suris. Ochii întunecați ai lui Madden n-o părăseau.

— Vreau să spun că într-adevăr imediat ! Trebuie să isprăvim odată ! Ne vom căsători în ultima zi a săptămîinii viitoare.

— Și de ce, Chris ?

— Cum de ce ? Mă iubești, nu-i așa ?

— Știi bine că da.

— Atunci ne-am înțeles. Sîmbătă, în 8, după ce mă întorc din Cleveland. Iar prima reprezentație a piesei tale va fi înainte.

Insistența din glasul lui o mișcă. Își lăasă ochii în jos.

— Bine, dragă, murmură ea. Ne-am înțeles. Să știi că sînt într-adevăr foarte fericită. Închipuie-ți că la Graysville eram tulburată la gîndul că-mi vei cere ca înainte de nuntă, să părăsesc teatrul.

— Ai fi făcut-o ?

Ea făcu semn că da.

— Poate că n-aș fi făcut acest lucru numai din propria mea pornire fiindcă am avut impresia că profesia mea nu era văzută cu ochi buni de ai tăi. Și totuși, dragul meu, teatrul reprezintă pentru mine atîtea lucruri...

Ochii săi care-l priveau cu tandrețe, reflectară în acel moment o emoție reală.

— De-abia am debutat. Dar voi arăta de ce sînt în stare, vei vedea ! Și nu cu roluri imbecile în farse idiote ci cu creații adevărate : Ibsen, Shaw, Shakespeare. Într-o zi Chris, voi juca rolul Ofeliei și ți se va tăia răsuflarea. Știu că pot și trebuie să ajung să-l joc ! Vreau să fii mîndru de mine. Ah, dragule, e teribil să ai în sînge o astfel de vocație ! E tot atît de puternică precum e și dragostea mea pentru tine. Nu pot face nimic. Nu voi putea renunța niciodată la teatru. Și de ce aș face-o ?

Dragostea noastră este înțelegătoare. Și apoi trăim în secolul douăzeci, nu-i așa? Nu există nici un motiv pe lume care ar putea să mă împiedice să te am alături de mine continuându-mi cariera. Cunoști tu vreunul, dragule, spune?

Această declarație făcută pe un ton de patimă neașteptată îl tulbură profund pe Chris. Continuă să-și țină privirile în jos, dar îi apucă mîna, pe deasupra mesei, și i-o strînse.

— La început nu te-am putut înțelege, Nancy, dar acum te înțeleg. Credeam că nu ai pentru teatru decît o toană trecătoare. Dar te rog să mă crezi că dacă poți pune de acord măritișul și cu cariera ta, voi fi cît se poate de mulțumit.

Urmă o tăcere.

— Oamenii au avut întotdeauna discuții în problema căsătoriei și a carierei. Dar, noi, noi vom ști s-o rezolvăm, nu-i așa, Chris?

— Da, vom ști.

— Îți mulțumesc, Chris, murmură ea. Dragostea mea pentru tine va spori și mai mult.

Tăcură din nou apoi ea întrebă :

— Dar tu, dragule, mă mai iubești la fel ca înainte?

El se uită la ea cu o privire calmă și limpede.

— Da, răspunse, te iubesc, Nancy, Nu ți-am mai spus-o de o sută de ori?

Cînd Catherine se întoarse ei vorbeau de lucruri indifferente. Se făcuse tîrziu. Orchestra cîntă una din acele bucăți antrenante care anunță în general sfîrșitul spectacolului. Pentru prima oară în decursul acelei serii, Madden o privi pe Catherine în ochi. Părea să-și fi regăsit echilibrul și o întrebă pe un ton amabil :

— Vești bune, sper...

Catherine surîse.

— Era Breuget. L-a chemat Brandt de la Chicago ca să se întâlnească cu el. A primit fotografiile pe care i le-am trimis, miniatura mărită, în culori, și s-a ambalat imediat. Vine mîine cu avionul la New-York și ne vom întîlni la ora trei. N-am decît să-i înmînez miniatura și afacerea e încheiată.

— Nemaipomenit!

Nancy își strigă satisfacția peste masă. Chipul îi strălucea ca și cum ar fi fost vorba de propria sa fericire.

— Te felicit, dragă! Ah, cât sînt de mulțumită!

— Da, era o piatră care-mi stătea pe inimă, adăugă Madden.

— Și mie la fel, zise Catherine.

Muzica încetă. Era ceasul două dimineața și oamenii se ridicau să plece.

— Cred, declară Madden, că vom merge cu toții să ne culcăm.

— Ești nebun, dragule! E încă prea devreme. Trebuie să sărbătorim evenimentul!

Și Nancy se înfășură în blană.

— Să mergem la Longchamps, să mîncăm un sandviș cu Bertram și compania.

O umbră trecu peste chipul obosit al lui Madden, dar își reveni repede. Catherine nu avea cîtuși de puțin dorința de a mai prelungi seara. Vru să spună ceva dar renunță. În vestibul îl găsiră pe Bertram și pe ceilalți. Leslie, Jean Marks și Gloria Bishop li se alăturară și, contemplînd imaginea impresionantă pe care o alcătuia grupul lor în geamurile mari, Nancy se simți măgulită în orgoliul ei. După asta, Catherine nu mai avu ocazia să discute cu Madden.

A doua zi acesta plecă la Cleveland.

Capitolul XIV

Către ora trei după masă, Catherine se duse la birou unde Brandt urma să vină s-o vadă. Afară ploua ușor. Contrar obiceiurilor sale, Catherine luă un taxi și în vreme ce mașina străbătea

încet străzile, gîndurile sale păreau la fel de tulburi, de cenușii și de încurcate ca și norii grei ce se tîrau pe cer. Revedea într-un soi de talmeș-balmeș, toate scenele din noaptea trecută, clubul, pe Daisy Jervis, oamenii de la Longchamps, pozele dezinvolve ale lui Nancy și chipul de piatră al lui Madden.

Pe urmă, cu o perfectă luciditate, evocă imaginea lui Chris care, după mai multe săptămîni de trîndăveală cu care nu era obișnuit, plecase la Cleveland pentru a se apuca de munca lui de toate zilele. Îl vedea coborînd din tren, cu servieta în mînă, cu gulerul ridicat, cu pălăria cu borurile lăsate. Pe urmă se oprea să contemple cu privirea lui sumbră și serioasă, făbrițuța care-l ajutase să facă avere, unde toți — funcționari, muncitori, slujbași și reprezentanți — se grăbeau să-i ureze bun sosit.

Pe ce anume se baza ea pentru a reconstitui acea scenă, n-ar fi putut spune, dar era convinsă că nu se înșela, că lucrurile se petreceau aievea ca și cum ar fi luat ea însăși parte la acele evenimente.

Oftă și încercă să se smulgă din gînduri pentru a-și concentra forțele care-i rămîneau, în vederea întîlnirii sale cu Brandt. De îndată ce va fi vîndut miniatura, putea să se întoarcă imediat în Anglia. A doua zi după premiera lui Nancy, nimic n-o mai reținea la New-York. Madden și Nancy nu vor mai avea nevoie de ea. În timpul lunii lor de miere, își spusese ea cu puțină amărăciune, n-ar face decît să-i deranjeze.

Un fior ușor o străbătu cînd coborî din mașină și traversă strada prin ploaie. Breuget o aștepta în biroul ei, o modestă cămăruță exact atît de mare cît să cuprindă un secreter, un radiator electric și două scaune. Breuget era nervos și ea băgă imediat de seamă, cu toate că chipul său slab, cu profil de vultur, afișa o politicoasă nepăsare. Îi pregătise o cafea pe micul lui reșou pe care i-o servi cu mari aere solemne dar totodată hazlii și mișcătoare; cafeaua i-o servise împreună cu cîțiva biscuiți. Ea primi totul cu recunoștință.

În timp ce-și bea cafeaua îl observa pe bătrînul Breuget, chipul lui caracteristic, costumul care purta

urma numeroaselor călcături și ale cărui tivuri erau foarte roase, cămașa de o albeață impecabilă dar care lăsa să se întrevadă, sub gulerul înalt și scrobit, câteva cîrpituri executate cu grijă, pantofii atît de bine dați cu cremă încît crăpăturile pielii aproape că nici nu se observau. Se simți cuprinsă dintr-odată de o nesfîrșită milă. Nu-i dăduse niciodată o atenție deosebită lui Breuget, doar atunci cînd era vorba de afacerile sale, dar acum simțea față de el un sentiment cu totul nou, cel al compasiunii umane, căci citea clar în el povestea unei lupte îndelungată împotriva prăbușirii, a unui efort disperat pentru a-și apăra onorabilitatea mediocrei sale existențe.

— Dacă vom reuși, spuse ea pe neașteptate, vom încerca să-ți ameliorăm puțin și situația dumitale.

Breuget roși pînă la rădăcina puținelor sale fire de păr cărunt.

— O, nu, domnișoară Lorimer.

— Ba da, ba da, Breuget, replică ea pe un ton hotărît.

El o privi cu un aer timid apoi se uită în altă parte.

— Mulțumesc, domnișoară Lorimer, mulțumesc mult, bolborosi el.

Apoi tăcură. Breuget își scoase ceasul, un ceas lucrat în stil Louis-Philippe, din aur și email, o amintire din vremurile sale bune.

— Sper că domnul Brandt va veni...

— Nu e încă ceasul trei ?

— Ba da, domnișoară Lorimer, e trei fix.

— Nu te neliniști, Breuget.

Îi adresa un surîs amical și încurajator.

— Vă rog mult să țineți la preț.

Ea își închipui că acesta era motivul nervozității bietului om.

— O, nu din pricina asta sînt nervos. Din pricina dumneavoastră. E vorba de o afacere atît de importantă...

Se întrerupe ridicînd ușor din umeri.

— Brandt va accepta prețul.

Chatherine, vorbea pe un ton de deplină certitudine. — După tot ce-a declarat... Doar îl cunoaștem, nu-i așa ? Își tine întotdeauna cuvîntul.

Urmă o nouă tăcere în timpul căreia amîndoi se gîndiră la faimosul lor client. După expresia Catherinei, Brandt știa ce voia și obținea întotdeauna cîștig de cauză. Era un om scund, negricios și bondoc care-și ascundea privirea pătrunzătoare după niște ochelari și care realizase o avere fabuloasă prin abila combinație a două meserii : transporturile și comerțul cu lemn de construcție. În întreaga țară, numele său evoca un extraordinar spirit de afaceri. Istoria realizărilor sale, de la imensul șir de depozite de lemn din Nord-Vest pînă la acel nou Institut de chimie pe care tocmai îl ridicase la San-Francisco, în scop umanitar, aproape că ținea de legendă ; numărul comorilor adunate în castelul său spaniol, în palatul din Veneția și în marea casă în stil baroc din împrejurimile Key West-ului, costau sute de milioane. Din persoana sa se degaja o asemenea vitalitate încît era de ajuns doar să te gîndești la el pentru a avea sentimentul prezenței sale. Catherine tresări cînd observă, trezindu-se din gîndurile sale, că era tot singură cu Breuget. Ceasul bătrînului, cu tic-tacul său nemilos, arăta acum trei și un sfert.

— Nu vi se pare nemaipomenit, domnișoară Lorimer ? întrebă Breuget dregîndu-și glasul. Nu credeți că ar trebui să-i dau telefon ?

Catherine făcu semn că nu.

— Să nu-l grăbim. Dacă nu e reținut pe undeva mai are timp să vină. Dacă nu, ne va suna el.

— Bine, domnișoară Lorimer.

Breuget nu mai putu totuși să îndure tensiunea așteptării. Strecurîndu-se în magazin, se postă în dosul ușii de la vitrină de unde putea supraveghea o parte din stradă. Catherine, sprijinită în coate, stătea nemișcată. Pîndea zgomotele de la intrare, dar numai vacarmul străzii și strigătele vînzătorilor de ziare ajungeau pînă la urechile ei. Acele strigăte, n-ar fi putut să spună de ce, o enervau într-un mod inexplicabil. În aceeași clipă Breuget se năpusti spre ea cu un jurnal în mînă. Avea

un aer rătăcit ca și cum ar fi primit o lovitură violentă în cap. La început i-a fost cu neputință să scoată vreun cuvânt. Gîfîind, cu o privire înnebunită, cu chipul alb ca creta pe care se vedeau două pete roșii în obraji, rămase încremenit în prag.

— Citiți, domnișoară Lorimer, strigă el în sfîrșit, cu o voce întretăiată, citiți...

Ea sări cuprinsă de o spaimă cumplită.

— Ce s-a întîmplat ?

— Brandt a... nu... nu va mai cumpăra miniatura.

Vocea îi pieri. Trăsăturile i se crispară și se prăbuși pe un scaun izbucnind în plîns.

Catherine îi smulse ziarul din mîină și un titlu mare, pe prima pagină, o informă că Brandt își găsise moartea, împreună cu alți zece pasageri, într-un accident de avion.

Capitolul XV

Catherine părăsi biroul clătinîndu-se ; pornind la drum prin ceața deasă nu avea decît o singură dorință : de a nu vedea și nu auzi pe nimeni, de a rămîne singură cu amărăciunea sa. Cu capul țeapăn, cu ochii încremeniți și goi, coborî strada ; traversînd Madison Square, ajunse printr-un soi de instinct obscur, într-un loc pustiu din Central Park. Mai rătăci vreo cîteva minute, apoi se prăbuși pe o bancă, aproape de lacul înghețat și luptă cu disperare pentru a pune puțină ordine în ideile sale.

Vestea sfîrșitul tragic al lui Brandt o năucise și o amețise. Îl simpatizase. Omul se arătase întotdeauna absolut ireproșabil în toate problemele de afaceri ; și

prin halo-ul acelei imense averi, ea descoperise o fire simplă și foarte generoasă ; luase obiceiul de a-l considera nu numai ca pe un Mecena, ci ca pe un prieten adevărat. Și acum murise...

Nemișcată și singură în fundul marelui parc pustiu, Catherine se simțea complet părăsită. În palida lumină a apusului, contururile edificiilor și ale monumentelor apăreau ca un simbol al unei civilizații puternice și debordând de viață. Dar ea, ea era singură. Cîțiva copii trecuseră prin fața ei, spre lac, dar plecaseră de multă vreme, nelăsînd pe gheață decît zgîrieturile și arabescurile patinelor lor. La adăpostul unei mici insulițe, cîțiva pui de lișită, cu aripile coborîte, stînd pe labelle depărtate, se lăsaseră în voia liniștitelor lor meditații. Luminile de pe alei alcătuiau un lanț infinit care se pierdea departe, în neant. Totul nu era decît umbră, spaimă și tăcere.

Încet, încet, avu o privire mai clară a situației sale. Era pierdută. Odată cu dispariția lui Brandt, șansele de a vinde miniatura, repede și cu preț bun, dispăruseră. Pentru a face față datoriilor, trebuia să adune tot ce mai avea : stocurile, creanțele, comenzile, să renunțe la situația sa socială, odată cu renumele de care se bucurase. Putea să se socoată norocoasă dacă măcar cu acest preț putea să evite rușinea falimentului. Dar oricum, era învinsă și ruinată. Acesta era sfîrșitul carierei sale, lamentabila prăbușire a edificiului pe care-l înălțase cu atîta trudă.

O durere ascuțită îi străpunse inima cînd își aduse aminte de toate speranțele sale atît de repede năruite, de dulcea ameteală a efemerului său succes... Totul se prăbușise, risipit ca cenușa în vînt.

Apoi se gîndi la cei pe care-i tîra după ea în nenorocire, și tulburarea îi sporî, Walters și domnișoara Muller, Breuget, ah, sărmanul Breuget, și mai ales mama sa care vor îndura aspra lovitură a ruinei sale. Singură Nancy — Domnul fie lăudat — nu mai avea acum nevoie de ea. Dar toți ceilalți ! Îi era îngrozitor de greu să se gîndească la faptul că toți vor suferi din pricina ei. Sigur că va continua să muncească și deși era încă

tînără își va găsi refugiul într-o activitate alcătuită din eforturi continuie, din implacabile renunțări și din scrupule constante, fidelă acelei concepții de viață care la ea, era o moștenire a puritanismului patern. Dar va mai izbuti vreodată să-și recunoască o poziție analoagă cu cea pe care o pierduse ? Alții — și se gîndea la Bertram — erau în stare să piardă liniștiți, o avere și s-o refacă într-un an. Ea nu era ca acei oameni. Drumul stelei sale era guvernat de niște legi severe : dacă se prăbușea, nu se va mai ridica niciodată. În ultima vreme, fusese tot timpul obsedată de un straniu sentiment de neputință ca și cum ar fi fost lăsată pradă, fără nici o apărare, loviturilor soartei. În această clipă își dădu parcă și mai bine seama de destinul ei. În concluzie, nu era decît o biată femeie, dezarmată, care ar fi avut atîta nevoie de un braț viguros menit s-o susțină, de protecția unei voințe mai puternice.

Pradă chinurilor tristeții și disperării, se simți ispitită să-și pună capăt vieții. Ar fi fost atît de ușor să se lase să cadă în sumbrele și primitoarele profunzimi ale uitării... Un simplu pas greșit în fața unei mașini, un accident banal și ar fi scăpat de toată mizeria, ar fi adormit pentru totdeauna și în curînd nimeni nu s-ar mai fi gîndit la ea.

Dar chiar în același moment avu o tresărire de luciditate și respinse toate acele imagini care-i apăreau ca o scăpare. Curaj ! Acest cuvînt fusese întotdeauna deviza vieții sale. Numai curajul conta și în fața acelei înfrîngerii, avea mai mult ca niciodată nevoie de energie. Ridicîndu-se dintr-un salt, își strînse bine mantoul pe șolduri și se îndreptă cu pas hotărît, spre hotel.

Nancy care tocmai se pregătea să se ducă la repetiție, îi ieși înaintea și-i înconjură gîtul cu brațele.

— Catherine, scumpo, strigă ea, sînt îngrozitor de tristă ! Citise știrea în jurnale și continuă cu glas precipitat : — Trebuie totuși să speri că nu e totul pierdut ! Ce ghinion ! Dacă măcar s-ar fi întîmplat după ce-ar fi cumpărat miniatura și nu înainte !

Catherine își regăsi complet stăpînirea de sine. Răspunse cu calm :

— Brandt a murit și te-aș ruga să nu uiți acest lucru.

— Evident, scumpo, zise Nancy.

Apoi ezitînd, adăugă : — Sigur, ăsta e felul tău de privi viața.

Mai întîrzie un moment, o copleşii pe Catherine cu dovezi de simpatie și cu cîteva cuvinte gentile, o pofti să stea pe un scaun, îi oferi un cocktail și o țigară și o obligă să mănînce ceva. Dar toate acestea erau doar de suprafață ; în fond, ardea de dorința de a alerga la teatru, de a lua parte la repetiție și de a se reîntoarce la micile sale treburi personale. În sfîrșit, fugi, cu un mic gest de tandru regret.

Catherine își simțea gîtul prea strîns pentru a putea mînca ceva. Ceru să i se aducă un pahar cu lapte cald și-l bău cu două pastile de somnifere. Somnul era acum pentru ea unicul întăritor. Dezbrăcîndu-se, se culcă imediat. Sub efectul drogului, adormi profund dar în vis, un stol de imagini confuze și grotești o chinură fără încetare. Era urmărită de o idee smintită care-i mai trecuse prin minte cu mult timp înainte. Lucie de Quercy cea căreia Holbein îi făcuse portretul, se trezise la viață și se identificase cu personalitatea Catherinei transmițîndu-i nenorocirea și părăsirea. Ea, Catherine Lorimer, nu mai era decît imaginea însuflețită a celei pe care o pictase Holbein, acea victimă a veții și a iubirii. Buzele ei erau cele care se străduiau să schițeze un surîs palid și trist. Propria ei mînă era cea care, cu un gest obosit, ținea buchetul de garoafe. Toate circumstanțele în urma cărora portretul devenise proprietatea sa, alcătuiau o înlănțuire ineluctabilă. Portretul era totodată o amintire și o profeție. Nu era numai povestea, ci destinul însuși al nefericitei Lucie de Quercy care se repeta în ea. Și evidența acestei fatalități îi apărea printre umbrele mișcătoare ale coșmarului său, și-i smulgea strigăte de groază.

Se trezi cu gîtul uscat. De îndată ce-și dădu seama de situația în care se afla, durerea deveni, mai ascuțită, mai puternică. Pentru a scăpa de ea, sări din pat, făcu un duș și se îmbracă în grabă. Aruncînd o privire în camera de alături văzu că Nancy încă dormea.

Catherine ieși în stradă. N-avea nici un plan. Nu voia să se întoarcă la birou căci nu putea suporta ideea de a-l vedea pe Breuget și tot teatrul nefericirii sale. Zărea ca prin ceață, toate gesturile lui. Năucită, o luă de-a lungul străzii Cincizeci și doi. La o încrucișare, intră într-un bar și comandă o ceașcă de cafea și un corn. Apoi traversează Times Square și se lasă dusă de mulțimea aflată pe scara unei stații subterane de metrou. Să soape și să fugă... Apoi se trezi într-un compartiment tixit de lume și trenul se înfundă în întuneric, scrișnind și șuierînd. Nu se gîndea decît cum să evadeze cînd iată că și ajunsese la ultima stație. Pe peronul pustiu, vîntul avea un gust sărat și zgomotul îndepărtat al valurilor îi izbi auzul. O luă pe o stradă cenușie și murdară, mărginită de dughene în dezordine, de baruri unde puteai degusta stridii și pește, de tiruri de bîlci cu pereți dărăpânați și coșcoviți, împodobiți cu afișe vechi și rupte. În fața ei se ridicau șubrede și scheletice, eșafodajele grotești ale unei Luna-Park. În sufletul ei se făcu deodată lumină și simți un amar sentiment de batjocură. Buzele i se crispară într-un rictus dureros. Se afla în Coney-Island.

Mai departe, un chei solitar despărțea cît vedeai cu ochii, neantul mării de al cerului. Aerul era curat dar rece. Catherine se plimbă vreme îndelungaetă pe șoseaua pustie. Merse toată ziua cu capul plecat și cu ochii ficși ca și cum ar fi căutat ceva ; și cu toate că-și regăsise o parte din luciditatea și din echilibrul ei obișnuit, sufletul îi era plin de disperare și de părăsire. Apoi apusul soarelui o mîină îndărăt, către luminile orașului, o aruncă în vârtejul nebunesc și ironic al New-York-ului în mijlocul luminilor strălucitoare și multicolore, în mișnarea sălbatică a străzilor.

Întorcîndu-se la hotel se simți îngrozitor de abătută și de ostenită, cînd brusc privirea îi căzu pe o bucată de hîrtie albă pe care se afla obișnuitul anunț : „*La birou vă așteaptă un mesaj*“. Imediat sună și telefonul.

— Oh, domnișoară Lorimer, spuse o voce politicoasă și cîntătoare, domnul Breuget a încercat zadarnic toată ziua să dea de dumneavoastră. A sunat de nenumărate ori și de cîteva ori a venit el însuși să vă caute.

„A, nu-i decît Breuget“, își zise Catherine cu tristețe. Apoi spuse : — Foarte bine, mulțumesc. Îi voi telefona mai târziu.

Puse receptorul la loc cu un gest obosit, cînd vocea se făcu din nou auzită :

— O clipă, vă rog, domnișoară Lorimer... Tocmai vă caută domnul Breuget.

Se auzi un declic și vocea lui Breuget răsună pe fir.

— Alo ! Alo ! Dumneavoastră sînteți, domnișoară Lorimer ? În numele cerului, unde v-ați ascuns ?

Ținîndu-și cu mîna tîmpla dureroasă, Catherine se strădui să aibă un ton cît mai calm :

— M-am plimbat toată ziua, Breuget. Nu-ți face sînge-rău.

— Dar pentru Dumnezeu, strigă el, nu știți ce s-a întîmplat ?

Mirată de deliranta dezlănțuire a lui Breuget, Catherine își umezi buzele.

— Ce s-a întîmplat ?

— Vă caut peste tot de azi-dimineață, strigă Breuget, gîfîind. Nu pot să mă mai abțin, simt că voi plesni ca un balon. Domnișoară, dragă domnișoară Lorimer, am vîndut tabloul !

— Cum ?

— Da, așa cum ați auzit ! E tot atît de adevărat cum e adevărat că există un Dumnezeu în cer ! Aș vrea să rîd, aș vrea să cînt, aș vrea să dansez de bucurie !

Catherine avu impresia că odaia se învîrtește cu ea. Nu putea crede și-și spuse că probabil bătrînul Breuget își pierduse mințile. Lipindu-și receptorul de ureche, spuse cu o voce tărăgănată dar pătrunzătoare :

— Breuget, ai înnebunit ?

El o întrerupse printr-un val de cuvinte zgomotoase.

— Cerul fie lăudat ! Toate cele cinci simțuri ale mele funcționează normal, domnișoară Lorimer. Ascultați... Lăsați-mă, vă rog, să vă explic, altfel simt că voi avea un atac. Azi-dimineață vine la mine Ascher, amical și fratern. Deplîngea moartea lui Brandt și toate cele întîmplate. Sporovăiește o jumătate de oră ba despre una,

ba despre alta. Apoi dă la iveală afacerea pentru care venise : fusese autorizat să ne ofere o sută de mii de dolari pentru miniatură.

Catherine fu cuprinsă de o nouă ameţeală. Se prinse de marginea mesei şi trebui să facă apel la toată energia sa pentru a nu cădea. Acum putea da crezare celor povestite de Breuget.

— Nădăjduiesc, murmură ea slab, că ai acceptat...

— Mai încape vorbă ? urlă Breuget.

Urmă o tăcere scurtă, apoi Catherine spuse cu voce albă :

— Deci totuşi l-am vîndut... O sută de mii de dolari...

— S-a făcut, strigă Breuget într-o explozie de bucurie. Am şi încasat cecul. L-am dus la Bancă la ora unsprezece şi jumătate. Banii sînt la dispoziţia noastră. Rămîneţi la hotel, domnişoară Lorimer, în cîteva minute sînt acolo.

Simţind cum o lasă puterile, Catherine puse jos telefonul. Un nod greu i se puse în gît. Lumina se stinse brusc în jurul ei şi se făcu noapte. Pentru prima oară în viaţa ei, Catherine leşină.

Capitolul XVI

Ziua se ivi limpede şi rece, sub imensitatea cerului albastru. Soarele scălda oraşul. Catherine, în care agitaţia cedase locul unui sentiment de profundă şi senină graţitudine, stătea în odaia ei şi scria la Londra. Îi şi telegrafiasse lui Walter vestea cea bună, indicîndu-i ce dispoziţii urma să îndeplinească privitoare la Bancă, iar acum voia să-i istorisească totul mamei sale.

Abia isprăvisse de scris că cineva bătu la uşă. Un slujbaş al hotelului îi aduse o telegramă. Deschizînd-o, citi :

„Sosesc luni cu „Europa“ stop. Vreau să asist la premiera lui Nancy. Stop. Vin după tine stop. Te iubesc. Charley“.

Deci Charley își puna în practică amenințarea ? Simți un soi de îmbărbătare gîndindu-se că avea să-l vadă. Era un prieten fidel și atît de sigur ! E adevărat că nutrea niște speranțe smintite. Și dacă pînă atunci îi mai dăduse o brumă de nădejde, de-acum încolo trebuia să fie foarte categorică. Își dădea totuși seama că lingă el va găsi oricînd un sprijin și un refugiu. Era prezent ori de cîte ori avea nevoie de ajutor. La urma urmei, oare n-ar fi fost aceasta soluția problemei menită să pună capăt spaimelor pe care i le provoca dragostea ei nefericită pentru Chris ? Rămase o olipă oufundată în gînduri, apoi chipul său căpătă o expresie melancolică. Pe urmă se așeză pe scaun, puse scrisorile în plicurile pe care le lipi și le duse la poșta pneumatică.

Reîntoarsă în odaia ei, privi pe fereastră. Vremea era de o frumusețe irezistibilă. Oh, bucuria de a simți din nou pămînt solid sub picioare ! Dar pentru asta fusese nevoie de o minune. Ascher cumpărase miniatura. Sigur că nu pentru el ci pentru un client. Breuget îl bănuia pe Jack Sharp, magnatul oțelului din Pittsburg pentru care lucra de obicei Ascher. Sharp nu cumpăra decît opere din școala prerafaelită dar putea să-l apuce un capriciu și să se intereseze acum și de alte opere de artă. La urma-urmei, ce importanță avea persoana cumpărătorului ? Cu acei bani Catherine își regăsise echilibrul și acum era pe deplin convinsă că nu și-l va mai pierde niciodată. Sună telefonul.

— Domnul Madden întreabă dacă poate să vă vadă, domnișoară Lorimer. Poate urca ?

Luată pe neașteptate, Catherine rămase nemișcată și sîngele fugindu-i din obraji, se năpusti spre inimă. Simți din nou aceeași durere chinuitoare zdrobindu-i pieptul și apăsîndu-i gîtul.

— Da, izbuti ea să răspundă. Spuneți-i să urce.

Era firesc ca el să vină pentru premiera piesei lui Nancy dar simplul fapt de a auzi rostindu-i-se numele o cufundă într-o tulburare alcătuită din spaimă și bucurie.

Madden intră cu o grabă neobișnuită dar dintr-un motiv sau altul, uită să-i strângă mîna. În picioare, la cîțiva pași de ea, o privea cu o ciudată insistență.

— Nancy e la teatru, zise Catherine. Are multe de făcut și nu e mai niciodată acasă. Dar am s-o chem imediat.

— Nu, nu e nevoie, replică el. O voi vedea pe Nancy mai tîrziu.

Ea lăsă să-i cadă mîna care se îndreptase spre telefon. Cu toate că Madden se comporta cu rezerva lui obișnuită, ea îl simțea pradă unei surescitări care o intimidă. În ciuda neliniștii, se sili să suridă.

— Cînd ai sosit ?

— Chiar acum. Am petrecut toată noaptea în tren.

Strînse din dinți, dar vocea sa avea un timbru ciudat de indiferent.

— Catherine, dacă nu te deranjează, aș vrea să stau de vorbă cu tine.

Ea îl privi mirată. Chipul palid și scofilcit trăda, sub masca lui încremenită, o profundă suferință. Îmbrăcămintea lui părea și mai neglijentă ca de obicei, și-și mototolea pălăria în mîini. Pe moment, Catherine avu convingerea că avea probleme cu afacerile. Dealtfel, în mai multe rînduri i se păruse că cheltuiește mai mulți bani decît ar fi trebuit. Chiar se ciondănise de curînd cu Nancy pe această temă. Avea destule obligații la Graysville ; mama sa, cheltuielile casei de acolo și tot ceea ce ținea de acel loc. Iar acum, după niște lungi și costisitoare vacanțe, se reîntorsese la Cleveland și mai mult ca sigur că-și găsisese uzina într-o stare deplorabilă. Deși nu avea nici un temei să facă astfel de supoziții, Catherine nu-și putea explica altfel stinghereala lui Madden. După recente experiențe prin care trecuse, era plină de compasiune și simțea tandra dorință de a-l ajuta și, dacă era cu putință, de a-l despovăra de griji. Profitînd de ocazie, zise :

— Ascultă, într-o zi atît de frumoasă n-are rost să stăm în casă. Eu n-am nimic de făcut. Dacă am mîncea împreună ?

— Să mîncăm, repetă el ca și cum acesta ar fi fost ultimul lucru la care s-ar fi gîndit.

— Da, să mîncăm, spuse ea cu hotărîre. Vom putea discuta în liniște ; dacă începem, va trebui să ajungem pînă la capăt. Pari teribil de preocupat. O zi de aer curat îți va face bine ; Nancy nu se va întoarce acasă înainte de ora patru. Am o idee. Hai să urcăm spre Hudson, pînă la Bear Mountain Inn. Pe o vreme ca asta ar fi minunat !

Chipul lui Madden se luminează. Îi repetă cuvintele.

— Ar fi minunat !

Făcu o pauză în timpul căreia păru că revine la realitate.

— Să mă ocup de o mașină, spuse el.

— Nu, replică ea cu hotărîre. Asta-i treaba mea. Dacă-ți închipui că ai să continui să arunci banii pe fereastră, te înșeli !

Catherine telefonă la recepție, comandă o mașină și peste zece minute, instalați confortabil în fundul unei limuzine lungi, cu pleduri pe genunchi, străbătură străzile pline de mașini, trecură pe podul George Washington și ajunseră pe malul stîng al fluviului. Periferiile odată depășite, pătrunseră pe un drum de țară de-a lungul Hudsonului ale cărui ape ce fremătau erau amestecate cu sloiuri mari de gheață. De cealaltă parte se ridicau niște coline ninse, acoperite de brazi piperniciți. Aerul era pur și înghețat, drumul tare ca piatra și o lumină puternică scălda totul.

Catherine nu-și dădea nici ea seama cum de-i venise ideea acestei escapade. Poate să fi fost tainica dorință de a regăsi puțin atmosfera din Vermont ; oricum, inima ei dădea pe dinafară de bucurie. În orice caz era cu neputință să se sustragă farmecului ce emana din acel peisaj. Cu o mișcare rapidă se întoarse spre Madden și-l întrebă pe un ton cît mai inofensiv cu putință.

— Regreți că ai venit aici ?

— Nu, răspunse el fără s-o privească.

Ea surîse și cum nu se putu abține să nu facă o comparație între această zi și cea din ajun, îi descrise goana ei disperată și deznodămîntul fericit al întîmplării.

— Deci ai vîndut tabloul, spuse el după ce ea isprăvi. Sînt foarte bucuros.

— Da, acum sînt bogată, replică ea și dacă ai nevoie sînt gata să te împrumut cu bani.

El nu luă în seamă această remarcă ce-ar fi putut totuși să-l determine să vorbească despre afacerile sale. Fără măcar să încerce a reînnoda discuția, se prăbuși din nou în tăcerea lui. Cu capul ușor aplecat înainte, părea absorbit de o meditație profundă și fără scop.

Brusc un perete de stîncă se ridică în fața lor, dar printr-o breșă ce părea să fi fost deschisă de pumnul unui uriaș, ochii lor descoperiră un peisaj cu undulații line pe unde curgea fluviul. Mașina părăsi malul apei și o apucă pe un drum particular, se întoarse apoi la picio-rul lui Mountain Bear și ajunse în fața unui restaurant. În acel loc zăpada era mai deasă și pe pantele mai puțin înclinate niște tineri schiau.

Catherine și Madden coborîră din automobil. Zăpada scîrțîia sub pași. Un portar bătrîn cu bonetă și cu mănuși groase, îmblănite, îi pofti să traverseze un vestibul și să urce o scară largă ai cărei pereți erau decorați cu cutii de sticlă pline cu fluturi exotici. Intrară în restaurant. Îmbrăcată în lambriuri de lemn, împodobită cu trofee de vînătoare, sala era deosebit de confortabilă. În șemineul în formă de semicerc ardea un foc din bușteni enormi.

Ultima oară cînd venise Catherine aici era în plină vară și sala era plină de turiști și de automobiliști. Decorul, de o simplitate rustică, îi plăcu mult mai mult acum. Se părea că vor fi singurii oaspeți pentru că trecuse de ora două. Se așezară în fața ferestrei, aproape de șemineu, avînd în fața lor panorama magnifică a munților. Masa a fost simplă dar consistentă. Madden nu prea avea poftă de mîncare. El nu vorbea dar se arăta foarte prevenitor față de Catherine și privirea sa investigatoare și profundă n-o părăsea deloc. Sub acei ochi care o fixau tot timpul, Catherine se simți cuprinsă de o slăbiciune.

După o tăcere mult prelungită, ea îi spuse cu un suris forțat :

— Parcă aveam de discutat, nu-i așa ?

— Da, aprobă el încet. Sau cel puțin voiam să te rog să mă ascuți, căci trebuie să-ți spun ceva, Catherine.

Ea își coborî privirea. Îi rostise numele pe un ton care-i răscoli inima. Cît ar fi de bucuroasă să-l poată ajuta și — n-avea importanță cum — să-i faciliteze lucrurile !

— Ai griji, strecură ea, repede, dar ar trebui să știi că poți conta pe mine.

Apoi după o pauză, ea adăugă : — E vorba de bani, nu-i așa ?

O expresie de aiureală apăru pe chipul lui. O privi și clătină încet capul.

— Cum de ți-a putut veni o astfel de idee, Catherine ? Bani, slavă Domnului, am destui !

Siguranța lui liniștită era mai convingătoare decît toate protestele. Speriată, observă că o apucase pe un drum greșit. Dar atunci ce avea ? Începu să tremure ; nu-l mai putea privi în ochi.

Cu o voce calmă ca un om care afirmă un adevăr incontestabil, Madden spuse :

— Este vorba de ceva mult mai important, Catherine, mult, mult mai important. Te iubesc.

Ea rămase încremenită pe scaun. Sîngele începu să-i circule prin artere cu repeziciunea unui torent. Erau singuri în întreg restaurantul. Trupul i se destinse la căldura focului și un sentiment de adîncă liniște sufletească i se cuibări în suflet.

— Credeam că o iubesc pe Nancy, continuă el cu aceeași voce potolită și joasă, dar n-a fost decît închipuire, efectul unui obraz frumos după atîția ani de muncă îndirjită. Tinerețea, Mediterana și tot decorul. Acum știu. N-o știam înainte de a te întîlni. E marea dragoste care nu vine decît o dată în viață. Nu m-am gîndit niciodată că ar putea să existe. De zile întregi încerc să lupt împotriva ei. Dar n-are nici un sens. Nu

pot face nimic, absolut nimic. Cel puțin să știi și tu : te iubesc Catherine, da, te iubesc.

Neputînd să suporte mai mult, ea își întoarse fața.

— Nu, zise ea, nu poate fi adevărat.

— Ba e adevărat.

— Nu poate fi, e cu neputință.

Catherine avea ochii plini de lacrimi. Ca o oarbă se ridică și se sprijini de fereastră.

— Iartă-mă, Catherine, dar trebuia să-ți spun. Am încercat să tac dar n-am mai putut.

Madden se ridică la rîndul lui și veni după ea, rămînînd într-o atitudine de rugă mută. Afară începuse să ningă. Fulgi deși cădeau în dosul geamurilor, ca niște umbre albe. Erau, în peisajul acela încremenit, singura notă însuflețită. Întreaga natură rămăsese într-o totală nemișcare ; copacii păreau niște santinele în blănuri albe. Cerul era de un galben ca de șofran iar sub cupola sa infinită, pămîntul zăcea alb și sclipitor. Acel calm și acea frumusețe dădură ultima lovitură inimii Catherinei. Își duse mîinile la tîmple ; se simțea învinsă și fără putere.

— Lasă-mă singură, șopti ea, lasă-mă singură !

Între ei se făcu din nou tăcere, o tăcere profundă și chinuitoare. Fulgii zburau tot mai repede ca niște minuscule păsări albe, risipite în spațiu.

— Înțeleg, spuse el în sfîrșit, cu voce pierită, tu nu mă iubești...

Atunci se sfărîmă și ultima rezistență a Catherinei. Inima îi bătea atît de puternic, încît toate gîndurile i se încîlciră. Un fior o străbătu din cap pînă în picioare și cu un hohot de plîns se aruncă în brațele lui.

— Chris, știi bine că te iubesc din tot sufletul meu...

Se trezi în brațele lui, cu buzele lipite de ale lui și cu lacrimile șiroindu-i pe obraz. Secunde în șir, îl strînse în brațe. O năpădi o fericire de nespus, încît inima nu i-o mai putea cuprinde. Apoi, scoțînd un strigăt ușor, se desprise din brațele lui.

— Chris, nu trebuie ! E cu neputință ! Trebuie să ne gîndim la Nancy !

Mult mai palid decît ea, o apucă de mîini ca și cum n-ar fi vrut să-i mai dea drumul niciodată.

— Trebuie să ne gîndim și la noi ! Ne iubim și nimic altceva nu mai contează.

Ea își regăsi în parte luciditatea. Era răscolită pînă în străfundul ființei sale dar lupta cu disperare pentru a izbuti, să-și vină în fire.

— Ba da, Chris, mai există totuși ceva. Nancy te iubește. Și în fața acestui lucru, noi nu mai putem face nimic. Niciodată, niciodată, niciodată ! Ai niște îndatoriri față de ea și eu de asemenea !

El strînse din dinți și vru să reziste din toate puterile.

— Catherine, iubita mea, ascultă-mă... Mă iubești, îmi aparții ...

— Te ascult, Chris, răspunse ea. Dar ar trebui ca mai întîi să-mi poți aparține, dar tu aparții lui Nancy ! Știi ce sînt eu pentru ea. Și nu-i pot face rău ! Niciodată în viața mea ! Și nici tu, nici tu nu-i poți face rău !

El nu răspunse dar chipul îi era răvășit de suferință. O privi în ochi, dar ea îi susținu privirea și el își coborî pleoapele. Afară, zăpada care contina să cadă, începuse a se depune pe geamuri.

Cu un oftat înăbușit, Catherine începu a-și aranja poșeta, pregătindu-se de plecare. În gesturile sale exista ceva definitiv care-l doborî pe Madden. Stătea atît de aproape de ea încît îi putea respira parfumul părului. Reținîndu-și răsufierea, îi spuse cu voce zdrobită :

— Știam că se va întîmpla așa, Catherine, încă din primul minut cînd te-am văzut. Dar cel puțin, dacă acum știi ce simt eu, durerea mi se pare mai puțin grea.

Ea nu spuse nimic ci doar îl privi. Madden se simți parcă inundat de minunata frumusețe a ochilor ei dar spaima pe care o citi în ei îi impuse tăcere.

Inima îi îngheță, apoi porni după Catherine.

Capitolul XVII

Înapoierea la New-York a fost o tortură. Madden tăcea încremenit într-un colț al mașinii. Catherine privea fix pe fereastră. Chipul îi era palid, cu cearcăne vinete sub ochi și-și vârșe bărbia în gulerul de blană. Nu și-a dat seama cum a ajuns în odaia ei fără să se prăbușească.

Era ceasul cinci. Nancy se întorsese de la teatru și-i adusese cu ea pe Bertram, pe Paula Brent și pe John Sidney. Cocktailurile circulau de la unul la altul și Nancy, care era pe cale de a goli cel de al doilea pahar, fu încântată să-l vadă pe Madden.

— Hello, scumpule, strigă ea plină de bucurie. Nu te așteptam înainte de mâine dimineată. Cît ești de drăguț! Vino să te sărut!

În exaltarea ei Nancy n-a observat ușoara și dure-roasa ezitare a lui Madden încă de când deschisese ușa. Habar n-avea de lupta cumplită ce se dădea în el în vreme ce se apropia de ea. Ea alergă înaintea lui, i se agăță de gât și-și lipi buzele de ale sale.

— Cît îmi pare de bine că te văd, oftă ea plină de satisfacție. Am avut o zi atât de obositoare! Bertram ne chinuie ca pe niște cîini, iar eu simțeam nevoia să te simt aproape de mine.

Obrajii îi erau tradafirii iar ochii îi străluceau. Îl trase lângă ea și-l privi rîzînd fericită. Catherine, care între timp venise și ea, întoarse capul. Era încă palidă, dar se liniștise. Doar tremurul buzelor îi mai trăda încă o ușoară tulburare.

Paula Brent, întinsă pe un șezlong într-o atitudine comodă, îi examină curioasă pe cei doi nou-sosiți.

— De unde veniți? Aveți un aer înghețat ca și cum ați fi coborît de pe vîrfurile unui munte!

Catherine simți toate privirile îndreptîndu-se spre ea.

— Chiar așa și e, zise ea posacă; am fost pe munte. Ne-am dus tocmai sus, deasupra Hudsonului. A fost nemaipomenit pe ninsoarea asta.

— În munții Hudsonului ? repetă Sidney incredul.

Era un tânăr fad și nepăsător, cu părul ondulat, îmbrăcat cu eleganță. — Dumnezeu! exclamă el în continuare, cu un aer de superioritate.

— Ba nu, mie mi se pare foarte interesant, replică Paula. Ați văzut avalanșe ? John, dă-mi o țigară !

Catherine roși imperceptibil. Numai Bertram observă acest lucru. Cu un aer de liniștită siguranță, Catherine se apropie de Nancy și se așează lângă ea.

— Deci spui că ai avut o zi grea ?

Nancy își umplu paharul gol.

— Pur și simplu înfricoșătoare pentru noi toți ! strigă ea plină de exaltare. Domnul fie lăudat, luni o luăm de la capăt ! Bertie ne mîină ca pe niște animale de circ. I-am și spus-o dealtfel. Jumbo, sări ! Ori treci prin cerc, ori cravașa ! Dar sînt fericită că s-a întors Chris. Hai să ieșim cu toții undeva și să petrecem împreună o seară plăcută. Ar fi minunat ! Ia un cocktail, Catherine !

Catherine refuză. După aerul pur și înghețat din munți, acea atmosferă supraîncălzită și plină de fum de țigară aproape că îi făcea rău. Văzu că nici Madden nu bău nimic. Atunci se întoarse spre Bertram.

— Ești mulțumit de repetiții ?

El rise, își întinse picioarele și cu un aer impenetrabil își contemplă vîrfurile pantofilor.

— Sînt eu vreodată mulțumit de ceva ? Există însă un lucru pe care trebuie să ți-l spun : că această nepoată impertinentă a ta nu e totuși lipsită de talent.

Nancy făcu o grimasă.

— Un compliment al dresorului ! Jumbo, sari ! Dați careva drumul la radio ! Apoi să plecăm cu toții și să ne distrăm undeva !

Tînărul Sidney deschise radioul iar Nancy îl lăsă pe Madden, ocupată să-și facă buzele. Cu o mîină sigură, își întinse cu atenție pe buze rujul ce se armoniza perfect cu unghiile sale roșii. O dată în plus Catherine îi ad-

miră farmecul și neastîmpărul ce emana din toată făptura ei. Sprîncenele poate că erau puțin cam prea epilate și gura subliniată într-un mod puțin cam fantezist; dar fruntea îi era inteligentă și ochii de o remarcabilă frumusețe. Deși toate mișcărilor îi erau studiate, Catherine nu vru să rețină din ele decît grația spontană și tinerețea. O trecu un fior. Nu, niciodată nu va fi în stare să-i facă vreun rău! Nancy putea să aibă o droaie de cusururi, să fie egoistă, rece și mult prea precoce; dar era încă un copil. Cînd se va mai maturiza, calitățile sale vor ieși la iveală. Căsătoria cu Madden îi va deschide noi orizonturi; și mai ales, atunci va căpăta o cu totul altă concepție despre viață.

— Ei, ce spuneți? Veniți? întrebă Nancy. Am putea mînca la *Rainbow*, apoi am putea merge să ascultăm niște cîntece tiroleze.

Madden avea o expresie impenetrabilă. Zise cu efort:

— Nu cred să mai pot ieși în seara asta, Nancy.

— Mi se pare, aruncă Paula peste umăr, că muntenii noștri sînt cam obosiți.

— Dar, scumpule, protestă Nancy bosumflată, nu-i vei face fetiței tale una ca asta!

Betram izbucni într-un hohot de rîs. Era într-adevăr comic s-o vezi pe Nancy parodiind astfel sclifoseala americanilor. Doar Madden care privea gînditor parchetul, nu se asocia acelui val de ilaritate. Simțea privirea Catherinei pironindu-l. În sfîrșit, făcu un semn de acceptare și se ridică.

— Bine, Nancy, am să vin.

Se pregătiră cu toții de plecare. Nancy îl luă pe Madden de braț, Sidney dădu repede pe gît un ultim cocktail iar Bertram o ajută pe Paula să-și pună mantoul. Catherine, care pretextase o migrenă, nu-i urmă. Dorea ca Madden și Nancy să fie singuri. Rugă cerul ca totul să se aranjeze între ei iar ruga îi pornise din adîncul inimii.

Capitolul XVIII

În dimineța următoare, Catherine avea o întâlnire de afaceri în Riverside Drive, cu doamna Van Beuren care, după cum îi spusese Breuget, manifestase interes pentru tapiseriile sale de Beauvais. În realitate, acele tapiserii nu-i aparțineau, ci îi fuseseră încredințate de casa „*Richet et Compagnie*“ din Paris. Dacă le vindea bine se alegea cu un comision substanțial.

Grație acelei stăpîniri de sine care era una dintre trăsăturile dominante ale caracterului ei, Catherine își regăsise toată liniștea. Îmbracă un costum talor și la ora nouă și jumătate, porni spre biroul său. Breuget, care strălucea ca un bon nou, o aștepta. Cînd o văzu, îi ieși imediat înainte.

— Am împachetat totul foarte bine, domnișoară Lorimer. Putem lua pachetul imediat.

— Bine.

El rise frecîndu-și mîinile.

— Nu v-am spus eu, încă din prima zi, că vom urca din nou panta ? Vom vinde și tapiseriile. Anul ăsta vom face afaceri excelente...

Făcu un mic semn din cap, plin de promisiuni, păși înainte, chemă un taxi, o instalează cu grijă, pe Catherine, așează prețiosul pachet, apoi se urcă și el.

— Mi se pare ciudat, domnișoară Lorimer, zise el după ce se așează comod ; l-am tras de limbă pe Ascher după toate regulile artei dar n-am putut afla de la el numele celui care a cumpărat miniatura.

— Crezi că asta are vreo importanță ? îl întrebă ea distrată.

— Dumnezeu, nu, pentru că sîntem în afara problemei. Dar mi se pare totuși curios. Gîndiți-vă ; o operă atît de celebră care dispare de pe piață în doi timpi și trei mișcări.

— Păi nu spuneai că trebuie s-o fi luat Sharp ?

— Nu, n-a luat-o el. Sharp a rămas fidel preraphaeliților săi.

— Poate că Ascher o fi păstrat-o pentru el..

— Nu, mi-a spus că i-a înmînat-o clientului său.

— Da, spuse Catherine cu un oftat. Dar n-are rost să ne spargem capul cu așa ceva. Pagina a fost întoarsă. Să ne gândim la proiectele noastre.

Ajunși în Riverside, se găsiră în fața unei case acoperită cu țiglă, cu ferestre încadrate în faianță și cu un frumos grilaj de fier forjat al cărui aspect dovedeau că acea reședință, odinioară celebră, păstrase urmele vechii ei splendori. Doamna Van Beuren se îndrăgosti de tapiserii numai că nu prea știa unde să le pună. Avea prea multe tablouri pe pereții din sufragerie și tapiseriile nu se armonizau cu salonul de la primul etaj.

Catherine vorbea puțin. O urmă pe doamna Van Beuren și o ascultă cu atenție. Dar, dintr-o privire, ea văzuse că holul de la intrare ar constitui un cadru ideal.

— Sînteți mulțumită de holul dumneavoastră? întrebă ea coborînd la parter.

— Ca să vă spun drept, nu.

Doamna Van Beuren privi în jurul ei cu un aer în-doielnic.

— Mi se pare că nu e bine proporționat.

— Atunci îngăduiți-mi să fac o experiență. Ar putea deveni camera cea mai frumoasă din casă.

Ajutată de Breuget și de un servitor, Catherine desprinsese de pe pereți o serie de gravuri destul de plicticoase care decorau peretele principal și puse în locul lor o tapiserie reprezentînd o scenă de vînătoare. Punînd sub ea un cufăr italian de lemn care zăcea pe jumătate ascuns într-un colț, așeză pe el, la cele două capete, două candelabre înalte de stuc pe care le descoperi în salonul foarte încărcat iar în mijloc puse o tavă dreptunghiulară din argint vechi.

Metamorfoza era uimitoare. Holul căpătă un cu totul alt aspect și însuși Breuget aplaudă călduros clătînînd din cap. Dar doamna Van Beuren, în entuziasmul ei, nu se mai oprea din piuit.

— Nu mai schimbați nimic ! strigă ea. Nici măcar cu un milimetru ! Vreau ca totul să rămână așa cum e acum ! Exact așa !

— Da, dar în față, pe celălalt perete, lipsește o oglindă lungă, cu margine șlefuită, cu o ramă îngustă, zise Catherine. Avem un exemplar magnific de pe vremea lui George I, care se potrivește de minune aici.

— Da, da, spuse doamna Van Beuren, voi veni neapărat mâine s-o văd.

La înapoiere, Breuget pufni ușor în ris apoi întorcându-se către Catherine, zise respectuos :

— N-am avut dreptate ? Am urcat panta și ne îndreptăm spre vîrf. Am simțit acest lucru în ciolanele mele bătrîne.

Vîrful... Vai, ce semnificație mai putea să aibă acest cuvînt pentru Catherine ? Sub un pretext oarecare, ea se opri în strada Cincizeci și șapte și se îndreptă pe jos spre hotel. Își aminti dintr-odată că Upton avea să debarce chiar în acea zi și că ea ar fi trebuit să-l aștepte. Dar la ce oră sosea vasul *Europa* ?

Intrînd în odaia sa, primul gînd fu că Charley trebuia să fi și sosit căci un lung pachet de flori se odihnea pe masă. Dar cînd îl desfăcu își dădu seama că se înșelase. Era un minunat buchet de garoafe. Fiecare floare era de o prospețime virginală și răspîdea un parfum deosebit iar aspectul era un balsam pentru ochi. Buchetul era din partea lui Madden. Suferința se reaprinsă în inima Catherinei. Cu ochii pe jumătate închiși își lipi obrajii de tandrele corole. Frumusețea lor era aproape intolerabilă pînă într-atît i se păru că florile închideau în ele toată tristețea fericirii sale pierdute. Rămase așa multă vreme. Cînd deschise ochii, privirea întîlni oglinda fixată în perete. Viziunea care i se oferă, o izbi. Avea în fața ei, parcă evocînd un trecut îndepărtat, aceeași imagine din miniatură, îmbogățită de toată povestea *Doamnei cu garoafe*. Deci asta va fi și soarta ei.

Nici o carte de vizită, nici un cuvînt nu însoțeau buchetul. Știa deci că Madden avea s-o sune la telefon. Și

chiar în acel moment, se și auzi telefonul. Vocea îi era joasă și posacă.

— Trebuie să te văd, Catherine, spuse el, trebuie să te văd fără întârziere.

Catherine reflectă rapid. Întărită de evenimentele din ultimele ore, ea luase în mod irevocabil o hotărâre. Dar era clar că trebuia să-i acorde o ultimă întrevedere chiar dacă n-ar fi fost decît pentru a-i vorbi despre hotărîrea ei. Clipa de slăbiciune îi trecu. Acum știa că era tare și că nu va pierde din vedere scopul pe care și-l propusese. Nevrînd să ia masa împreună cu el, căută un loc de înîlnire pe care să i-l propună. Se gîndi la Metropolitan Museum. Acel cadru le-ar conveni de minune. La două și un sfert ea trecu pragul muzeului. Madden o aștepta și pînă atunci făcuse cîteva sute de pași prin fața ușii turnante. Îi întinse mîna în tăcere. Dar dacă ea își imaginase că discuția lor avea să se desfășoare în acel vast local măturat de curenți de aer, sub ochii statuilor majestuoase care-i contemplau de sus în jos, se înșelase. El o conduse într-o aripă îndepărtată unde erau expuse mobile din prima perioadă a Statelor Unite. Pe urmă o duse într-o cameră lambrisată provenind de pe coasta rîului Maine și acolo se opri și o privi. Ea măsură abia atunci profunzimea suferinței sale. Vioiciunea din ajun îi dispăruse. Părea epuizat și din glas îi răzbătea o ciudată oboseală.

— Catherine, trebuia să te văd ! Ieri n-am putut discuta. Tu ai luat acea hotărîre într-un moment de exaltare. Poate că pînă azi ai mai reflectat. Catherine, noi nu putem trăi unul fără altul. Să te văd e pentru mine o fericire de nespus. Mi-am petrecut toată noaptea treaz, gîndindu-mă la tine. Nu există decît o soluție. Trebuie să plecăm împreună.

Ea își dădu seama că acest lucru ar fi mult mai dur, înfinit mai dur decît se gîndise ea și căută în adîncul ființei sale curajul de a rezista.

— Să fugim, întrebă ea, în privire cu un palid reflex al vechiului ei surîs, să fugim ca doi copii ? Eu am un

alt fel de a concepe lucrurile. Chris. Mi se pare că sîntem deasupra unor astfel de lucruri.

— Trebuie să acționăm, spuse el cu glas răgușit. Nu ne putem zdrobi viețile.

Cu prețul unui efort extrem, ea izbuti să răspundă pe un ton aparent detașat.

— Este exact ceea ce vom face dacă vom fugi. Ne vom socoti noi înșine două ființe lamentabile și lașe.

— Dar de ce, Catherine ?

— O uiți pe Nancy ?

— N-o uit. Dar nu-i același lucru ; viața ei nu depinde de a mea. Nancy aparține unei alte generații, mai dure și mai reci. N-ai observat ieri seară cînd am intrat la ea ? N-ai observat la Vermont ? Alții au constatat acest lucru chiar dacă n-au zis nimic. Ea își va reface viața mult mai ușor decît noi și va uita mult mai repede.

Catherine clătină din cap.

— Nu, Chris ! Ea te iubește. N-o putem face să sufere, s-o înlăturăm ca să fim noi fericiți. Nu ne putem dezonoara în proprii noștri ochi. Dacă, așa cum spui tu, avem într-adevăr o concepție profundă despre onoare și despre fidelitate, nu putem s-o trădăm. Nu vezi că nu există decît un lucru care are înțietate între toate iar acela este loialitatea ?

— Nu chiar între toate...

Lăsîndu-se în voia emoției, îi apucă mîna și și-o apăsă pe obraz.

— Nu, Chris, nu, zise ea.

El îi dădu drumul și rămase răsuflînd greu, cu mîinile sprijinite pe o masă, cu chipul ascuns ca și cum n-ar fi putut suporta s-o privească în față.

— De ce procedezi astfel, zise ea cu voce estompată ; de ce faci datoria pe care o avem de îndeplinit și mai grea decît este ?

Cuprins de ameteala pasiunii, el o contemplă îndelung, dar ea izbuti să reziste în fața dorinței sălbatice pe care o citi în ochii lui. Simțea că avea obligația să reziste, trebuia cu orice preț ; dacă nu, erau pierduți.

O tăcere grea se înstăpîni între ei. Madden stătea în picioare, în fața Catherinei, alb la față ca un mort și-i sorbea cu privirea, chipul. Dar citi în ochii ei o hotărîre de nezdrunctat. Fix, ca un orb, privi pe fereastră. Minutele treceau. În sfîrșit, vorbi.

— Bine, Catherine, dacă asta este dorința ta eu nu mai am nimic de zis. Am să te conduc acasă.

Capitolul XIX

În aceeași după-amiază, Nancy sosi la trei și jumătate la hotel. Nu se așteptase să fie liberă înainte de ora cinci căci Bertram hotărîse să mai aibă loc o repetiție generală înainte de premieră. O anunțase pe Catherine că nu se va întoarce înainte de ora ceaiului. Dar nu prevăzuse că Bertram își va schimba părerea și va trimite întreaga trupă acasă cu ordinul formal de a se odihni, urmărind ca toată lumea să fie înviorată și bine dispusă la ora opt.

Nancy se întoarse deci docilă pentru a se culca. Dorind să se vîre imediat în pat evită să mai treacă prin salon și intră — printr-o ușă laterală — în camera ei. Nu făcu nici un zgomot. Era cufundată în întregime în gîndurile sale și nu se gîdea decît la apropiata sa intrare în scenă. Dar dintr-odată auzi vorbă alături. Surprinsă, rămase înfiptă în mijlocul camerei. Recunoscuse cu stupoare, glasurile Catherinei și al lui Madden. Se schimbă la față. Auzea distinct cele mai slabe cuvinte. Catherine și Madden tocmai intraseră și-și luau rămas-bun. Un ciudat rămas-bun, plin de rezervă și totuși elocvent de sumbru ; fiecare cuvînt o izbea pe Nancy ca o lovitură de măciucă. Rămase încremenită locului, apoi

înțelese că Madden plecase. După cinci minute plecă și Catherine.

Un strigăt care era totodată un hohot de plîns și o copilărească exclamație de groază țîșni din pieptul lui Nancy. Complet năucită intră în salon. Era incapabilă să gîndească : în minte nu-i stăruiau decît cele cîteva fraze pe care tocmai le auzise. Își plimbă peste lucruri privirea pierdută. Deci Chris o iubea pe Catherine. Da, Chris cu care ea trebuia să se mărite sîmbăta următoare, o iubea pe Catherine. O străbătu un val de minie, care mai apoi făcu loc unei răceli de moarte. Aruncîndu-se pe sofa, își mușcă buzele. Înțelese ce se petrecuse între ei ca și cum ar fi fost de față. Catherine și Madden se străduiau amîndoi să-i menajeze fericirea ! Mîndria i se răzvrăti. Se simțea neputincioasă și batjocorită, ea cea atît de plină de încredere și de siguranță. Da, toată viața ei fusese astfel, acceptase toate darurile ca și cum i s-ar fi cuvenit găsind acest lucru cît se poate de firesc. Printr-o revelație fulgerătoare descoperi acum cine era și unde ajunsese. Izbucni în plîns. Nu mai știa de cîtă vreme stătea acolo ghemuită, plîngînd. Se întinse pe spate. Ochii săi căpătaseră o expresie ciudată, trupul său viguros și încîntător zăcea într-un abandon total. Nu era în stare să reflecteze logic, dar i se păru că sensibilitatea sa cîștigase în acuitate și în profunzime. Îi fuseseră suficiente acele minute intense pentru a renunța la învelișul ei copilăresc. Încetase brusc de a mai fi o mică ființă superficială și-și dădu seama de propria sa conștiință. În jurul ei contururile odăii se estompaseră. Nemîșcată, urmărea petele de soare care jucau pe perete ; suferința se reîntorcea în mod constant și-i paraliza orice efort de gîndire. Avea obscura intuiție a unei lente acțiuni de disoluție care se opera în ea, a unui soi de renaștere interioară în care spiritul ei se dilata ca o lumină și care-i aducea o căldură nouă. Oftă adînc, se ridică și se uită la ceas. Era aproape cinci. Sună să i se aducă ceaiul, bău o ceașcă și își aprinse o țigară. Peste puțin ușa se deschise și apărură Catherine.

— Cum, strigă ea aruncîndu-și pălăria pe masă ai venit ?

Nancy făcu semn că da.

— Am venit adineauri. Ca să beau o ceașcă de ceai cu tine...

Vorbea cu un calm extraordinar. Turnă ceaiul și o ascultă pe Catherine care-i povesti despre sosirea vasului *Europa*. Upton se simțea minunat și se bucurase mult că va asista la premieră.

Tăcură, apoi Catherine întrebă surizînd ușor :

— Cum te simți în seara asta ?

Nancy privi tavanul.

— Foarte bine. De ce ?

Catherine puse ceașca pe masă.

— Oh, nu știu. Mă temeam să nu fii nervoasă. Mi-am propus să-ți fiu de folos într-un fel sau altul.

Urmă o pauză. Nancy își zdrobi țigara în scrumieră fără a întoarce capul.

— N-am nevoie să fiu remontată nici de lichior și nici de prăjituri, remarcă ea cu un surîs misterios. Astea erau bune în epoca crinolinelor, pentru trac, leșinuri și crize de lacrimi.

Se întrerupse. — Sper că va merge. Nu simt nevoia să spun mai mult despre acest lucru.

Atitudinea distantă a lui Nancy o surprinse pe Catherine. Se așteptase ca fata să manifeste înainte de premieră o oarecare febrilitate. Or, Nancy părea dimpotrivă extraordinar de calmă, indiferentă chiar. Catherine nu trase altă concluzie decît că Nancy era în culmea fericirii. La urma urmei era prea puțin neliniștită de succesul sau insuccesul piesei. Acest lucru nu avea pentru ea decît prea puțină importanță. Din dragoste pentru Nancy Catherine trebuia să asiste la reprezentație, dar era hotărîtă ca după aceea să părăsească pe cît putea de repede locurile unde-și trăise durerosul său roman de dragoste. Hotărîrea ei era irevocabilă. Vasul *Pindaric* își ridica ancora în duminica următoare. Odată pe bordul lui, acel episod de nebunie sfîșietoare va fi definitiv închis pentru ea. Catherine era convinsă că, lăsați în voia lor, Madden și Nancy vor sfîrși prin a se înțelege și a uita.

Apoi Catherine se îmbracă pentru seară. Își dăduse întâlnire cu Upton la *Pierre*, pentru cină. Sună ora șapte. Era vremea să plece. O sărută cordial pe Nancy și-i ură succes. Liniștea tinerei o izbi din nou. „E nervoasă, își spuse Catherine plină de milă, și încearcă să ascundă acest lucru“.

Masa avea loc într-un cerc restrâns : colonelul Ogden, o doamnă Moran și Charley. Catherine își exprimase dorința să nu fie multă lume fiindcă știa că Charley — care avea tot atât de mulți prieteni în Manhattan ca și în Mayfair — ar fi convocat cu plăcere vreo douăzeci. În ciuda durerii care îi strângea inima, masa servită ireproșabil, cu mâncare bună și vinuri excelente și mai ales într-o companie agreabilă, avu asupra Catherinei o influență liniștitoare. Ogdenii erau oameni importanți, soțul fiind considerat drept unul dintre primii bancheri ai New-York-ului ; iar doamna Moran, o femeie plăpândă, brună și inteligentă era soția — sau cum spunea ea „văduva polo-ului“ — lui Ralph Moran, una dintre stelele acestui sport. Catherine îl bănuia pe Charles de a fi avut odinioară o legătură cu doamna Moran, legătură care cu timpul, se transformase într-o tandră prietenie.

În seara aceea Charley se întrecu pe sine. Prin sporovăiala și anecdotele sale îi ținu pe toți cei de la masă într-o atenție încordată. Își umplea mereu paharul cu șampanie. La desert, râsul său avu ceva ciudat. Se bîlbîia ușor dar la el treaba asta nu șoca pe nimeni, ci dimpotrivă se potrivea cu bonomia sa înăscută. După o discuție cu cel care răspundea de vinuri, insistă să se mai bea un Tokay foarte rar. Acel vin auriu, parfumat și care îi se urcă la cap, îi dădu ultima lovitură Catherinei. În momentul plecării simți că datora ușoarei ameteți uitarea momentană a grijilor sale. Era o senzație foarte plăcută.

La sosirea lor la teatru sala era aproape plină și o mulțime de necrezut se agita în foaier. Datorită reputației internaționale și relațiilor sale, Bertram avea chiar și la New-York, un public imens. E adevărat că nu puteai conta pe el în privința aplauzelor — și nu o dată asistența nu se jenase să-și manifeste via dezaprobare —

dar, asigura întotdeauna, în seara premierei, prezența numeroșilor săi prieteni înclinați mai curînd către severitate decît către indulgență.

Din locul ei, un fotoliu de orchestră, Catherine examinează sala și recunoscuse o mulțime de obișnuiți celebri ai teatrului. Dar brusc totul i se clătină în fața ochilor : la capătul aceluiași rînd de fotolii, Madden se așezase alături de Bertram. Apăsarea pe care o simți fu atît de puternică încît crezu că inima încetase să-i mai bată. Singele încetă și el o clipă să-i mai curgă prin vine, apoi se năpusti ca un torent, bătîndu-i cu forțe sporite, în tîmple. Își vîrî capul în programul pe care-l ținea în mîna ce-i tremura pentru a lăsa să se creadă că citea. El n-o văzuse. Lumina se stinse și larma glasurilor încetă. Ușurată, Catherine își înălță capul și privi scena care înfățișa salonul unei case englezești de țară. Dealtfel ea cunoștea piesa. Personajul central era un om de afaceri de o anumită vîrstă, pe nume Renton, care-și iubea cu patimă soția. Aceasta era interpretată de Paula Brent care întruchipă o ființă nepăsătoare și felină, înclinată către aventură. La începutul piesei, tocmai era angajată într-o experiență de acest gen și primul act era în principal consacrat efuziunilor sale și acceselor de gelozie ale lui Renton.

Actorii erau buni și caracterele bine redată. Totuși publicul păstra încă o anumită rezervă. Poate că ritmul era puțin cam lent. Paula Brent, în rolul principal, avea mult stil. Creația sa era ruptă din viață : o femeie frumoasă și leneșă, indolentă și de-acum coaptă, avînd predilecție pentru rochii de casă din mătase și pentru o lumină estompată, făcînd risipă de ocheadă languroase și de stringeri furișe de mină. Totuși Paula nu avea nimic original în jocul ei. Apăruse de mai multe ori în situații analoage și după căderea cortinei asistența nu manifestă decît o aprobare politicoasă.

— Foarte bine, remarcă Upton cu satisfacție, dar n-am văzut-o încă pe Nancy.

Doamna Odgen se aplecă spre el.

— De fapt e un dezavantaj să nu apari încă din primul act.

— Nu știu, zise soțul ei cu îndoială. Sint curios să văd care va fi antidotul acestei Brent. E excelentă, dar parcă aş dori s-o văd stîlcită în bătaie.

Cel de al doilea act se desfășura după cîteva zile în biroul lui Renton. Nancy își făcu apariția în rolul lui Madge Rogers, secretara lui Renton. Cînd ea apăru pe scenă Catherine simți un mic fior de mîndrie. Își dădu imediat seama că domnul colonel Ogden avusese dreptate. Publicul aștepta cu nerăbdare dacă nu pe Nancy cel puțin pe artista care trebuia să-i țină piept doamnei Renton sau, după spusele colonelului, să-i servească de antidot și să vadă cum avea să se desfășoare conflictul.

Încă de la primele fraze pe care le rosti Nancy cu o nonșalantă siguranță, Catherine fu convinsă că niciodată fata nu avusese un rol mai bun. În orice caz tînăra era deosebit de înzestrată pentru a interpreta caractere ultramoderne; de data asta personajul îi era pe măsură. Realiza o imagine atît de precisă și de adevărată a unei mici secretare frumoase și încăpăținate, încît scena era aproape jenantă. Comparată cu afectările pretențioase ale doamnei Renton, creația ei căpătase un relief emoționant.

Madge îl iubea pe Renton. Acel om onorabil și surmenat îi povesti într-un moment de descurajare, toate nefericirile sale domestice. Cu mult sînge-rece și chiar cu îndrăzneală, ea îi spuse că era prea îngăduitor cu soția sa, că îi tolera prea multe. Trebuia, îi explică ea, să se apere cu mai multă energie; și asta avînd o legătură cu o altă femeie. Era singurul mijloc de a o face pe soția sa să fie mai cu judecată. Din devotament ea se oferi să joace în această aventură, rolul partenerei.

— Cerule! îi șopti Upton, Catherinei, n-aș fi crezut-o pe Nancy atît de emancipată!

Odată cu această scenă publicul începu să se încălzească. Rezerva de la început dispăruse; o atmosferă plină de tensiune plutea în sală. Catherine era încîntată. Știa că Nancy avusese presimțirea că acel rol îi oferea cele mai mari șanse; și șansa ei iată, acum o avea în mîină. Își fascinasе spectatorii prin dura siguranță de sub care transpărea dragostea ei egoistă pentru Renton, prin

înlăcărata sa voință de a învinge datorită frumuseții și dibăciei sale.

Catherine se ținea de brațele fotoliului. Niciodată n-o văzuse pe Nancy jucînd atît de bine. Uitase de tot ce-o înconjura ; în întuneric, chipul i se luminează. Îi dorea lui Nancy din toată inima, un mare succes.

Actul se sfîrși cu răspunsul lui Renton care nefericit dar fascinat, acceptase propunerea tinerei femei. Sala izbucni imediat în aplauze. Acestea creșcură pînă în momentul în care Nancy se prezintă singură în fața cortinei. Apoi urmă larma discuțiilor. Încă fremătînd, spectatorii se ridicară. Pe toate buzele plutea o întrebare care parcă mîngîia urechile Catherinei.

— Cine e actrița ?

Da, era Nancy Sherwood, descoperirea lui Bertram. Toți își aminteau reportajele care anunțaseră sosirea lui Nancy la bordul *Pindaric*-ului. În foaier și pe culoare tema era reluată și amplificată, însoțită de supozițiile cele mai fanteziste. Pînă și Bertram al cărui chip strălucea, era asaltat de niște oameni care-l interogau nerăbdători. Cînd Catherine trecu prin fața lui pentru a se duce la locul ei, acesta îi aruncă peste umăr un surîs complice.

— Ce ți-am spus eu ? Și adăugă cu un aer confidențial : Și totul se datorează unei neînsemnate dureri de dinți...

La sfîrșitul pauzei toată lumea se năpusti spre locuri.

— E al naibii de captivant, declară Charley, n-am avut vreme nici măcar să-mi fumez țigara pînă la capăt.

— Cu atît mai rău pentru țigară, strigă Ogden, eu vreau să știu ce se mai întîmplă.

De fapt era dorința generală. Publicul încremenise într-o atitudine de intensă curiozitate. Cortina se ridică în mijlocul unei tăceri profunde. Decorul înfățișa o cameră de hotel de pe plaja din Littleton-on-Sea unde Renton venise să-și petreacă *week-end*-ul împreună cu secretara. Era vară și pe fereastra deschisă se vedeau cerul albastru și marea. Cînd Nancy apăru răsunară cîteva aplauze repede reprimate. Era clar că-și cucerise complet publicul.

Purta un elegant costum de plajă cu dungi late și atitudinea frivolă îi marca și cele mai mici gesturi. Aprinzându-și o țigară, se lungi pe un șezlong și-și privi cu un aer satisfăcut picioarele cu unghii date cu lac roșu. Ea îi dezvălui atunci lui Renton ca pe un lucru cât se poate de firesc, faptul că soția lui se hotărîse să divorțeze. Lui Renton îi veni greu să creadă. Dar fata nu glumea cîtuși de puțin. Ea știuse încă de la început că departe de a-l împăca cu soția sa, acea aventură îi va furniza pretextul pe care-l căutase ca să obțină despărțirea dorită, cu toate despăgubirile morale și financiare pe care le dorea. Apoi o clipă mai târziu, doamna Renton intră în cameră.

Scena care le punea pe cele două femei față în față în timp ce Renton rămăsese prăbușit într-un colț, era una dintre cele mai mișcătoare ale piesei. Se degaja din ea o impresie de o rară violență. În intenția autorului ea fusese scrisă pentru doamna Renton. După toate legile teatrului, ea trebuia să fie figura dominantă a dramei. Dar toate legile teatrului fuseseră date peste cap. Tîrîtă de o forță misterioasă, Nancy nu consimțise să se lase eclipsată de personajul principal. Fiecare lovitură pe care o primea, o dădea înapoi cu sînge-rece. Textul n-o servea ca pe cel al rivalei sale dar se pricepea să-l utilizeze în așa fel încît să smulgă admirația spectatorilor. Semnificația conflictului aflat la baza acelei dispute era subliniată și lărgită de ciocnirea dintre cele două caractere. Între cei care ascultau cu sufletul la gură, tensiunea atinsese un grad maxim.

— Dumnezeule, ce diavol împielit ! șopti careva în spatele Catherinei. Joacă singură toată piesa !

Ieșind din scenă, Paula Brent nu culese decît cîteva aplauze slabe. Toți ochii rămăseseră fixați asupra lui Nancy. Acum cînd soția plecase, ea uza de toată influența pentru a-l face pe nefericitul Renton să accepte soluția pe care o premeditase cu sînge-rece și anume de a se însura cu ea. Și trecînd în camera alăturată pentru a se îmbrăca, îl lăsase pe Renton în dilemă, de unde și titlul piesei.

Dar în sfârșit, Renton descoperi capcana întinsă de Madge. Încă de la început ea hotărîse să-l determine s-o ia de nevastă. În rătăcirea lui, își dădu seama că de fapt fusese victima celor două femei : soția și amanta. Amîndouă țesuseră plasa în care se lăsase prins. Drept culme a disperării, scoase un revolver din buzunar și-și trase un glonte în cap.

Acesta era punctul culminant al piesei și trebuia să fie și punctul final dar textul fusese modificat. Nancy reveni în scenă. Bertram prevăzuse efectul și schimbase cu dibăcie deznodămîntul. Nancy auzise împușcătura. Mai purta costumul de plajă și înaintă încet cînd se lovi de Renton întins pe parchet. Omul era mort. Atunci urmă o scenă mută care eclipsă de departe minutele precedente și le dădu uitării.

Urmă o scenă stăpînită și emoționantă, de pură pantomimă, dar în care Nancy atinse cele mai înalte culmi ale artei dramatice.

În fața celui mort renunță la aerele ei de superioritate frivolă. Ingenunchie lîngă Renton ; chipul i se transfigurează, trăsăturile i se crispară de durere. Îl iubise pe acel om iar el murise. Acea revelație zdrobitoare îi nimicea iluziile, impostura și duplicitatea în care trăise. Închizînd ochii îi luă mîna și o duse la buze într-o mișcare atît de tragică în simplitatea ei încît îi mergea drept la inimă. Nici un cuvînt nu ieși de pe buzele sale pînă în momentul în care cu un gest de totală descurajare, lăsă mîna celui mort să cadă, apucă telefonul și cu o voce zdrobită spuse :

— Vă rog, veniți repede, s-a împușcat cineva !

Era înmărmuritor. Cortina căzu în toiul unei tăceri depline. O emoție nemaiîntîlnită strîngea gîtlejul spectatorilor ; rămăseseră fără glas. Apoi izbucni un tunet de aplauze și de strigăte în care revenea fără încetare numele lui Nancy. Era triumful. Mulți dintre reprezentanții presei îl proclamară imediat. Nu numai marele succes ci marea senzație. Și asta valora enorm, ei o știau !

Nancy reveni în fața cortinei la început de mînă cu o Paulă Brent palidă și puțin cam ștearsă, apoi singură purtînd în brațe o jerbă de flori. Emoționată de aceste manifestări de entuziasm, fata se înclină. În sfârșit cortina

căzu pentru ultima oară. În foaier, oamenii întârziiau și gesticulau. Catherine încă înflăcărată de triumful lui Nancy și pătrunsă de impresia tragică ce se degajase din ultima scenă, se întoarse spre Upton și spre ceilalți.

— Ei bine, ce spuneți ? întrebă ea cu o voce fremătătoare. Nu vi se pare fabulos ?

— Slavă Domnului, zise Charley suflându-și nasul cu putere, a trebuit să asist la așa ceva ca să cred ! N-am văzut-o niciodată pe Nancy într-o formă atât de bună.

— E minunată, strigă doamna Ogden ai cărei ochi erau încă umezi, pur și simplu minunată !

În mulțimea care se înghesuia la ieșire, numele lui Nancy era pe toate buzele. Catherine surprise un critic celebru care, încolțit în mijlocul mulțimii, schimba observații cu un coleg de la un alt jurnal, pe un ton posac care-i era caracteristic.

— Ei bine, zicea Gray, ce părere ai, Sam ?

— După cum vezi, e cu puțință, bombăni Sam Izzard printre dinți. În orice caz, e o puștoaică afurisită căreia nu-i e frică de nimic.

— Și Paula Brent ?

— Așa și-așa.

— Nu-i ajunge nici pînă la călcîie...

— Tot ce se poate.

— Orice s-ar spune fata e bună.

— Sigur, dar să vedem. Sînt atîtea care au început astfel și pe urmă au dispărut. Cred însă că puștoaica asta nu va sfîrși ca celelalte, o, nu ! Are ceva în ea și apoi la vîrsta asta... își va ține fîgăduiala !

Mulțimea se scurse luîndu-i cu ea și pe cei doi critici. Dar cuvintele lor rămaseră adînc săpate în memoria Catherinei. Pe coridorul care ducea la scenă se ciocni de Madden, Bertram și mulți alții care se îndreptau spre culise.

Catherine îl privi pe Madden, apoi strigă entuziasmată :

— Nu-i o creație minunată ?

— Da, minunată, răspuse el. Pînă și Bertram e entuziasmat. Spune că aștepta mult de la Nancy dar că ea i-a depășit așteptările.

În intonația glasului său, Catherine distinse o hotărîre și o voință de renunțare care-i dădură o senzație de ușurare dar și de profundă tristețe. Știa bine că-și va respecta angajamentul pe care și-l luase față de ea de a-și face pînă la capăt datoria.

În fața cabinei lui Nancy a fost oprită de Bertram al cărui trup masiv bara ușa. Cordiala expresie a chipului său părea să proclame că era vorba de un lucru cît se poate de normal, de o reacție firească la o artistă care trecuse printr-o tensiune extremă. Într-adevăr, o auziră pe Nancy, în acel ceas al unui răsunător triumf, plîngînd cu hohote.

Capitolul XX

Nancy se trezi a doua zi cu deplina conștiință a succesului ei. Timp de cîteva minute rămase întinsă confortabil în pat, visînd și respirînd parfumul florilor pe care le primise la teatru și care aduceau în odaia ei o notă tropicală. Evocînd rapidele evenimente din ajun, o expresie îndepărtată trecu peste chipul ei frumos.

Aproape că se simțea înfricoșată la gîndul că triumful pe care-l dorise, în vederea căruia muncise atît de mult, în sfîrșit venise ; dar nu se lăsă furată de iluzii. Își dădea seama că ultima creație era infinit superioară față de tot ceea ce realizase pînă atunci. Poate că ar fi fost chiar îndreptățită să spună că fusese o creație remarcabilă. Cu toate acestea, nu se umfla deloc în pene. Înainte poate că vanitatea sa ar fi savurat pe îndelete minunatul succes. Acum însă ea se schimbase. Recunoștea că-și datora reușita durerii, suferinței care o maturizase și care eliberase

forțele ascunse ale firii sale. Nu-și jucase rolul : pentru prima oară în viață, îl trăise. Și cu o umilință care nu-i stătea în caracter, se rugă ca ceea ce-i fusese dăruit s-o ajute să persevereze pe această cale. O singură umbră ușoară pe frunte trăda acea profundă luptă interioară. Așezându-se pe pat, își aprinse o țigară pe care o fumă gânditoare. Apoi sună să i se aducă micul dejun.

Rapiditatea și respectul cu care se efectua acest lucru, constituiră pentru Nancy o nouă dovadă a considerației pe care și-o câpătase. Doi garsoni și o cameristă dădură fuga, în liniște, ca și cum ar fi așteptat ceasuri în șir ca ea să dea un semn de viață. Într-o clipă draperiile au fost trase, florile aranjate și masa cu rotile trasă la pat, cu o față de masă imaculată, cu argintăria necesară, sucul de fructe de la gheață, ceaiul fierbinte și sandvișurile. Sprijinită în perne, Nancy răsfoi ziarele. Superlativele plouau. În mai multe ziare reprezentatia era socotită drept cea mai bună din acel sezon și toate cronicile rivalizau în laude la adresa lui Nancy.

Apoi sună telefonul. Primul care a chemat-o a fost Bertram.

— Bună ziua, Nancy, sper că te-ai odihnit bine...

Din vocea lui răzbătea o sollicitudine paternă și multă tandrețe.

— Bine, foarte bine, copila mea. Ai citit ziarele ?

— Da, domnule Bertram.

— Ești mulțumită ?

— Da, desigur, replică Nancy cu ochii pierduți în depărtare.

— Ha ! Ha ! Nădăjduiesc ! Ei drăcie !

Risul răsună îndelung apoi Bertram redeveni serios.

— Ascultă-mă, Nancy ! Acum ai ajuns cineva și știi și tu acest lucru. Eu o să mă ocup de tot. Rolul tău va fi modificat și amplificat. Am să vin devreme la teatru dar mai înainte aș vrea să iau masa cu tine. Și acum viră-ți bine în cap ceea ce am să-ți spun și ciulește urechile. Or să te bombardeze cu toate ofertele posibile. Nu semna nimic, nici cea mai mică hîrtie fără să mi-o arăți. Ai priceput ? Nimic înainte de a-mi cere sfatul ! Și acum la revedere. Ne vom revedea la ora unu.

Închizînd telefonul, Nancy surîse cu un aer visător. Dar cînd se deschise uşa, Nancy îşi alcătui repede o figură triumfătoare. Îi înapoie Catherinei sărutul şi răspunse veselă la întrebările sale.

— Sigur, Catherine, am dormit admirabil. Ce-ţi închipui ? Coşmaruri ? Dragă, fii amabilă şi răspunde la telefon. Nu se mai opreşte : oferte, parfumuri gratis, pudră gratis, fotografii. Toată strada A cincea s-a perindat pe aici.

Catherine luă receptorul şi-l acoperi cu mîna.

— E doamna Lilien din strada Cincizeci şi şapte... Ştii că ...

— Da, ştiu, spune-i că voi veni, că doamnei, adică mie, îi va face plăcere să vadă ultimele sale creaţii de modă...

După ce-şi îndeplini însărcinarea, Catherine se aşeză pe marginea patului şi o privi pe Nancy cu o expresie amuzată.

— Pentru o stea ca tine, văd că nu-ţi pierzi capul, declară ea. Nu eşti cîtuşi de puţin nervoasă ?

Nancy, care era pe cale să-şi bea sucul de fructe, îşi cufundă nasul în pahar şi privind-o pe Catherine cu ochii ei mari făcu un gest de negaţie de o perfectă comicărie.

— De ce-aş fi nervoasă ? Am prevăzut toate aceste lucruri de foarte multă vreme. Este exact ceea ce doream. Acum am obţinut acest lucru şi m-am lansat. Şi crede-mă, n-am de gînd să mă opresc la jumătatea drumului.

— Nu te încrede prea mult, spuse încet Catherine.

— Scumpo, crezi că ar trebui să fac o mutră modestă şi încurcată ? Nu, fii liniştită ! Acum fii drăguţă şi ajută-mă să scap de platoul ăsta ! Nu sînt destul de frumoasă ? N-ai vrea să întinzi mîna şi să-mi dai trusa de manichiură ?

Docilă, Catherine se ridică şi-i dădu ce-i ceruse. N-ar fi ştiut să spună de ce, dar atitudinea lui Nancy o surprinse. Îşi privi pe ascuns, nepoata, îi văzu chipul frumos şi delicat, cu pomeţii înalţi şi cu sprincenele epilate şi trupul armonios şi viguros care se destindea în pat. suplu ca cel al unui animal tînăr.

Telefonul sună din nou și Catherine răspunse.

— E domnul Carl Morris de la *Vestris*, spuse ea. Vrea să te vadă...

Nancy se aplecă înainte.

— Morris, strigă ea, Morris de la *Vestris-film* !

Își mușcă buzele ceea ce la ea era întotdeauna un semn de gândire intensă și rapidă.

— Când vrea să vină ?

— Cît mai curînd cu putință.

— Să spunem la ora unsprezece.

Întîlnirea odată fixată, Nancy se întoarse la sucii ei de portocale.

— E un personaj foarte important, nu-i așa ? întrebă Catherine.

— Morris ? Cred că este omul cel mai puternic de la Hollywood. Jumătate din *Vestris* și o jumătate de duzină din alte companii îi aparțin. Jonglează cu milioane ; e un fel de Dumnezeu al cinematografului. Are un firmament al lui, țintuit cu stelele lui care scînteiază de la distanță. Din cînd în cînd mai creează cîte o nouă stea pe care o adaugă stocului său.

Catherine o privi cu un aer interogator. Tonul lui Nancy avea o nuanță nouă care o frapa. Căci nu-i stătea în fire să ia peste picior Olympul Hollywoodului.

Tăcură amîndouă.

— Bine, spuse pînă la urmă Catherine, eu am de făcut cîteva drumuri. Și surise. Te las cu domnul Morris.

Un sfert de oră mai tîrziu, părăsea hotelul. Nancy nu se grăbea cîtuși de puțin și cînd o sună pe cameristă la ora zece și jumătate, mișcările sale nu trădau nici o grabă. Își puse o rochie ușoară de casă peste pijamaua elegantă, își aranjă cu grijă, fața și părul și porunci ca toate florile să fie duse în salonul către care se îndreptă ea însăși. Lungită pe un divan nu avu prea mult de așteptat. La ora fixată, Morris era acolo. Contrar legendei care face ca toți directorii de la Hollywood să fie înalți, grași și zgomotoși, Morris era un om slab, cu mișcări iuți și discret. Intră ca o furtună sau ca cineva căruia îi e frică să nu scape trenul. Bătînd din călcîie după moda

germanilor, se aplecă asupra mîinii lui Nancy ; își trase un soaun aproape de divan, se așeză și începu s-o privească insistent pe fată. Rămase un moment fără să spună nimic dar păru satisfăcut de examen. Nările i se umflară trăgînd în piept mirosul trandafirilor. Scoțînd o tabachere de aur masiv, își aprinse o țigară turcească. Apoi se trînti în scaun cu aerul unui artist care se pregătește să se apuce de executarea unei capodopere.

— Fermecătoare, fermecătoare, constată el cu un gest binevoitor al mîinii. Ce-ai zice domnișoară... cum îți spune ? Sherwood ? de o colaborare cu firma *Vestris* ? Publicitate, publicitate... Publicitatea nu face doi bani !

Înainte ca Nancy să răspundă, el se aplecă înainte și continuă cu o ardoare crescîndă : — Ascultă-mă, domnișoară Sherwood, sînt un om care conduce niște afaceri grandioase. Toți cei care-l cunosc pe Carl Morris știu acest lucru. Acum înțelegi de ce mă aflu aici ?

— Bănuiesc, replică Nancy pe un ton impasibil, privindu-l în ochi.

Morris clătină din cap.

— Bîne ! Văd că începem să ne înțelegem. Ai avut un mare succes, nu-i așa ?

— Încă nu e cel pe care contez să-l ating.

Morris avu un gest de asentiment.

— Din ce în ce mai bine ! Îmi place ambiția la cei cu care lucrez. Ascultă, copila mea, hai să jucăm cu cărțile pe față. Am fost aseară la teatru și mi-ai plăcut. Simțeam totuși nevoia să-mi verific prima impresie. Iată de ce mă aflu aici în dimineața asta. Acum sînt pe deplin liniștit... Urmă o tăcere impresionantă. — Te angajez.

Nancy nu răspunse nimic. Privirea sa impenetrabilă rămase pironită asupra lui Morris care se aplecă spre ea cu un aer confidențial și o bătut ușor pe genunchi cu o totală lipsă de jenă.

— Va trebui să știi, copila mea, cam ce pot eu. Pot să fac din dumneata un star ca Garbo sau Hepburn. Pot să te transform în vedetă și o voi face. Știi cine sînt eu ? Carl Morris. Știu ce spun ! Cînd eu vreau ceva se realizează cît ai clipi. Banii nu contează. Pentru a o forma

pe Herman, am cheltuit un milion. Acum ea îmi aduce zece, ba chiar mai mult. E pur și simplu fabulos. Pentru scena logodnei m-a costat treizeci de mii de dolari numai patul lui Napoleon.

Trase din țigară și continuă și mai plin de importanță :

— Ascultă-mă, domnișoară Sherwood. Vom deveni buni prieteni. Vino deseară la mine acasă. Ba da, ba da, n-ai de ce să te temi ! Ai să faci cunoștință cu soția mea și cu mica mea Sophie. Dacă sînt un mare om de afaceri, să știi că sînt și un bun soț și tată. Trebuie s-o vezi pe mica mea Sophie. Dacă aș vrea, ar putea fi o a doua Shirley Temple. Așa că vino, fata mea. Vom vorbi despre tot pe îndelete. Poate vrei un contract pe termen lung ?

Un contract cu Morris ! Nancy știa prea bine ce însemna acest lucru. Era ascensiunea, vîrfurile, paradisul. El se va ocupa de tot și-i va satisface cele mai mici dorințe : bani, publicitate, tot ceea ce putea s-o pună în valoare. Bun, deci va semna contractul. Hollywoodul nu putea să dăuneze carierei sale teatrale, din acest punct de vedere va fi neînduplecată. Ochii săi rătăciră departe. Luptase și învinsese și dintr-un singur salt ajunsese la glorie.

Mai sporovăiră vreo douăzeci de minute. După ce căzură de acord asupra punctelor esențiale ale contractului, omulețul se ridică, își pocni din nou călcîiele și dispăru.

Abia atunci Nancy își pierdu calmul. Cuprinsă de ameteală, se strînse în ea însăși. Acel omuleț comic, cu toată puterea și milioanele sale, avea încredere în ea și sub abila lui îndrumare ea va cunoaște gloria. În ciuda stăpînirii de sine, avu brusc sentimentul că va înnebuni. Apăsîndu-și cu putere mîna pe frunte, se strădui în zadar să-și înăbușe hohotele de plîns care o sufocau.

În timp ce se zbătea astfel, inexorabilul telefon începu să sune. Nancy l-ar fi aruncat cu plăcere într-un colț. Dar cei de la recepție o anunțaseră că Madden se afla jos.

Această veste o făcu să pălească și rămase o clipă nemișcată, cu buzele tremurînd, întrebîndu-se ce să răs-pundă. De cînd surprisese discuția dintre Madden și Catherine, nu-și mai revăzuse singură, logodnicul. Iar acum era acolo...

— Spuneți-i să urce, zise ea cu glas ferm și trimiteți-ne imediat două cocktailuri cu șampanie.

Își strînse nervoasă, mâinile. În timpul celor câtorva minute care-i mai rămăseseră, luptă cu toată voința sa pentru a găsi o atitudine care să se potrivească cel mai bine cu hotărîrea pe care o luase. „Doamne, se ruga ea, dă-mi puterea să joc acest rol pînă la capăt !“

Cînd Madden intră ea îi ieși în întîmpinare cu mîinile întinse.

— Dorința mi-a fost îndeplinită cu prisosință, exclamă ea. Sosești exact la momentul oportun, Chris. Am avut o dimineață minunată. Poți să mă feliciți !

— De ce ? Un nou succes ?

Ea făcu un semn că da.

— Un contract cu Morris.

El o contemplă din cap pînă în picioare cu rezerva sa obișnuită.

— Da, continuă ea, am fost atît de ocupată în dimineața asta încît n-am avut nici cînd să mă îmbrac. Pe de altă parte cred că asta era cea mai bună ținută ca să primesc un magnat de la Hollywood. Nu-ți par frumoasă ?

— Sigur, replică el cu un surîs blajin. Tu știi mai bine. Și Morris s-a lăsat sedus ?

Ea rîse.

— Ar fi trebuit să-l vezi. O adevărată scenă de teatru. Scundul Morris care are patru picioare înălțime, își recita monologul : „Am nevoie de dumneata, domnișoară Sherwood. Nu pentru patul lui Napoleon care m-a costat treizeci de mii de dolari. Vreau să fac din dumneata o stea. Vreau să te prezint Sophiei care, dacă aș vrea, ar fi o a doua Shirley Temple. Vino, copila mea. Ba da, ba da, n-ai de ce te teme. Poate că vrei un contract pe un termen lung ?“

Îl maimuțărea pe omuleț la perfecție și părea să simtă în acest joc, atîta plăcere, încît întîrzie să-i răspundă băiatului care adusesse băuturile.

— Pune-le acolo, zise ea încă rîzînd, arătînd o masă lîngă divanul pe care se așeză de îndată ce se închise

ușa. N-am mai vorbit din noaptea trecută, Chris. În sfârșit, sîntem o clipă singuri. Să bem în cinstea succesului meu și nu fă mutra asta dezaprobatoare. Totul va fi cît se poate de bine.

Își bău cocktailul dintr-o sorbitură în vreme ce Chris și-l bău, posomorît, pe al său. Ziua era cenușie și tulbure iar în odaie domnea o căldură plăcută.

— Sînt teribil de enervată, Chris ! declară ea. Deși par foarte calmă, în realitate nu sînt. Trebuie să fii drăguț cu mine căci am ceva să-ți spun care nu te va încînta deloc.

El își puse paharul pe masă și se întoarse cu fața către ea.

— Ce este, Nancy ?

Ea tăcu un moment.

— Aproape că nici nu îndrăznesc să-ți spun.

— De ce ? replică el pe un ton amical. Ai uitat că începînd de sîmbătă vom fi căsătoriți ?

Urmă o nouă tăcere apoi ea spuse :

— Tocmai despre asta e vorba, Chris.

— Nancy, în numele cerului, unde vrei să ajungi ?

Ea își luă o țigară și trase adînc fumul în piept.

— Sigur că mi-e greu, Chris, cumplit de greu. Dar să fiu sinceră... Aș prefera ... Într-adevăr, aș prefera... ca o bucată de vreme să nu mă mărit.

Chipul lui Madden se aspri. Își încruntă sprîncenele iar buzele îi păliră. Părea uluit.

— Mi-ai făgăduit că ne vom căsători sîmbătă !

— Da, știu. Dar de aseară, s-a schimbat totul. Acțiunile mele au urcat la niște înălțimi vertiginoase. Voi fi legată simultan prin contracte și de Bertram și de Morris. Nu mai am vreme să mai fiu și măritată. În împrejurările actuale, trebuie să mă consacru numai carierei mele. Ate-nuă printr-un surîs tandru brutalitatea declarației și continuă : Înțelege-mă bine, Chris ! Te iubesc mult. Dar vezi bine că situația nu mai e aceeași. Cînd ne-am cunoscut la Nisa, eram încă la începutul carierei mele. Am trecut printr-o perioadă grea. M-am atașat de tine căci aveam

nevoie de cineva care să se ocupe de mine. Dar acum îmi țin soarta în propriile mâini O, Chris, să nu crezi că nu te mai iubesc. N-aș vrea pentru nimic în lume să te mîhnesc. Dar recunoaște și tu că totul a devenit pentru mine cît se poate de dificil.

— Dificil... repetă Madden pe un ton amar. Nici măcar nu știi ce înseamnă acest cuvînt. Vrei să spui că fiindcă acum ai succes, nu mai vrei să te măriți cu mine.

— Putem totuși să mai așteptăm, replică ea pe un ton sovăitor.

Ochii lui Madden deveniră și mai duri.

— Să mai așteptăm? repetă el. M-ai făcut să tot aștept peste tot, ca un biet comisionar. Trebuia să fiu colo pentru a-ți duce mînușile, aici, pentru a-ți aduce flori, să te conduc la restaurant cînd aveai tu chef, iar acum ar trebui... Aici ridică tonul. — ... Ar trebui să alerg după tine prin Hollywood și s-o fac pe cățelușul de manșon cînd vei ieși din studio. Nu mai conta pe asta, Nancy! Am făcut acest lucru săptămîni întregi și nu-i genul meu. Nu ți-am cerut să fiu cățelușul, ci soțul tău!

Nancy tăcu. Vedea că aceasta era criza pe care voise s-o provoace. Dar nimic, nimic nu trebuia s-o împiedice să ducă la bun sfîrșit ceea ce hotărîse.

— Din moment ce ne-am înșelat, Chris, să fim loiali. Tu n-ai fi putut suporta ca eu să continui să mă ocup de teatru...

— Ai dreptate, strigă el. Am nevoie de o nevastă nu de o ...

— Nu ajută la nimic, îl întrerupse Nancy. Ne-am spus destule lucruri de acest fel.

Nancy se ridică brusc și întorcîndu-i spatele, trase ultimele fumuri din țigară.

El o privi fix. Chipul îi era cenușiu. Părea epuizat și era total dezamăgit. O iubise sau cel puțin crezuse că o iubește. Rămase multă vreme tăcut. Apoi își aminti de făgăduiala pe care i-o făcuse Catherinei și mai încercă o dată să umple abisul care-i despărțea.

— Ascultă, Nancy, e absolut necesar să ne despărțim ? N-am putea face un efort să ne înțelegem ?

Ea stătea foarte dreaptă, fără să se clintească.

— N-are sens, Chris, îi spuse întorcându-se spre el. Aștept acest moment de vreme îndelungată. Viața mea nu mai e a ta. Chiar dacă ne iubim, asta nu mai schimbă nimic. Trebuie să renunțăm unul la altul. Nu te mai vreau, dar trebuie să treci peste asta...

Nu le mai rămânea nimic de spus. Cinci minute mai târziu el o părăsi și se îndreptă spre hotelul său. Mergea ca un automat, cufundat în gândurile sale, sfîșiat de sentimente contrare. Printr-un ciudat fenomen, nu simțea nici un fel de ușurare. Decepției sale i se adăuga zdrobitoarea convingere de a fi încălcat, într-un anumit fel, cuvîntul pe care i-l dăduse Catherinei. Nu izbutea cu nici un chip să se gîndească la viitor.

Nu știa că Nancy rămasă în același loc, lupta — cu buzele tremurînd — împotriva lacrimilor.

Capitolul XXI

Cînd Catherine se înapoie, la ora cinci și jumătate, avu sentimentul că se petrecuse ceva. Nancy era în costum de oraș și sigur că se reîntorsese de la masa pe care o luase împreună cu Bertram. Cu toate că nu lăsa să se vadă nimic, Catherine ghici că nu era în apele ei. La început, tăcu, apoi comandă ceaiul. Abia cînd acesta fu servit Catherine se întoarse spre Nancy și o întrebă pe un ton de afectuoasă solitudine.

— Ce s-a întîmplat ? Povestea cu contractul a căzut ?
Nancy fuma gînditoare, o țigară.

— Nu, contractul a fost semnat.

— Bun și atunci ce s-a întâmplat ?

Nancy tăcu un moment.

— Ca să vorbesc în stilul unui roman, scumpo, declară ea în sfârșit, am săvârșit cel mai mare sacrificiu din viața mea.

— Sacrificiu ? repetă Catherine speriată. Pentru cine ?

— Pentru cariera mea, răspunse Nancy accentuând silabele.

Catherine puse ceașca pe masă și-și încruntă sprâncenele.

— Vrei, în sfârșit, să-mi explici și mie despre ce anume este vorba ?

Privirea lui Nancy deveni vagă. Dar continuă :

— I-am redat libertatea lui Chris, zise ea, și pentru totdeauna.

A urmat o tăcere plină de consternare. Catherine a început să tremure. Apoi în ea se dezlănțui un asemenea uragan de sentimente diverse — mînie, milă, indignare și spaimă — încît rămase năucită.

— Nancy, strigă ea cu severitate, încetează să mai joci teatru și spune-mi ce s-a întâmplat !

Nancy privea fix vârful aprins al țigării.

— N-are rost să te enervezi, sacrificiul a fost săvârșit. Sau Chris, sau cariera mea. Aveam de ales. Or niciodată, niciodată nu voi renunța la vocația mea !

— Ai susținut întotdeauna că vei putea să le împaci pe amîndouă, ripostă Catherine.

— Acum nu, începînd de ieri seară...

Orice altă explicație era de prisos. Catherine înțelese perfect situația ; dar refuza s-o admită. Insistă.

— Nu poți face una ca asta, Nancy. Ești încă amețită de pe urma succesului de ieri seară cît și de toate celelalte evenimente. E o nebunie să renunți astfel la fericirea ta.

— Cine-ți spune că renunț ?

— Știu eu, răspunse foarte serios Catherine și sînt în stare să judec acest lucru !

Nancy îi aruncă o privire rapidă și elocventă.

— Nu, tu nu poți să judeci pentru că este vorba de mine. O femeie nu poate să împace căsătoria cu teatrul. Experiența a fost încercată de o sută de ori și n-a izbutit niciodată. Ah, da, știu ce aveam obiceiul să spun. De prisos să-mi mai aduci aminte. Pe Chris l-am menajat. Dar cu tine, Catherine, vreau să fiu cât se poate de sinceră. Această schimbare se datorează succesului. Acum totul se deschide în fața mea, o carieră senzațională, triumful. Vocea îi căpătase o intonație estompată și ciudat de îndepărtată.

— Într-o zi voi fi o mare, o foarte mare artistă...

— Nu fi chiar atât de sigură, declară Catherine pe un ton tranșant. Sînt multe cele care au crezut ca și tine.

— Cu mine e altceva, replică Nancy visătoare. Voi urca tot mai sus. Pregătește-te să mă vezi într-o zi, jucînd-o pe Ofelia.

Catherine își aminti de cuvintele criticului Izzard. Se simți tîrîtă de un val de resemnare. Mai făcînd o ultimă încercare, reluă pe un ton rugător :

— Și dacă ai să ajungi să te bucuri de acest mare triumf, ce-o să se întîmple ? Crezi că vei fi mai fericită ? Succesul nu face fericirea. Știu că poate o să ți se pară smintit, dar e totuși adevărat, teribil de adevărat. Sînt mai în vîrstă decît tine, scumpo, și cunosc viața. Am trecut prin multe încercări. Vorbești despre cariera ta. Iată, și eu mi-am făcut o carieră căreia i-am sacrificat totul. Și te rog să mă crezi că nu merită. Dacă ar trebui s-o iau de la capăt, aș prefera să am un cămin al meu, chiar și în cartierul cel mai sărac, copii și pe cineva care să mă iubească atunci cînd voi fi bătrînă, în locul oricărei glorii și al oricărei popularități.

Catherine se întrerupse, puțin jenată. Impasibilă, Nancy o privea cu o compătimire amestecată cu aroganță.

— Asta-i felul tău de a simți lucrurile, zise ea pe un ton distant. Numai că eu le văd altfel.

— Ai să te căiești.

— Nu, niciodată, zise Nancy.

Se instaură o tăcere. Catherine își privi nepoata cu o privire întristată. Era consternată dar încă nu se socoti învinsă.

— Spune-mi, Nancy, nu-l mai iubești pe Chris ?

— Ba da, îl iubesc. Dar nu destul. Există ceva la care țin mult mai mult decît la el. Iată de ce a trebuit să mă despart de el.

— Nu pot crede, murmură Catherine, iar pe tine mai puțin decît pe oricare altă persoană.

Nancy se ridică și chipul său rămase impenetrabil.

— Regret că astea sînt sentimentele tale, scumpo ! E trist, dar nu mai e nimic de făcut. Fiecare trebuie să-și trăiască viața. Eu am ales această cale. Asta e totul !

Se uită la ceas, își dădu părul pe spate cu un gest liniștit și intră în odaia ei.

— La ora șapte trebuie să fiu la teatru !

— Nancy ! strigă Catherine pe un ton rugător.

Dar Nancy nu mai vru s-o audă. Ușa se închise cu zgomot. Acel zgomot, rezumînd atîtea eforturi inutile, o lovi pe Catherine drept în inimă. Făcuse imposibilul pentru a o determina pe fată să revină asupra hotărîrii sale, dar nu izbutise. Poate că nu avea dreptate dar Nancy i se păruse o răzgîiată și o capricioasă, care-și distrugea viața și se arunca năucă, în nenorocire, cu brațele întinse către baloanele de săpun ale iluziilor sale, cu ochii uluiți de reflexele lor irizate.

O apucă un tremur. Cu o amărăciune plină de înduioșare, își aduse aminte de ziua cînd Nancy, o mică ființă părăsită, venise la ea. Era distrusă, dar ochii îi erau ciudat de uscați. Cu cîtă dragoste nu-și copleșise ea, nepoata ! Cîte planuri, cîte sacrificii în nădejdea că o va face fericită ! Îndurerată, oftă adînc. Inima îi singera la gîndul că Nancy îl părăsise pe Chris. Avea impresia deznădăjduită că-i pierduse pe amîndoi. Nu-i mai rămînea nimic decît sentimentul dureros al neputinței sale.

Capitolul XXII

Sîmbătă seara. Odaia Catherinei, plină de hirtii de ambalaj, de umerase de haine, de cuverturi, prezenta spectacolul melancolic al unei plecări precipitate. Grosul bagajelor fuseseră expediate și Catherine își expediasse camerista. Între timp, se așezase o clipă să se odihnească; privirile îi rătăciră prin odaia în dezordine. Covorul era plin de diverse rămășițe, vasele erau goale, florile se ofileau în ghivecele de pe marginea ferestrei. Acel talmeș-balmeș i se păru Catherinei a fi însăși imaginea vieții sale. În zadar își spunea că totul va fi pus la loc cît ai clipi, curățat, aerisit și reîmprospătat. Da, dar va fi pentru un alt călător...

Peste trei ore ea urma să plece cu vasul *Pindarie*, acelaș vas vechi și fidel care o adusese în America. În ochii săi acel simplu fapt era o dovadă tipică a deșertăciunii drumurilor sale rătăcitoare prin existența ei. Upton se întorcea împreună cu ea. Cu aceea complezență înăscută, se dusesse la biroul companiei ca să-i ia bilet căci ea nu fusese preocupată decît în ultimul minut de formalitățile călătoriei. Trebui să recunoască o dată în plus că solitudinea lui Charley îi era infinit de prețioasă. Era un bălat drăguț și un prieten bun. Dar știa cu certitudine că nu va putea fi niciodată altceva pentru ea. Charley era mult prea nehotărît, prea frivol, prea emotiv pentru a o domina. El avea nevoie de o ființă care să-l subjuge și care să știe cu simplitate și loialitate, să trezească în el dragostea.

Pe Madden ea îl iubea din tot sufletul cu o dragoste de care niciodată nu fusese capabilă mai înainte. Nu va înceta niciodată să-l iubească. Acesta va fi deci destinul ei ca și cel al tristei Lucie de Quercy : să poarte veșnic o mîhnire tainică în adîncul inimii. Pentru a se gîndi la el făcu apel la tot bunul simț și toată rațiunea de care era capabilă. Nu-l mai revăzuse pe Madden din seara triumfului lui Nancy și știa doar că părăsise hotelul unde stătea. Faptul că nu venise s-o vadă n-o mira. Poate că

ea îl aşteptase totuşi fără să şi-o mărturisească. Acum îşi spunea însă că situaţia era prea încurcată pentru un deznodămînt simplu. Erau în joc sentimente prea delicate. Atitudinea lui Nancy trebuie să-l fi rănit de moarte şi să-i fi răvăşit toată viaţa sa interioară.

Catherine era ferm convinsă că el şi plecase la Cleveland, că era sătul pînă peste cap să mai îndure capriciile femeilor şi că se hotărîse odată pentru totdeauna, să pună punct acelui dureros capitol al existenţei sale.

Privirea îi căzu pe telefon. Acel mic aparat era cel mai indicat pentru a restabili legătura dintre Madden şi ea; dar mai curînd ar fi preferat să moară decît să recurgă la el. Mîndria îi interzicea acest lucru. Nu, dacă nu va veni din proprie iniţiativă, n-avea decît să rămînă unde se afla. O despărţire netă şi definitivă, era cea mai bună dintre soluţii. Pentru ea de asemenea, era unica şansă de salvare.

Sigur că o va uita repede. Se va însura cu vreo tînără americană care va şti să-l facă fericit. Catherine tremură aducîndu-şi aminte de micul episod intervenit cu ani în urmă în propria sa viaţă, episod care-i reveni acum în minte. George Cooper nu plînsese după ea prea multă vreme. Madden îi va urma exemplul. Fără dragoste şi cu mîinile goale ea îşi va urma pînă la capăt drumul solitar.

Se ridică încet, adunîndu-şi forţele şi începu să-şi împacheteze ultimele lucruri. Nancy se afla la repetiţie şi era prea puţin probabil să scape înainte de ora plecării. Gîndindu-se la Nancy îşi simţi inima nespus de grea. Nancy părea atît de schimbată, de îndepărtată... Nu-i va mai vorbi despre Madden şi despre propriile sale griji tocmai ei care, dintr-o singură mişcare, sacrificase dragostea pe altarul artei sale. Succesul lui Nancy era asigurat. Fata se va afirma fără încetare iar cariera ei se prezenta sub cele mai strălucite auspicii. Nu-l părăsise ea degeaba pe Madden. Semnase contractul cu Morris; în primăvară urma să plece la Hollywood cu un salariu ce depăşea de departe cele mai îndrăzneţe vise ale sale. În ciuda angajamentului încheiat cu Morris, rămînea în cele mai bune relaţii cu Bertram care continua să fie managerul ei la teatru. Acesta şi modificase piesa pen-

tru a o pune pe Nancy și mai bine în valoare. Era plin de entuziasm și făcea tot soiul de planuri frumoase. Îi rezervase lui Nancy rolul de vedetă în apropiatul său turneu și sub titlul : „*O nouă stea urcă la orizont*“, dăduse jurnalelor un interviu în care nu era vorba decât de extraordinara sa descoperire, descoperire al cărui merit și-l atribuia dealtfel în întregime.

Cu un gest definitiv Catherine își închise valiza. Totul se sfîrșise. Nu-i mai rămînea decât să dea instrucțiuni portarului și să plece fără să spună nimic. O tăcere ciudată umplea camera. Din cealaltă parte a coridorului ajungea pînă la ea muzica unui post de radio, o muzică ireală care-i era totodată străină dar și cunoscută. Fără să vrea o ascultă și inima i se strînse. Era melodia după care dansaseră împreună, ea și cu Madden, la bordul *Pindaric*-ului. Cuvinte năînge și o melodie sentimentală... Lacrimile îi umplură ochii, dar se abîtinu să plîngă. Căraj ! Era tot ceea ce-i mai rămînea ! Muzica nu se mai oprea și acea riturnelă monotonă îi crispa nervii îndurați. Își puse pălăria și mantoul. Mai făcu un ultim control al camerei apoi se pregăti să plece. Picioarele îi erau grele, iar capul golit de gînduri. Trecu în salon și acolo pe prag, stătea Madden.

Inima i se opri. Apoi începu să-i bată nebunește. Acea priveliște era atît de neașteptată și atît de dureroasă încît se crezu victima unei halucinații. Totuși el era ! Cu un aer grav și calm, îi ieși înaintea.

— Nu puteam să te las să pleci, îi spuse el pe un ton de liniștită cordialitate, fără să-mi fi luat rămas-bun de la tine.

Deci asta era ! Nu venise decât să-și ia rămas-bun. Pulsul Catherinei începu să bată mai încet. O senzație stranie de frig îi străbătu corpul.

— La urma urmei, continuă el cu un aer degajat, e multă vreme de cînd am convenit să fim prieteni. Să ne despărțim deci ca buni prieteni.

Chipul Catherinei era palid și șters.

— Da, murmură ea cu greu, să ne despărțim ca prieteni.

El se uită cu mirare în jur.

— Unde este Upton ?

— A și plecat, spuse ea încet.

— O, ce păcat ! Mi-ar fi făcut plăcere să-i strâng și lui mâna.

Ea își lăsă capul în jos, privind fix pardoseala. O ușoară roșeață i se urcă în obraji. Acea bună dispoziție silită pe care nu i-o văzuse niciodată, era pentru ea un chin. Făcu apel la mândria sa.

— Am să-i transmit.

— Îți mulțumesc, Catherine. Are norocul de a putea călători împreună cu tine.

— Găsești ?

Acel cuvânt în care puse toată dezinvoltura de care era capabilă, o făcu să sufere îngrozitor. Tăcură. Simțea ea dacă încercarea se va mai prelungi, își va da duhul. Ridicînd cu greutate capul, se sili să-l privească în față.

— Iar acum spuse ea, trebuie să plec. Cred că nu mai avem nimic să ne spunem.

El o opri cu mîna.

— Scuză-mă... Numai un moment...

Așezîndu-se pe marginea mesei, scoase, cu un gest indiferent, un pachet din buzunar.

— Înainte de a ne despărți, aș dori să-ți ofer o mică amintire.

Ea îl privi tristă și mirată. Apoi, în mod mecanic, apucă pachetul pe care i-l întindea el. Deznodă cu degete înțepenite sfoara cu care era legat și hîrtia căzu. Uluită, recunoscu vechea cutie verde pe care o deschise. Înăuntru se afla miniatura lui Holbein.

— Tu, strigă ea, deci tu ai cumpărat-o !

— De ce nu, replică el pe un ton detașat. Puteam să-mi permit acest lucru !

Catherine simți că se sufocă. Într-o străfulgerare de secundă înțelese că el fusese cel care o ajutase, cel care prin intervenția sa o salvase de la ruină. La vestea morții lui Brandt, se ocupase de acest lucru prin intermediul lui Ascher. Și acum ? Consternată de această revelație și de

întorsătura pe care o luase discuția, se simțea incapabilă să mai gîndească și lupta împotriva lacrimilor. El clătină din cap.

— Tu nu știi mai nimic despre mine, nu-i așa, Catherine ? N-ai aflat nici la Londra, nici la Vermont. Nu sînt un om sărac. Nu, aș putea spune că sînt chiar bogat, foarte bogat, atît de bogat încît nici n-am nevoie să mă laud cu acest lucru. Nu sînt simplul proprietar al unei mici fabrici în care mi-am început activitatea. În acești zece ani m-am ridicat prin muncă. Înainte de a pleca în Europa am reușit ultima operație de fuzionare. Dacă acest lucru te interesează, Catherine, astăzi sînt președintele Trustului Internațional al Cleiurilor.

Catherine îl privi uluită. Acel nume pe care îl rosti îi tăie răsuflarea. Era o societate-gigant, o organizație de reputație universală. Începînd de pe coasta orientală pînă pe cea occidentală, nenumărate afișe vorbeau despre puterea ei. Ea îngloba totul, fabrica tot ceea ce conținea clei, de la ceară de pecetluit pînă la plasture. La New-York și la Londra acțiunile sale erau deosebit de căutate la Bursă. Catherine își aminti vag de fotografiile unor imense instalații : uzine uriașe, topitorii, tăbăcării, antrepozite și ateliere de ambalaj, cantine și localuri pentru slujbași, terenuri de sport, un stadion, o piscină. Și Madden, pe care-l socotise sărac, se afla în fruntea acestui Trust, și controla această enormă întreprindere. În starea de tulburare în care se afla, această descoperire depășea puterea ei de înțelegere.

— Acum trebuie să plec, murmură ea ; Charley mă așteaptă.

Cu ochii goi, cu capul plecat, ea puse miniatura pe masă și se îndreptă spre ușă.

Dar Madden îi bară trecerea. O schimbare completă se săvîrșise în el. Ca și cum ar fi aruncat o mască, renunțase la aerul lui indiferent și frivol. O dragoste profundă îi însuflețea chipul iar ochii îi străluceau.

— Upton nu te mai așteaptă, zise el. Va lua avionul de noapte spre Florida. Dar pe vapor au fost totuși reținute două locuri, unul pentru tine, Catherine, și unul pentru mine.

Ea scoase un strigăt :

— Chris !

El o privi în ochi și-i spuse cu glas tărăgănat :

— Chiar credeai că te voi lăsa să pleci ? După ce Nancy a făcut totul ca să ne apropie ?

Ea îl privi uluită.

— Nu înțeleg...

— Ascultă-mă, Catherine, continuă el cu aceeași voce lentă, Nancy a știut că ne iubim. A descoperit acest lucru cu puțin înaintea premierei și s-a arătat la înălțimea caracterului său. Toată noblețea firii sale s-a trezit brusc. A făcut ceea ce socotea că e bine să facă, alegînd soluția cea mai bună.

Situația îi apărui Catherinei într-o lumină cu totul nouă.

— Nancy ! șopti ea. El îi făcu semn că da.

— Bertram, zise el, a fost cel care mi-a deschis ochii. Și atunci am înțeles. El mi-a explicat că acea criză prin care trecuse Nancy a însemnat pentru ea debutul adevăratei sale ascensiuni. Nancy va atinge vîrfurile cele mai înalte ale artei și mai mult ca sigur că va juca și în rolul Ofeliei. Dar noi doi nu vom uita niciodată ce-i datorăm.

Acum lacrimile care șiroiau pe obrajii Catherinei, o orbeau. I se păru că inima îi va sări din piept. Se aruncă în brațele lui Chris. El o strînse cu putere pînă ce-i simți bătăile inimii ei răsunînd în pieptul lui. Îi vorbi cu blîndețe pentru a o liniști.

— Da, acum totul e în ordine, șopti el cu voce mîngietoare ; ne vom căsători în vechea ta bisericuță din Old Inn Yard. Căci deși am presimțit întotdeauna, acolo am descoperit pentru prima oară că te iubeam. Vom rămîne o vreme la Londra, vom lichida afacerile tale, apoi ne vom întoarce la Vermont. Știu acolo niște persoane care ar fi a naibii de fericite să te aibă în mijlocul lor. Și pe urmă, cine știe, poate că vei simți dorința să vii cu mine la Cleveland. Sînt și acolo niște locuri încîntătoare, mai ales sus, pe colină. Ne-am putea construi o casă, casa fericirii noastre...

Ea nu mai spusese nimic. Inima îi dădea pe dinafară de bucurie. Își lipi obrazul de paltonul lui Chris și în acel moment privirea îi căzu pe miniatura de pe masă. Zăcea acolo unde o pusese, în cutia ei deschisă. Un nou val de fericire și de ușurare o luă cu sine pe Catherine. Cum își putuse ea închipui că soarta ei era legată de destinul tragic pe care-l evoca acea imagine! Destinul ei însemna bucurie. Totul nu fusese decît creația fanteziei sale, un coșmar care nu va mai reveni niciodată! Nu, ea nu era născută pentru singurătate. Ochii Luciei de Quercy îi priveau pe ai săi. Erau plini de tristețe, dar lipsiți de invidie și parcă iluminați de un suris îndepărtat.

Peste două ore, Catherine și Madden se aflau pe puntea vasului *Pindaric* și contemplau edificiile geometrice ale New-York-ului, silueta sa strălucitoare care se detașa, foarte înaltă, pe cer. Noaptea era blîndă, senină și clară, animată doar de jocul valurilor și de ritmul ușor al elicelor. Deasupra capetelor lor, luna răspîndea un mare halo de lumină și razele sale deseneau pe valuri un drum sclipitor pe care vaporul aluneca liniștit. Stăteau în picioare, alături, sprijiniți de bastingaj, și Madden o ținea strîns lipită pe Catherine, de el. Nu mai aveau nevoie de cuvinte. Un steward se apropie de ei.

— Ce este? întrebă Chris.

— Am primit ordin, răspunse omul, să vă înmînez personal acest pachet, domnule.

Madden desfăcu panglica și deschise cutia. Apoi o întinse în tăcere, Catherinei. Un minunat buchet de garoafe se ivi sub lumina lunii. Pe cartea de vizită care-l însoțea erau scrise doar aceste două cuvinte, semnate de Nancy : „*Fiți fericiți*“.

Tehnoredactor : Constanța Vulcănescu

Tiparul executat sub comanda nr. 623
la I. P. „Filaret”, str. Fabrica de chibrituri
nr. 9—11, București
România

EDITURA ULISE

ISBN 973-550-010-8

Lei 70

Scanare și prelucrare digitală

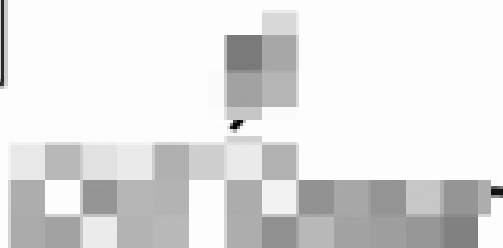
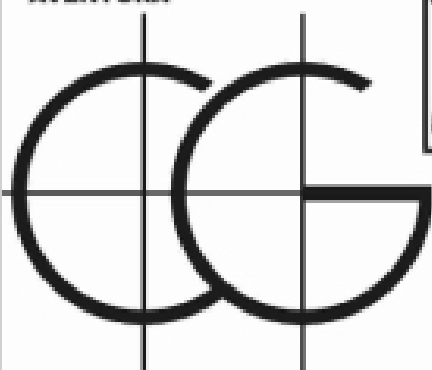

AVENTURA

EM

de

Anonim

COLECȚIA SFINX

COLECȚIA SFINX

2025

